

NEUTRA - architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia
Farská č. 1, 949 01 Nitra

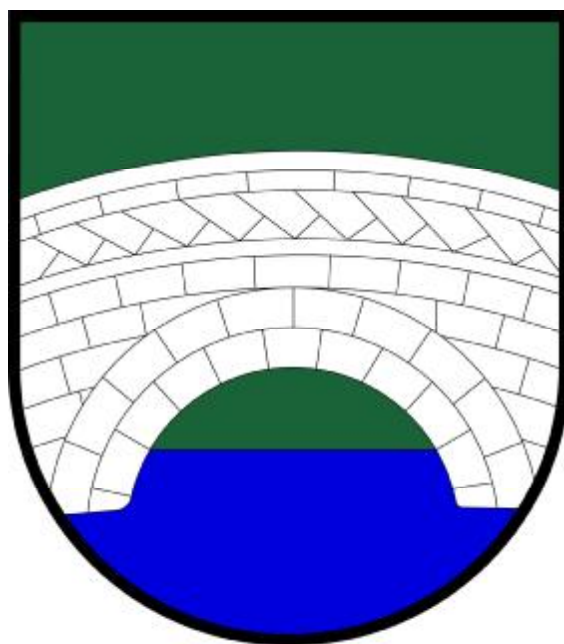
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

KAMENNÝ

MOST

ZADANIE

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ: NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra
HLAVNÝ RIEŠITEĽ: Ing. arch. Peter Mizia
OBSTARÁVATEĽ: Obec Kamenný Most
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Margita Ficsová
DÁTUM: 12 / 2023

O B S A H

1. Dôvody na obstaranie územného plánu.
2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty riešenia územia.
3. Vymedzenie riešeného územia.
4. Požiadavky vyplývajúce z návrhu Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja vrátane výstupov zo záväznej časti.
5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia.
6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce.
7. Základné demografické údaje a prognózy.
8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce. Objekty pamiatkového fondu.
9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce.
10. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia.
11. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia.
12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia.
13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva.
14. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia, vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu.
15. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby.
16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie.
17. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu.
18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny.
19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.
20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby.
21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu.
22. Dokladová časť.

Základné údaje:

OBJEDNÁVATEĽ: Obec Kamenný Most
OBSTARÁVATEĽ: Obec Kamenný Most
KÓD OBCE: 503258
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Margita Ficzová
SPRACOVATEĽ: NEUTRA, architektonický ateliér, Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č. 1, 949 01 Nitra

1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Dôvody na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Kamenný Most:

- a) Obec nemala doposiaľ vypracovaný záväzný územno - plánovací dokument, má záujem o vypracovanie urbanistickej rozvojovej koncepcie formou územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
- b) je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- c) zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
- d) podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce, rešpektovať vlastnícke vzťahy;
- e) umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb, podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
- f) chrániť prírodné hodnoty upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozborami, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Kamenný Most.

Zadanie je vypracované na základe zmluvy o dielo č. 7/2023, ktorá bola medzi objednávateľom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Kamenný Most a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a jej spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, kanalizácie a vodovodu);
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bývania, výroby a podnikania, rekreácie, a stanoviť spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané domy, ťažko poškodené objekty a problematické územia;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;

- v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, výroby a drobného podnikania – tvorbu nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, športu a súvisiacich služieb;
- obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Kamenný Most je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

V oblasti rozvoja dopravy je potrebné:

- priority rozvoja dopravnej infraštruktúry obce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2023 – 2027) za oblasť dopravy, s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 v znení KURS 2011, aktualizovaným „Operačným programom Integrovaná infraštruktúra“ a každoročne aktualizovaným Rozvojovým programom priorít verejných prác;
- dopravné napojenia rozvojových lokalít, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu, cyklistické a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými TP a STN;
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č.223/2013 o národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.

Predmetom riešenia je proporčné riešenie celého územia obce Kamenný Most. V riešenom území sa nachádzajú rozsiahlejšie územia, na ktorých sa bude navrhovať zmena funkčného využitia.

3. Vymedzenie riešeného územia

Obec Kamenný Most leží v južnej časti Slovenska, v Nitrianskom samosprávnom kraji, v okrese Nové Zámky, 7,8 km severne od Štúrova. Katastrálne územie patrí do oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajská pahorkatina a do podcelku Hronská niva.

K obci patria vinice s miestnymi názvami Starý vrch, Rygó, Hegyfarok, Cseplész, Vadas a Bogaras (lokalita Chrobáčik). Juhozápadne od obce sa nachádza zaniknutý poľnohospodársky areál Malá Tata, v súčasnosti sa v tejto lokalite zachovalo len zopár obytných objektov. V severozápadnej časti od zastavaného územia obce sa nachádza zaniknutá osada Fejesdomb. Západne od obce sa nachádza čiastočne funkčný poľnohospodársky areál. Popri západnom okraji zastavaného územia obce prechádza územím železničná trať smer Levice - Štúrovo. Zastavaným územím obce prechádza zo severu na juh cesta I. triedy I/76, spojnica medzi Kalnou nad Hronom a Štúrovom. Katastrálne územie Kamenný Most má rozlohu 2 033,65 ha. Východná hranica k.ú. má prírodný charakter, v tesnom kontakte s k. ú. tečie rieka Hron a s príľahlým mŕtvym ramenom tvoria prírodnú hranicu medzi katastrami Malá nad Hronom a Kamenný Most. V severovýchodnej časti k. ú. vteká do územia vodohospodársky významný vodný tok Paríž, vyúsťujúci do Hrona.

K. ú. Kamenný Most susedí na severe s k. ú. Kamenín, na východe s k. ú. Malá nad Hronom, na juhu s k. ú. Nána a s k. ú. Obid, na juhozápade s k.ú. Mužla Na západnej strane k.ú. Mužla a na východe s k. ú. Ľubá.

Intravilán obce sa okrem zanedbateľnej časti rozkladá na pleistocénnej sprašovej terase, ktorá sa tiahne od Štúrova po Búč na západ a po Kalnú nad Hronom na sever. Reliéf celého katastra je však rozmanitejší, zahrňuje okrem inundačného územia pri Paríži a Hrone i pahorky v západnej časti k.ú. s výškou až 251 m. n. m. (Veľký vrch), ktoré sú v súčasnosti z veľkej časti pokryté vinohradmi.

Prvé písomné správy o obci pochádzajú z r. 1156, dejiny osídlenia jej územia sa však začínajú už v praveku. Ide o obec strednej veľkosti, ktorá má 1036 obyvateľov /Datacube 2022/.

4. Požiadavky vyplývajúce z Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja vrátane výstupov zo záväznej časti

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmeny a Doplnky č.1 boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015.

Kapitola obsahuje požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.3. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky,
  - 1.3.4. šahianske a štúrovské ťažiská osídlenia ako ťažiská osídlenia tretej celoštátnej úrovne druhej skupiny,
- 1.5. Vytvárať v záujme urýchleného vyrovnávania vnútorných disparít kraja, ako aj v záujme zvýšenia celkovej hospodárskej konkurencieschopnosti kraja, územné a technické predpoklady pre koncentrovaný rozvoj v juhovýchodnej časti kraja, predovšetkým do centier Štúrovo, Šahy, Želiezovce.
- 1.14. Podporovať v centrách lokálneho významu predovšetkým zariadenia v:
  - 1.14.1. školstve - materské a základné školy,
  - 1.14.2. zdravotníctve - zdravotné strediská s ambulanciami všeobecných lekárov, lekárne,
  - 1.14.3. telekomunikáciách - pošty,
  - 1.14.4. službách - stravovacie zariadenia,
  - 1.14.5. kultúrno - spoločenskej oblasti - kiná, kultúrne domy, knižnice,
  - 1.14.6. oblasti športu a rekreácie - telocvične, otvorené športoviská,
  - 1.14.7. oblasti obchodu - obchody s komplexným základným sortimentom tovarov.
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:

- 1.15.5. pohronskej rozvojovej osi druhého stupňa (Hronský Beňadik) - Levice - Želiezovce - Štúrovo;
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrnohistorických regiónov na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
- 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavy obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
- 1.16.3. dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru;
- 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
- 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 2.2. Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov:
- 2.2.2. od Štúrova s možnosťami využitia Dunaja a Hrona pre vodácky turizmus a cykloturistiku vrátane územia Burdy so strediskom Kováčov a Chľaba a územím Poiplia a Pohronia spolu s objektmi s kultúrno-historickým významom (Bíňa a pod.), s cezhraničnou nadväznosťou na Maďarsko (prepojenie rekreačného turizmu na slovenskej strane - Vadaš, s kultúrnym turizmom na maďarskej strane - mesto Ostrihom, cez obnovený most nad Dunajom),
- Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.
- 2.5. Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.
- 2.6. Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.

- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jeho formy agroturizmu.
- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností, závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území. Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vrable, Tlmače, Želiezovce.
- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
- 2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji
  - 2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách;
  - 2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách;
  - 2.12.3. dobudovaním komplexného systému služieb pre cestujúcich na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie.
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
  - 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
  - 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
  - 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.14. Podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poiplie.
- 2.15. Dodržiavať na území národných parkov a chránených krajinných oblastí a v územiach európskeho významu únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky a Komárno.

- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znížovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov, v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.
- 3.3.10. Netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno - technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.4. Podporovať výsadbu ochranej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov,
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým

- vyhláseným chráneným územiať podľa platnej legislatívy, územiať NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiať prvkom územného systému ekologickej stability.
  - 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkom územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
  - 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
  - 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
  - 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkom.
  - 5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
  - 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
  - 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
  - 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiať.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené

- kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
  - 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
  - 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
  - 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
  - 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
    - 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona;
    - 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
  - 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.11. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne - koridory ciest
  - 7.11.14. (Hronský Beňadik) - Kalná nad Hronom - Štúrovo,
- 7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C 11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C 9,5/80 -60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne štvorpruhovej kategórii C 22,5/100 -70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.23. Cesta I/76 (Hronský Beňadik, od R11) - Štúrovo: rezervovať koridor pre nové vedenie trasy cesty s možnosťou jej postupného vybudovania podľa dopravného zaťaženia na 4-pruhovú cestu a s možnosťou dobudovania vo výhľade na rýchlostnú komunikáciu v závislosti na intenzite medzinárodnej dopravy s križovatkou na navrhovanej trase rýchlostnej cesty R7 a s
  - 7.23.2. obchvatom obcí Kamenný Most, Kamenín, Bíňa, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce a Šarovce,
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine;

- 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá;
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržovania vôd v území;
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch;
- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha;
- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity;
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
- 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.4. Na úseku vodných nádrží a prevodov vody:

- 8.1.4.4. Nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach, resp. sú zaradené do sústavy NATURA 2000;
- 8.1.4.5. Pri výstavbe nových, ako aj už jestvujúcich vodných dielach zabezpečiť pozdĺžnu spojitosť tokov a habitatov, spriechodnenie a odstraňovanie migračných bariér.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ;
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem;
- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia;
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany);
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov.

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní privalových dažďových vôd z rozvojových plôch do

- vodných tokov zabezpečiť redukciiu a reguláciu odtokov vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek;
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídel so spoločnou ČOV;
  - 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu;
  - 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržovaním dažďových vôd v území;
  - 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ;
  - 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií;
  - 8.1.6.10. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre výstavbu alebo dobudovanie stokových sietí a výstavbu nových ČOV, prípadne rozšírenie, intenzifikáciu alebo obnovu existujúcich ČOV v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska):
    1. aglomerácia Štúrovo;

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.9. Chrániť koridor pre realizáciu dvojlinky 2x110 kV v trase Komárno - Štúrovo.
- 8.2.12. rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novonavrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu;
- 8.2.16. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike;
- 8.2.17. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení;
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov;
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách;
- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovo sieťou;
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkovi;
- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu;

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.8. Cesta I/76 (Hronský Beňadik) - Štúrovo
1.8.2. obchvat obcí Kamenný Most, Kamenín, Bíňa, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce a Šarovce

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál;
5.1.2. stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších vodných tokov v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva;
5.2. Verejné vodovody
5.2.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje,...);
5.3. Verejné kanalizácie
5.3.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd,...);
5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO:
a) aglomerácia Štúrovo
g) aglomerácia Nové Zámky

6. V oblasti energetiky

- 6.10. Novonavrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Obec leží na dopravnom ťahu - ceste I. triedy I/76, Hronský Beňadik - Kalná nad Hronom - Kamenín - Štúrovo. Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke leží obec v pomerne väčšej vzdialenosti od okresného mesta Nové Zámky (46 km smer Bajč - Nové Zámky), či okresného mesta Komárno (53 km), avšak v tesnej blízkosti k mestu Štúrovo (7,8 km). Z toho vyplýva i väčšia gravitačná väzba na mesto Štúrovo, ako centrum kultúrno-spoločenské, ale i centrum hospodárskych aktivít a školstva. Od Krajského mesta Nitra je Kamenný Most vzdialený približne 82 km.

Obec susedí s katastrálnymi územiami:

- na východe s k. ú. Malá nad Hronom (okres Nové Zámky);
- na severe s k. ú. Kamenín (okres Nové Zámky);
- na západe s k. ú. Ľubá (okres Nové Zámky);
- na juhozápade s k. ú. Mužla (okres Nové Zámky);
- na juhu s k. ú. Obid a k. ú. Nána (okres Nové Zámky);

Na východnej hranici katastra Kamenný Most preteká územím významný vodohospodársky vodný tok rieka Hron, severnou časťou k.ú. preteká vodohospodársky významný vodný tok Paríž, ktorý sa i s jeho bezmenným prítokom vlieva do rieky Hron.

Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovania atraktívneho bývania v tesnom kontakte s vodným tokom, jeho mŕtvymi ramenami a prírodou. V k. ú. sa nachádzajú atraktívne lokality s miestnymi vinicami, západne od zastavaného územia, kde sa terén pozvoľne dvíha do výšky. V blízkosti zastavaného územia obce, na jeho východnej strane, sa nachádza Carpodrom, ktorý je súčasť susedného k.ú. Malá nad Hronom, s obľubou vyhľadávaný obyvateľmi širšieho okolia, prístupný z k.ú. Kamenný Most.

Administratívne je obec zaradená do okresu Nové Zámky (LAU1), vyššieho územného celku Nitrianskeho kraja (NUTS3) a do (NUTS2) Západného Slovenska.

Obec Kamenný Most je členom „Združenia obcí – Južný región“. V súčasnosti obec patrí aj do Združenia obcí Kamenín, Kamenný Most a Nána. Partnermi obce sú i Regionálna rozvojová agentúra Južný región - Štúrovo a Dolnohronské rozvojové partnerstvo.

6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Hlavné ciele územného plánu

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnúť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie, projekty do územného plánu a požiadavky Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzajú neobývané, alebo ťažko poškodené domy;
- navrhnúť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnúť chýbajúcu technickú a dopravnú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe a revitalizovať problematické územia - vnútorné ruderalne lokality obce;
- v rámci celého riešeného územia navrhnúť v opodstatnených lokalitách výsadbu stromovej a krovinevej vegetácie, s cieľom posilniť a územne chrániť všetky významné prvky systému ekologickej stability riešeného územia;
- vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj výroby a drobného podnikania – pracovných príležitostí v rámci výrobnopodnikateľskej zóny a v revitalizovaných priestoroch bývalého poľnohospodárskeho podniku;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky a prechodného ubytovania;
- vytvoriť územno - technické predpoklady a podmienky pre vznik a rozvoj cyklotrás, s cieľom nadviazať na cyklotrasy vyššej hierarchie (regionálne, nadregionálne cyklotrasy);
- podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, národnostné špecifiká a kresťanské tradície;
- podporovať rozvoj malých rodinných fariem, ovocinárstva, a vinohradníctva, včelárstva a opeľovacej činnosti;

Vymedzenie problémových okruhov

Územný plán je jediný komplexne vypracovaný dokument, ktorý charakterizuje sídelný útvar, jeho históriu, súčasnosť a hlavne budúcnosť. Postihuje všetky sféry života, výrobu, bývanie, rekreáciu, dopravu, technickú infraštruktúru, životné prostredie, prírodné pomery, voľný čas obyvateľov.

Každý sídelný útvar má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia. V prípade obce Kamenný Most sú to predovšetkým tieto problémové okruhy:

- rozvoj IBV a HBV;
- regulačne a vhodne usmerňovať výrobnú-podnikateľskú aktivitu;
- regulačne a vhodne usmerňovať poľnohospodárske aktivity;
- urbanisticky proporčne, regulačne a funkčne doriešiť centrum obce;
- riešenie problémov technickej infraštruktúry;
- riešenie problémov verejného dopravného vybavenia;
- riešenie problémov životného prostredia;
- riešenie športovo-rekreačných plôch;
- regulačne a vhodne usmerňovať oblasti s vinicami;

Predmet a cieľ riešenia

Predmetom riešenia je najmä rozvoj sídla v nasledovných polohách:

- rozvoj a skvalitnenie urbanistickej štruktúry obce;
- rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry obce;
- rozvoj štruktúry obyvateľstva a bytového fondu;
- rozvoj hospodársko-ekonomickej základne;
- princípy ochrany a tvorby životného prostredia;
- riešenie dopravných systémov;
- riešenie zdrojov a rozvodov technickej infraštruktúry;
- sanácia areálu bývalých muničných skladov;
- návrh sústavy intervencií na území sídla.

Cieľom „Návrhu riešenia“ je vypracovanie dokumentu tak, aby premietol do územia princípy a zásady rozvoja, ktoré boli formulované najmä verbálne v tomto zadaní.

Prejednať, dotvoriť a uzavrieť otvorené časti koncepcie rozvoja obce a po prerokovaní schváliť (s eventuálnymi pripomienkami) v príslušných orgánoch obce. Podstatné je, aby ÚPN obce tvoril „Návrh riešenia“ ako záväzný rámec pre spracovanie plánu funkčného využitia územia.

Cieľom celého procesu prípravy a schvaľovania koncepcie rozvoja obce je príprava takého územno-plánovacieho dokumentu obce, ktorý by zohľadňoval a integroval nasledovné vstupné požiadavky a podmienky:

- odborne erudovaný pohľad na možnosti celkového rozvoja obce zo strany spracovateľa, vyplývajúci z predchádzajúcej analýzy, prieskumov a rozborov;
- integrujúci pohľad miestnej a odbornej verejnosti na možnosti rozvoja;
- zapracovanie názorov a postojov samosprávnych orgánov, orgánov a inštitúcií štátnej správy;
- zohľadnenia názorov a postojov občianskej verejnosti prostredníctvom spolkov, klubov, organizácií a faktických pripomienok a námetov individuálnych občanov.

Hospodársky a sociálny rozvoj sídla alebo regiónu nie je možný bez komplexne vypracovaného dokumentu, ktorý charakterizuje všetky zložky prostredia a sféry života v tejto obci. Jediný známy dokument, ktorý sa týmto zaoberá, je územný plán obce.

a) Riešenie širších vzťahov – hlavné ciele rozvoja:

- návrh cykloturistických trás a ich napojenie na regionálne a nadregionálne cyklotrasy;
- priemyselné a výrobnú-podnikateľskú areály formovať s prihliadnutím na ekologickú únosnosť územia;
- vytvárať vhodné územno-technické predpoklady pre rozvoj športu a rekreácie;

b) Rozvoj sociálnej infraštruktúry:

- je potrebné podporovať rozvoj sociálnej infraštruktúry v oblasti centra;
- zameriavať sa hlavne na služby obyvateľstva, ale podporovať aj predaj typicky miestnych komodít (reštaurácie, suveníry, potraviny – predaj miestnych špeciálov);

- podporovať rekonštrukčný proces pamiatkovo-hodnotných objektov a historicky významných lokalít.

c) Rekreačia:

Z hľadiska oddychu, rekreácie a turizmu ide o realizáciu nasledovných intervenčných krokov:

- vytvoriť miestny informačný systém – informačný uzol;
- propagácia cykloturistiky a turistických trás v príľahlých územiach, hodnotných z hľadiska histórie, kultúry a ochrany prírody;
- podporovať rozvoj prechodného ubytovania – penzióny;
- podporovať rozvoj služieb v oblasti stravovania, rekreácie a oddychu;
- podporovať rozvoj agroturistiky - hipoterapia.

d) Výroba a podnikanie, priemysel a poľnohospodárstvo:

- vytvárať územnotechnické predpoklady pre rozvoj malého a stredného podnikania;
- koncepčne podporovať tvorbu pracovných príležitostí ako základného stabilizačného prvku sídla, predovšetkým v oblasti služieb, poľnohospodárstva a spracujúceho priemyslu;
- regulačne usmerňovať a podporovať rozvoj včelárstva;
- regulačne usmerňovať a podporovať rozvoj vinohradníctva a ovocinárstva za účelom zachovania starej vinohradníckej tradície najjužnejšej vinohradníckej oblasti Slovenska.

e) Doprava a prepravné vzťahy:

- rezervovať dopravný koridor pre obchvat obce Kamenný Most na ceste I/76;
- dobudovať cyklotrasy za účelom prepojenia obce na regionálne cyklistické trasy.

Požiadavky na odstránenie dopravných závad:

- eliminovať nedostatok parkovacích miest v obci v dotyku s občianskou vybavenosťou - kostol, cintorín, hasičská zbrojnica;
- odstrániť malé polomery na smerových oblúkoch na miestnych komunikáciách;
- na MK so slepým zakončením vybudovať otočky;
- odstrániť závary na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií;
- vybudovať pešie chodníky, na jestvujúcich chodníkoch odstrániť závary;
- navrhnúť na rekonštrukciu poškodené rigoly a v opodstatnených polohách navrhnúť nové;
- zrekonštruovať jestvujúce autobusové zastávky (prístrešky), v prípade potreby vybudovať nové.

g) Rozvoj technickej infraštruktúry

- vytvoriť koncepčné a územnotechnické predpoklady pre rozšírenie vodovodu a kanalizácie v rozvojových lokalitách;
- vytvoriť koncepčné a územnotechnické predpoklady pre vybudovanie kanalizačnej siete v obci a v rozvojových lokalitách a jej pripojenie na ČOV Štúrovo;
- rešpektovať jestvujúce trasy nadradených vodárenských, plynovodných a telekomunikačných sústav technickej infraštruktúry;
- vytvoriť územnotechnické a realizačné predpoklady pre zriadenie zberného dvora.

f) Ekológia a životné prostredie:

- v súlade s RÚSES okresu Nové Zámky a MÚSES realizovať navrhované opatrenia v presne zadaných polohách;

- rešpektovať integrovaný systém ekologickej stability v rozsahu celého riešeného územia.

g) Pamiatky a pamätihodnosti:

- regulačne usmerniť rozvoj obce s prihliadnutím na ochranu pamiatkovo a historicky hodnotných objektov a miestnych pamätihodností.

7. Základné demografické údaje a prognózy

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavne stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre, Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku a online databáz Štatistického úradu Slovenskej republiky.

Vývoj počtu obyvateľov obce

K základným rozvojovým potenciálom každej obce patrí ľudský potenciál. Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Za r. 2022 počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce klesol oproti r. 2011. Počet obyvateľov v obci podľa výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2022 je 1036. Hustota obyvateľstva obce je 50,99 osôb na km², čo je výrazne nižšia hustota ako celoslovenský priemer 110,98 obyvateľov na km².

Tab.1 Vývoj počtu obyvateľov obce Kamenný Most v rokoch 2011 - 2022

Zloženie obyvateľstva												
Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Muži	509	505	502	500	504	503	511	520	518	514	498	495
Ženy	545	541	545	547	546	545	547	553	546	546	540	541
Spolu	1054	1046	1047	1047	1050	1048	1058	1073	1064	1060	1038	1036

Zdroj: Datacube, 2022

V rámci ukazovateľov bilancie obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov je prezentovaný vnútornými prirodzenými pohybmi – uvedenými v tabuľke č.1. Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov bolo možné pozorovať pokles.

Z celkového počtu obyvateľov je 495 mužov (47,78 %) a 541 žien (52,22 %). V obci je dlhodobo vyšší počet žien ako mužov, pričom sa udržiaval trend klesajúceho pomeru počtu žien a mužov.

Tab.2 Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Kamenný Most v rokoch 2011 - 2022

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Živonarodení	12	11	4	4	13	8	9	10	8	5	6	6
Zomretí	9	20	18	11	12	12	15	13	17	13	22	13
Demografické saldo	3	-9	-14	-7	1	-4	-6	-3	-9	-8	-16	-7
Priťahovaní	27	12	19	19	14	16	25	28	19	17	7	18
Vystaňovaní	13	11	4	12	12	14	9	10	19	13	13	13
Migračné saldo	14	1	15	7	2	2	16	18	0	4	-6	5
Celkový prírastok (úbytok)	17	-8	1	0	3	-2	10	15	-9	-4	-22	-2

Zdroj: Datacube, 2022

Prirodzený prírastok / demografické saldo (rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb v obci za rok) obyvateľstva má v sledovaných rokoch 2011 až 2022 negatívny (počet novonarodených je nižší ako počet úmrtí) kolísavý charakter.

Migračný prírastok / migračné saldo (rozdiel medzi počtom priťahovaných a vystaňovaných v danom roku) bol v sledovaných rokoch 2011 - 2022 prevažne pozitívny (s výnimkou v roku 2021 kedy hodnota bola -6). Tento fakt je v neposlednom rade ovplyvnený výhodnou geografickou polohou obce a dostupnosťou miest Nové Zámky, Komárno a najmä Štúrovo. V rokoch 2017,2018 sa do obce priťahovalo až 25-28 obyvateľov, čo je spôsobené najmä zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v dôsledku výhodnejšej ceny pozemkov. Migračný prírastok je pozitívny, z čoho však pre obec vyplýva aj viacero povinností a nových úloh v oblasti zabezpečenia vybavenosti a dostupnosti služieb pre všetkých obyvateľov, celkového zatriktívnenia obce skvalitňovaním životného prostredia, ponukou voľnočasových aktivít, služieb komerčného charakteru a pod.

Celkový prírastok (súčet demografického a migračného salda) v obci Kamenný Most vykazuje nerovnomerný trend. K miernym prírastkom došlo v rokoch 2011,2013,2017-2018. Najvyšší úbytok bol v roku 2021 - až 22 osôb. Treba upozorniť na stále negatívny prirodzený prírastok, ktorý je výrazne ovplyvnený vekovým zložením obyvateľstva (trend starnutia obyvateľstva).

Veková štruktúra obyvateľstva obce Kamenný most

Tab.3 Veková štruktúra obyvateľstva obce v rokoch 2011 - 2022

Rok	Počet Obyv.	v tom vo veku						Priemerný vek	Index starnutia	Index ekonomickej zaťaženia
		predprod	produkt	poprod	predprod	produkt	Poprod.			
		absolútne			v %					
2011	1054	129	762	166	11,95	72,3	15,75	41,91	131,75	38,32
2012	1046	129	756	161	12,33	72,28	15,39	41,83	124,81	38,36
2013	1047	124	761	162	11,84	72,68	15,47	41,99	130,65	37,58
2014	1047	115	763	169	10,98	72,87	16,14	42,67	146,96	37,22
2015	1050	123	758	169	11,71	72,19	16,1	42,82	137,4	38,52

2016	1048	127	744	177	12,12	70,99	16,89	43,02	139,3 7	40,86
2017	1058	137	749	172	12,95	70,79	16,26	42,77	125,5 5	41,26
2018	1073	148	760	179	13,79	69,52	16,68	42,53	120,9 5	43,83
2019	1064	151	727	186	14,19	68,33	17,48	42,71	123,1 8	46,35
2020	1060	148	717	195	13,96	67,64	18,4	43,12	131,7 6	47,84
2021	1038	147	701	190	14,16	67,53	18,3	42,83	129,2 5	48,07
2022	1036	146	695	195	14,09	67,08	18,82	42,98	133,5 6	49,06

Zdroj: Datacube, 2022

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov). V súčasnosti sa na Slovensku celkovo prejavuje trend starnutia obyvateľstva. Tomuto problému je potrebné venovať pozornosť, prejavuje sa následne aj v negatívnom prirodzenom prírastku. Z vývojových trendov vyplýva, že index starnutia a celkovú vekovú štruktúru je možné meniť jedine zvýšením prirodzeného prírastku a imigráciou. V Kamennom Moste sledujeme, že sa index starnutia nezvyšuje, ale ani neklesá.

Produktívne obyvateľstvo, ktoré vytvára hodnoty pre pred- a poproduktívne obyvateľstvo, tvorí 69,42 % z celkového počtu obyvateľov, čo je mierne nad úrovňou priemeru SR (66,55 %).

Index ekonomického zaťaženia, ktorý vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov), dlhodobo rastie. Čiže celková veková štruktúra aj trend jej vývoja v obci Kamennom moste je nepriaznivý - z dlhodobého hľadiska možno očakávať zvyšovanie zaťaženia produktívneho obyvateľstva v dôsledku rastu počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Tab.4 Veková štruktúra obyvateľstva obce Kamenný Most v roku 2022

Vek	Muži	Ženy	Spolu
0 – 4	18	25	43
5 – 9	31	24	55
10 – 14	20	28	48
15 – 19	21	21	42
20 – 24	20	25	45
25 – 29	28	27	55
30 – 34	36	32	68
35 – 39	43	43	86
40 – 44	54	60	114
45 – 49	41	36	77
50 – 54	41	31	72
55 – 59	26	36	62
60 – 64	36	38	74

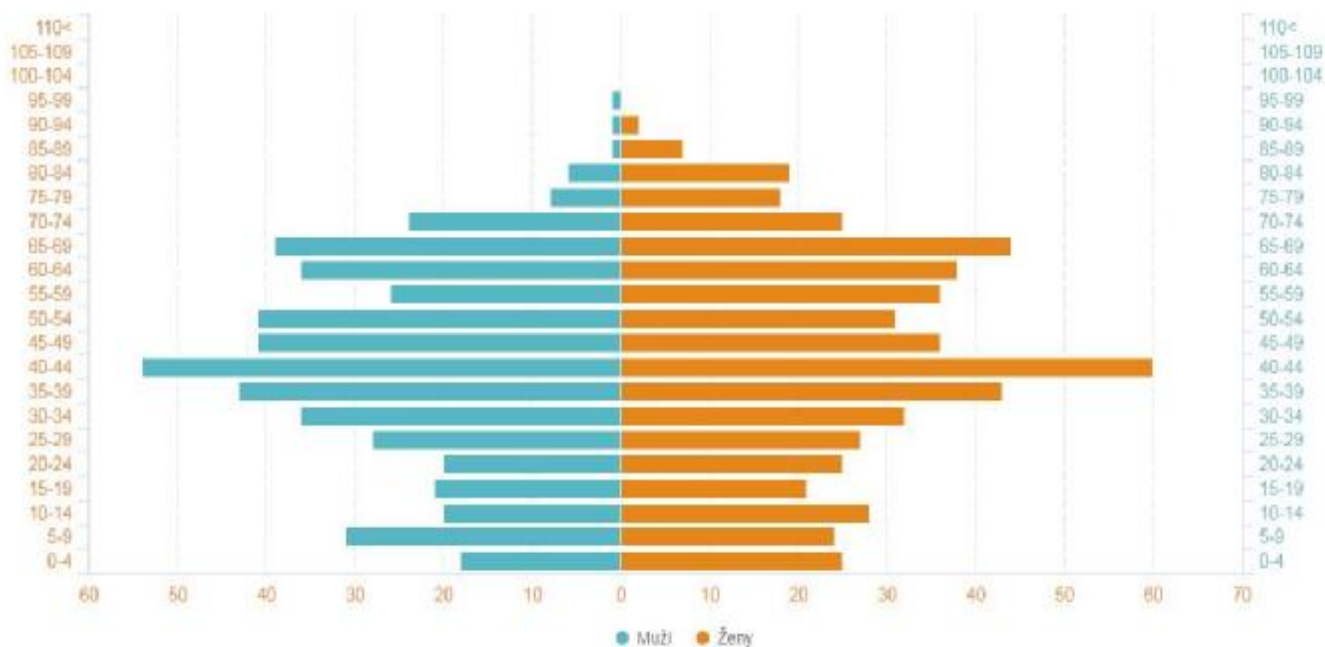
65 – 69	39	44	83
70 – 74	24	25	49
75 – 79	8	18	26
80 – 84	6	19	25
85 – 89	1	7	8
90 – 94	1	2	3
95 – 99	1	0	1
100 +	0	0	0
Spolu	495	541	1036

Zdroj: Datacube, 2022

Populačnú pyramídu obce Kamenný Most možno charakterizovať ako progresívny typ vekovej štruktúry. Na znázornenom grafe možno badať mierny pokles mladších ročníkov tvoriacich predproduktívnu zložku obyvateľstva v prospech nárastu produktívnej a poklesu poproduktívnej zložky. V rámci predproduktívnej zložky obyvateľstva (0 - 14 rokov), v zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória: 5-9 (31 osôb), takisto aj v prípade žien je to veková kategória 5-9 (24 osôb).

V rámci produktívnej zložky obyvateľstva (15 - 64 rokov) je v prípade mužského pohlavia najpočetnejšou zložkou veková kategória 40 – 44 (54 osôb) a v prípade žien je najpočetnejšou vekovou kategóriou rozmedzie veku 40 - 44 (60 osôb). V prípade poproduktívnej zložky obyvateľstva je to u oboch pohlaví zhodná veková kategória: 65 – 69 (39 osôb u mužov a 44 osôb u žien).

Obr.1 Populačná pyramída obce Kamenný Most

Zdroj: Datacube, 2022

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva v obci Kamenný Most majú najvyšší podiel občania so stredným odborným učňovským vzdelaním bez maturity (26,98 %) potom so stredným vzdelaním s maturitou (22,92 %) a základným vzdelaním (22,83 %).

Pomerne nízky podiel pripadá na ľudí s vysokoškolským vzdelaním (8,3%). Bez školského vzdelania - zahŕňa hlavne deti bez ukončenej školskej dochádzky – je 10,28%. Najnižší podiel so zisteným vzdelaním pripadá na občanov s vyšším odborným vzdelaním (4,25%). U 4,25 % obyvateľov Kamenný Most nebolo zistené vzdelanie.

Prieskum bral do úvahy všetkých obyvateľov obce, teda aj deti s povinnou školskou dochádzkou, navštevujúcich MŠ a ZŠ, čo mohlo spôsobiť určité skreslenie výsledkov.

Úroveň vzdelania v súčasnosti je jedným z najdôležitejších predpokladov pre uplatnenie sa na trhu práce a predstavuje základný kameň smerom k budovaniu vedomostnej ekonomiky.

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Z hľadiska vierovyznania v obci Kamenný Most dominovali v roku 2021 (posledné sčítanie obyvateľstva) občania rímskokatolíckeho vierovyznania. Ich zastúpenie je na úrovni 72,17 %. Nasleduje reformovaná kresťanská cirkev s 2,36 %, po nej Gréckokatolícka cirkev s 1,79% ku Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 0,47% obyvateľstva. Zastúpenie ostatných náboženstiev predstavuje podiel do 8,4 %. Bez vyznania bolo 14,81 % obyvateľov.

Tab.5 Obyvateľstvo obce Kamenný Most podľa náboženského vyznania

Náboženské vzdelanie	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	765	72,17
Gréckokatolícka cirkev	19	1,79
Evanjelická cirkev augsburs. vyznania	5	0,47
Reformovaná kresťanská cirkev	25	2,36
Nábož. spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0
Bez vyznania	157	14,81
Ostatné	89	8,4
Spolu	1060	100

Zdroj: SODB, 2021

Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k maďarskej národnosti – 79,43 %. Nasleduje slovenská národnosť s 14,06 %, rómska národnosť bola zastúpená 0,28 %, česká a bulharská zhodne po 0,19 %. Pri 5,85 % nebola zistená národnosť.

Tab.6 Obyvateľstvo obce Kamenný Most podľa národnosti

Národnosť	Počet	%
Slovenská	149	14,06
Maďarská	842	79,43
Rómska	3	0,28
Česká	2	0,19
Bulharská	2	0,19
Nezistená	62	5,85
Spolu	1060	100

Zdroj: SODB, 2021

Bývanie – zhodnotenie súčasného stavu a trendy rozvoja

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry individuálna bytová výstavba (IBV). Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovie). I keď istá časť obyvateľstva býva v hromadnej bytovej výstavbe (HBV), jedná sa o prevažne vidiecky ráz osídlenia.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2021 tvorí v obci Kamenný Most domový fond 396 budov, z toho výraznú väčšinu tvoria rodinné domy – 373, čo predstavuje 94 %. Nasleduje 8 bytových domov, tvoriacich 6 %. Spolu to predstavuje 431 bytov. Najväčší podiel v štruktúre bytového fondu tvoria byty v rodinných domoch s počtom 379, byty v bytových domoch 37 a obecné byty 20.

Zdravotný stav domov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny. Prevládajú však staršie budovy v relatívne dobrom stave až vyžadujúce si rekonštrukciu.

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou na internetovú sieť. Podľa posledného sčítania SODB 2021 sa v obci Kamenný Most nachádzajú 311 domov pripojených na vodovodnú sieť, 306 domov s plynovodnou prípojkou. Kanalizačná sieť sa v obci nenachádza.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňajúce jej obytnú funkciu.

Obec Kamenný Most počíta s nárastom počtu obyvateľov a tým aj so zabezpečením stavebných pozemkov pre bytovú výstavbu individuálnu.

Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou do okresných miest Nové Zámky, Komárno a blízkeho mesta Štúrovo. Podpora IBV a HBV môže povzbudiť populačný rast, priviesť nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do miest.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov.

Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mestských centier /Štúrovo/ za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Späťne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby,

dochádza v obciach postupným zabezpečením vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska, je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby, pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

Základné rozvojové ciele

Pri rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla - IBV;
- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v hromadnej bytovej zástavbe - HBV;
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- požiadavky /resp. trend/ obyvateľov z mesta Štúrovo a širšieho okolia, na kúpu stavebných pozemkov v obci Kamenný Most.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Využitie polohového faktora obce, ktorá leží v blízkosti štátnej hranice s Maďarskom.*
2. *Zhodnotenie potenciálnych možností pre novú výstavbu.*
3. *Zhodnotiť vnútorné rezervy – disponibilný bytový fond pre prestavbu a rekonštrukciu.*
4. *Dobudovanie zariadení občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu, kultúry.*
5. *Dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť) ako nevyhnutného predpokladu pre rozvoj obce.*

8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce. Objekty pamiatkového fondu

Zastavané územie obce Kamenný Most leží v severovýchodnej časti katastrálneho územia, pretína ho zo severu na juh cesta I. triedy I/76 ako spojnica miest Hronský Beňadik - Kalná nad Hronom - Kamenín - Štúrovo. Západným okrajom zastavaného územia obce vedie zo severu na juh železničná trať v smere Levice - Štúrovo a späť. Juhovýchodná časť zastavaného územia obce Kamenný Most je v dotyku s mŕtvym ramenom rieky Hron, obkolesujúce vodnú plochu - rybník, tzv. Carpodrom. Sídlna štruktúra je pomerne kompaktná. Podľa kategorizácie pôdorysných typov sídiel je obec Kamenný Most skupinovým cestným typom. Historické jadro obce s typickou parcelačnou štruktúrou sa rozprestiera najmä v centrálnej časti zastavaného územia pozdĺž cesty I. triedy I/76. Obytné domy v starej časti sú dlhé jednotrakty s otvorenými dvormi, so štípmi do ulice. Novšie domy majú prevažne štvorcové pôdorysy, 2 podlažia a plochú strechu, resp. prízemné domy s riešením podkrovia. V severnej a centrálnej časti obce sa nachádza 6 bytových domov s 2, 3 a 4 podlažiami. V obci prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, až po objekty odporúčané na asanáciu. Prevládajú však objekty v dobrom až horšom stave vyžadujúce si rekonštrukciu.

Vybavenostný uzol (občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru) sa nachádza v polohe primárneho a sekundárneho referenčného uzla. Tie ležia v strede obce na ceste I. triedy I/76 v smere na Štúrovo, ktorá zároveň predstavujú hlavnú kompozičnú os sídla. Prirodzenou výškovou a architektonickou dominantou je barokový rímsko-katolícky kostol sv. Maurícia (Mórica) postavený v centre obce.

Hlavnú kompozičnú os sídla tvorí dopravná línia cesty I. triedy I/76, ktorá vchádza do k.ú. Kamenný Most zo severu, prechádza zastavaným územím obce a na juhu opúšťa kataster Kamenný Most. Vedľajšiu sekundárnu kompozičnú os predstavuje sústava miestnych komunikácií, ktorá vytvára dopravnú líniu od železničnej stanice až k areálu SVP š.p. Priestor kríženia oboch osí môžeme definovať ako hlavný referenčný uzol - kultúrno- administratívno správne a komerčné centrum obce.

Z hľadiska urbanistickej kompozície obce je v návrhovej časti územného plánu potrebné:

- rešpektovať kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu jestvujúcich kompozičných osí a referenčných uzlov.
- v závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizovať umiestnenie vyšších funkcií
- uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce
- novú výstavbu limitovať jednoposchodovými stavbami s využitím podkrovia a v kompozične opodstatnených polohách výnimočne povoliť stavbu o jedno podlažie vyššie s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov
- snažiť sa o návrat tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce.
- pri rozvoji obce rešpektovať a chrániť pamiatkovo hodnotné objekty, objekty s kultúrohistorickou hodnotou a významné archeologické lokality

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Kamenný Most eviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) nasledovné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

- **rímskokatolícky Kostol sv. Maurícia (Mórica)**, ÚZPF č. 2131/1, parc. č. 1, barok

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu 10-tich metrov od kultúrnej pamiatky. 10 metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok (§ 27 ods. 2 pamiatkového zákona).

Sakrálne objekty a pamätihodnosti

V obci sa nachádzajú nasledovné sakrálne objekty a pamätihodnosti:

- Kaplnka na cintoríne /Bolestná panna Mária, z roku 1926
- Veľký Kríž na cintoríne Malá Tata
- Pomník so sochou Božieho srdca na cintoríne Malá Tata
- Kríž Prikkel, z roku 1911
- Kamenný kríž na kopci, z roku 1906
- Kríž pri moste
- Kríž v lese

/Zdroj: Sakrálne objekty a štatistiky v Nitrianskej diecéze/

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií je potrebné zapracovať do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

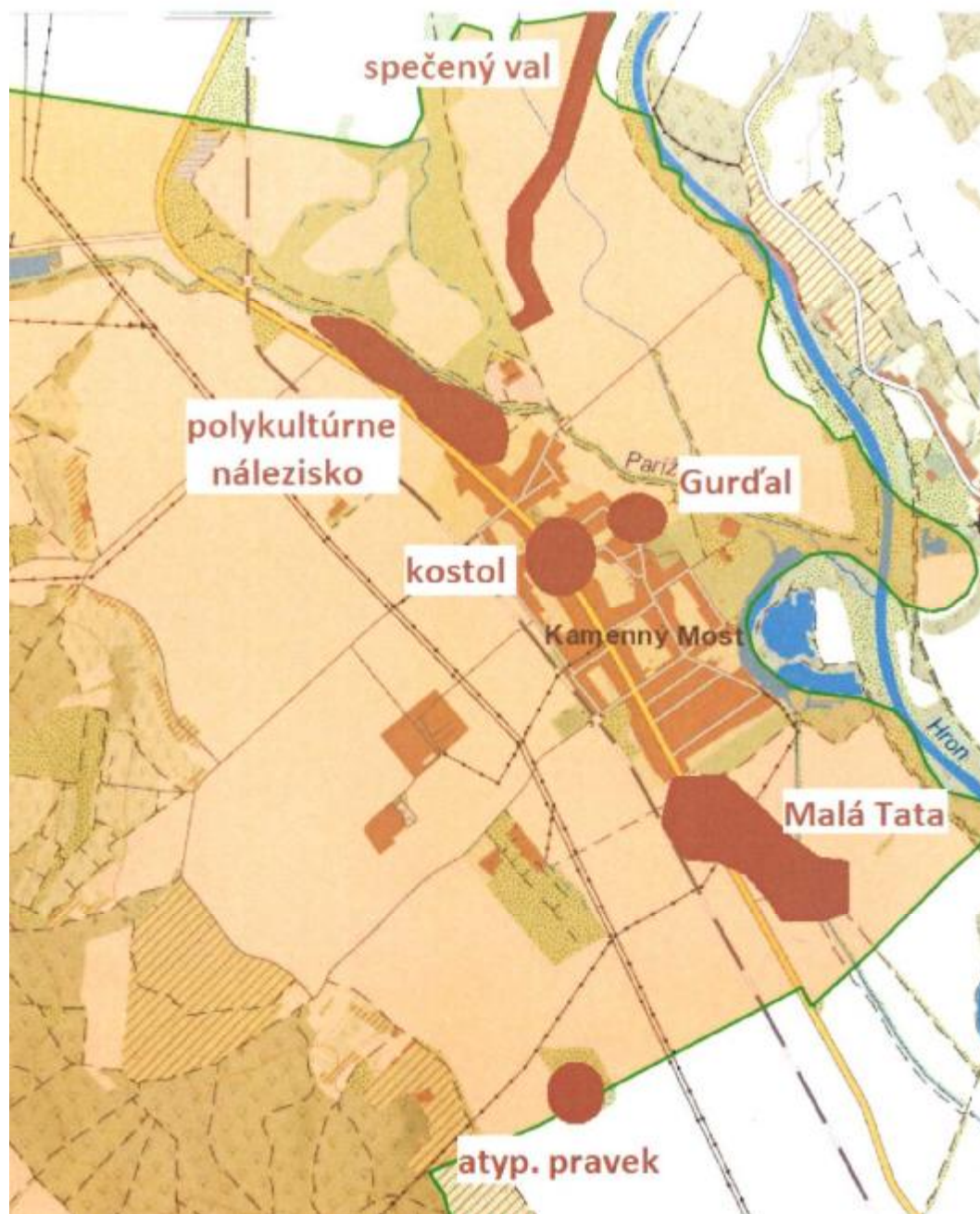
- Ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené pamiatkovým zákonom, sa vyžaduje záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu. Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.
- V prípade nevyhnutnosti vykonania archeologického výskumu za účelom záchrany archeologických nálezov alebo nálezových situácií predpokladaných v zemi na území stavby rozhodne o archeologickom výskume a podmienkach jeho vykonania v samostatnom rozhodnutí podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad.
- V prípade zistenia archeologického nálezu mimo povoleného pamiatkového výskumu je nálezca povinný oznámiť to krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je nálezca povinný urobiť najneskôr na druhý pracovný deň po nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Nález, ktorý je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru.

- Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona v prípade, ak k nálezu nedošlo počas pamiatkového výskumu alebo počas nepovolenej činnosti, má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona. Podľa § 40 ods. 11 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad Slovenskej republiky rozhodne o poskytnutí nálezného a poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nález. Hodnota nález sa určuje znaleckým posudkom.
- Katastrálne územie Kamenný Most má vysoký archeologický potenciál. Doklady prvého osídlenia siahajú až do doby prvých roľníckych spoločenstiev a to v ére mladšej doby kamennej. Archeologické náleziská sa nachádzajú v prvom rade na mierne vyvýšených dunách na ľavom okraji inundačného územia rieky Hron, ktoré majú miestami viac než 200 m šírku. Zo starších nálezov je známy depot bronzových predmetov z mladšej a neskoršej doby bronzovej, ktorého miesto nálezu nie je známe. Stredoveké a novoveké osídlenia sú známe v polohe Gurďal, dnešný cintorín, v polohe kostola sv. Maurícia, a v polohe Malej Taty. Z polohy Gurďal je známe pohrebisko z obdobia Avarského kaganátu. V polohe kostola sv. Maurícia boli objavené zvyšky staršej sakrálnej stavby pravdepodobne zo stredoveku. V polohe cintorína v malej Tate sa našli pozostatky zaniknutej románskej sakrálnej stavby (12. až 18. storočie), spolu s novšími úpravami, s osáriom, ktoré mohlo slúžiť pre účely akéhosi kláštora. V blízkom okolí sa nachádzalo aj prislúchajúce osídlenie. Pri tomto nálezisku sa objavili aj zvyšky pravekých nálezov zo staršej doby bronzovej. navyše v chotári obce v blízkosti rieky Hron sa nachádzajú línie dvoch priekop, ktoré lemujú val, tzv. spečený val. Tieto pravdepodobne pochádzajú z doby rímskej a boli používané ako hraničné línie medzi germánskymi kmeňmi Kvádov. Ďalej je nutné konštatovať, že takmer po celej obci a okolí sa nachádzajú vojenské militárie z 2. svetovej vojny.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Pri komponovaní rozvoja obce vychádzať z historicky sa formujúcej urbanistickej štruktúry obce.*
2. *Stanoviť hlavné, doplnkové a neprípustné funkcie v území. Pri zástavbe prelúk rešpektovať výškové zónovanie, hmotovú skladbu a použité materiály jestvujúcej zástavby.*
3. *Riešiť rozvojové disponibilné plochy v rámci zastavaného územia a mimo zastavaného územia a určiť plochy pre podrobné rozpracovanie priestorových a funkčných regulatívov do úrovne zóny. Je potrebné určiť a chrániť dominantné výhľady obce, panorámu a hodnotné priehľady.*
4. *Rešpektovať a zachovať funkciu zelene v uličnom profile, pri stavbách občianskej vybavenosti, pozdĺž mŕtveho ramena Hrona, rybníka a poľných ciest.*
5. *Riešiť funkčné, kompozičné, estetické a environmentálne závady, riešiť humanizáciu plôch bytových domov, opustených a schátralých PD a majerov. Odstrániť, prípadne zmierniť kolízne stretы funkčných plôch.*
6. *Zachovať harmonický, organický charakter sídla a potvrdiť jednoznačnú polohu centra a regulačne formovať jeho ďalší vývoj.*
7. *Vytvoriť predpoklady vzájomného funkčného a dopravného prepojenia pôvodných a novonavrhovaných časti obce.*
8. *Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty, objekty s kultúrohistorickou hodnotou, pamätihodnosti a významné archeologické lokality.*
9. *Požiadavky Krajského pamiatkového úradu Nitra zapracovať do záväznej časti ÚPN obce Kamenný Most.*

Poloha archeologických lokalít

/Zdroj: KPÚ NRI

9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné, bytové domy sú dvoj, troj a štvorpodlažné. Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

V rámci ÚPN - obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu.

Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t. j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavne plochy, účinná prepravná šírka, v rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb.

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania malých - jednoduchých pozemkových úprav, urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.

Podmienky pre rozvoj optimálneho sídla:

- snaha zvyšovať dynamiku vývoja počtu populácie musí byť opretá jednoznačne o pracovné príležitosti;
- je potrebné iniciovať formovanie centra ako hlavného referenčného uzla sídelného útvaru, predovšetkým však na disponibilných parcelách;
- formovať sídlo ako kompaktný celok v rámci zastavaného územia s prirodzenou gradáciou k centru;
- z hľadiska územno-technického riešiť a organizovať systém nových RD v rámci IBV tak, aby bolo možné uspokojiť jednak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, jednak žiadateľov z okolia;
- podporovať vznik pracovných príležitostí ako základného predpokladu fungovania rodiny a spoločnosti;
- iniciovať rekonštrukčný proces hlavne v centre obce s historickou parcelačnou štruktúrou, kde bol monitorovaný horší stav objektov rodinných domov, v súlade so stavebno - technickým stavom objektov;
- dobudovanie novej IBV v disponibilných lokalitách;
- nevytvárať ďalšie satelitné sídelné celky v k. ú., ale formovať obec ako kompaktný urbanistický organizmus, ktorý je súčasťou pohronskej rozvojovej osi Hronský Beňadik - Levice - Želiezovce - Štúrovo.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Vyhodnotiť a navrhnuť na prestavbu len tie územia, ktoré svojou súčasnou kvalitou a stavom nevyhovujú terajším požiadavkám na kvalitu života, nie sú predmetom ochrany, nie je možné ich dotvoriť ani vhodne reštrukturalizovať, prípadne sú limitom pre realizáciu zámeru verejného záujmu.*
2. *Riešiť a regulačne definovať formovanie referenčných uzlov.*
3. *Riešiť prestavbu a dobudovanie peších a cestných komunikácií.*
4. *Riešiť organické začlenenie nových navrhovaných zón do hmotovo-priestorovej štruktúry obce.*
5. *Asanovať iba schátralé a neobývané stavby, resp. tie, ktoré sa navrhnu na reprofiláciu.*

10. Požiadavky na riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

Z hľadiska širších dopravných pomerov je najvýznamnejšou dopravnou tepnou cesta I. triedy I/76, **Hronský Beňadik - kalná nad Hronom - Kamenín - Štúrovo**. Od mesta Komárno je obec Kamenný Most vzdialený 53 km, od najbližšieho mesta Štúrovo len 7,8 km. Od okresného mesta Nové Zámky /centrum/ je obec Kamenný Most /centrum/ vzdialený 46 km, od krajského mesta Nitra je obec vzdialená približne 83 km.

Podľa posledného platného ÚPN-R NSK je v katastrálnom území plánovaný cestný rozvojový zámer. Jedná sa o západný obchvat obce Kamenný Most - prekládku cesty I. triedy I/76.

Cestná doprava

Hlavnú dopravnú kostru obce tvorí cesta I. triedy I/76 ako spojnica miest Kalná nad Hronom - Želiezovce - Štúrovo. Po ceste I. triedy je prevádzkovaná autobusová doprava. Pre obec má dopravný význam aj cesta III. triedy III/1520 Kamenný Most - Gbelce, prechádza severnou časťou k. ú. Kamenný Most, popri toku Paríž a zabezpečuje hlavné cestné prepojenie na okresné mesto Nové Zámky. Cesta I. triedy je v správe SSC, cesta III. triedy je v správe VÚC NSK. Je po nich prevádzkovaná aj autobusová doprava. Organizácia vnútornej dopravy je založená na sieti miestnych komunikácií organizovaných podľa dôležitosti.

Miestne komunikácie

Cesta I. triedy prechádza obcou a vytvárajú hlavnú dopravnú kostru obce, na ktorú sa napája sieť miestnych komunikácií. Miestne komunikácie sú cesty IV. triedy. Stav niektorých komunikácií je nevyhovujúci, komunikácie v zlom stavebno-technickom stave sú určené na rekonštrukciu (poškodené krajnice komunikácií a povrch vozoviek). Smerové oblúky na miestnych komunikáciách majú malé polomery. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 2,7 m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Odvodnenie ciest je v prevažnej miere riešené do príľahlej zelene. Len málo ciest v obci má vybudovaný systém rigolov na odvádzanie dažďovej vody z vozovky. Je to najmä cesta I. triedy prechádzajúca obcou. Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované autobusové linky. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie, miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci zastavaného územia, alebo ako spojovacie komunikácie mimo zastavaného územia.

Účelové komunikácie

Cestnú sieť mimo zastavaného územia dopĺňa aj sieť účelových komunikácií. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty, tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavaného územia. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou výrobných areálov a poľnohospodárskych areálov. Sprístupňujú jednotlivé lokálne časti miestnych viníc, umožňujú prístup k vodným plochám. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest, nadväzujúca na cesty I. a III. triedy, účelové alebo miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Popri ceste I. triedy I/76 je vybudovaný obojstranný chodník. Chodníky sa nachádzajú v obci aj popri niektorých úsekoch miestnych komunikácií, avšak sú v zlom stave. Z hľadiska pešej dopravy je v návrhu ÚPD potrebné uvažovať s výstavbou a rekonštrukciou chodníkov popri miestnych komunikáciách. Nové pešie priestranstvá sa nachádzajú vedľa kostola, vo vnútri obce kostolom, jestvujúce pešie priestranstvá sú naľavo od obecného úradu, v súčasnosti slúžia ako tržnica, ďalej pred miestnym obchodom, materskou školou a pred bytovkami.

Statická doprava

Obec má vybudované parkovisko pred miestnym kultúrnym domom, obecným úradom, bytovkami, materskej škole a supermarketom. Plochy statickej dopravy absentujú pri miestnom kostole, cintoríne a hasičskej zbrojnici. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov.

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území Kamenný Most sa čerpace stanice pohonných hmôt nenachádzajú. Najbližšie verejné čerpace stanice a ich zariadenia sa nachádzajú v neďalekej obci Gbelce (12,4 km) a v 7,8 km vzdialenom meste Štúrovo.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl, za nákupmi a službami. Obec, vzhľadom na svoju polohu, má v blízkosti mesta Štúrovo a okresného mesta Nové Zámky zabezpečenie prímestskej autobusovou dopravou. Prímestské autobusové linky zabezpečuje spoločnosť Arriva Nitra, a.s. a Arriva Nové Zámky a.s. s odchodmi v pravidelných intervaloch. Do Štúrova trvá cesta autobusom približne 11 minút, do okresného mesta Nové Zámky približne 1 hodinu. Severne od k. ú. sa nachádza mesto Želiezovce. Cesta autobusom sem trvá približne 45 minút. Prevoz zabezpečuje taktiež spoločnosť Arriva Nitra a.s. s odchodom v pravidelných intervaloch.

Dopravné závady:**Bodové závady**

- nedostatok parkovacích miest v centre obce, v tesnom dotyku s občianskou vybavenosťou;
- malé polomery na smerových oblúkoch miestnych komunikáciách;
- na MK so slepým zakončením chýba otočka;

Líniové závady

- závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií;
- závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych chodníkov;
- chýbajúce chodníky popri miestnych komunikáciách;
- chýbajúce odvodnenie miestnych komunikácií.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesta I. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	50 m
Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	20 m
Miestne komunikácie	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	15 m

Cyklistická doprava

Obcou Kamenný Most prechádza "modrá" cyklotrasa s číslom "2119" a s celkovou dĺžkou 102 km. Cyklotrasa začína v obci Bešeňov, smeruje na východ, prechádza cez obce Dvory nad Žitavou, Dubník a Svodín. V obci Bíňa prechádza cez rieku Hron, ďalej smeruje na juh do katastra Kamenín, prechádza popri rieke Hron v súbehu s Pohronskou cyklomagistrálou, neskôr sa odkláňa od rieky smerom na západ a vchádza do katastra Kamenný Most. Cyklotrasa vedie priečne cez zastavané územie obce smerom k miestnym viniciam, vedie popod vinice a stáča sa západne do k.ú. Belá. Za obcou Belá vedie cez lokalitu "Máriin Dvor", smeruje na juh a vchádza do k. ú. Mužla, cez lokalitu Malá Mužla, Jurský Chlm a v lokalite Nová pustatina vedie cez slaniská, cez Čenkovský les a pri osade Čenkov sa napája na cyklomagistrálu EuroVelo6.

EuroVelo6 je diaľková cyklomagistrála siete EuroVelo vedúca v dĺžke 3 653 km pozdĺž viacerých veľkých európskych riek – väčšiny Loiry, časti Saôny, krátkej časti horného toku Rýnu a takmer celej dĺžky druhej najväčšej európskej rieky Dunaj – čím spája atlantické pobrežie s rumunským mestom Constanta pri Čiernom mori.

Predmetom návrhového riešenia ÚPN obce bude i vybudovanie lokálnych cyklotrás, za účelom prepojenia obce Kamenný Most s ostatnými susediacimi obcami, ako aj zaujímavými rekreačnými lokalitami v okolí.

Letecká doprava

V katastrálnom území Kamenný Most sa nenachádza žiadne letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do predmetného územia nezasahujú ani žiadne ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce, a ktoré by ovplyvňovali a limitovali rozvoj obce.

Podľa verejne dostupných informácií sa v katastri Kamenný Most nachádza plocha, ktorá je využívaná na vzlety a pristátia lietadiel Leteckým klubom Kamenný Most, Balassiho 698/36, 943 01 Štúrovo. IČO: 42 121 230, a to na základe jej osvedčenia Slovenskou federáciou ultraľahkého lietania v roku 2009.

Podľa § 57f Prechodné ustanovenia zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k úpravám účinným od 1. augusta 2019 sa *iná plocha, ako je letisko, ktorá sa používa na vzlety a pristátie lietadiel iba dočasne alebo príležitostne alebo na vzlety a pristátia lietajúcich športových zariadení podľa predpisov účinných do 31. júla 2019 sa od 1. januára 2020 považuje za osobitné letisko. Osoba, ktorej boli určené podmienky na používanie inej plochy, ako je letisko, ktorá sa používa na vzlety a pristátia lietadiel iba dočasne alebo príležitostne alebo na vzlety a pristátia lietajúcich športových zariadení podľa predpisov účinných do 31. júla 2019, je oprávnená pokračovať v tejto činnosti podľa predpisu účinného do 31. júla 2019 do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení podmienok podľa § 33 ods. 2 v znení účinnom od 1. augusta 2019. Konanie o určení podmienok podľa § 33 ods. 2 v znení účinnom od 1. augusta 2019 musí začať do 31. júla 2020, inak doterajšie oprávnenie na používanie inej plochy, ako je letisko, ktorá sa používa na vzlety a pristátia lietadiel iba dočasne alebo príležitostne alebo na vzlety a pristátia lietajúcich športových zariadení zaniká.*

V priestore zaniknutého letiska pre dočasné alebo príležitostné ultraľahké lietanie sa v návrhovom období uvažuje o revitalizácii a obnovenie tejto plochy, ako osobitného letiska, ktoré by opätovne slúžilo na vzlety a pristátia športových zariadení podľa príslušných predpisov.

V zmysle ustanovení §28 ods.3 a §30 leteckého zákona je DÚ(Dopravný úrad) dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách a zariadeniach , ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať DÚ o súhlas pri:

- stavbách a zariadeniach vysokých 100 a viac nad terénom /§ 30 ods.1 písm. a) leteckého zákona /.

-stavbách a zariadeniach vysokých 30m a viac umiestnených na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1 písm. b) leteckého zákona /.

-zariadeniach, ktoré môžu rušiť funkciu palubových prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice /§ 30 ods.1 písm. c) leteckého zákona /.

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písm. d) leteckého zákona /.

Vyššie uvedené požiadavky zostávajú v platnosti aj pre spracovanie ďalšieho stupňa územnoplánovacej dokumentácie.

- ostatnou dopravou SSC nebude súhlasiť. Návrh cyklotrás a ich križovanie s cestami I. triedy riešiť v súlade s platnými STN a TP.
15. V záväznej časti ÚPN uviesť - SSC s umiestnením inžinierskych sietí do telesa I. triedy a pozemkov v správe SSC, nebude príslušný správca súhlasiť. V rámci záujmov ochrany ciest I. triedy akékoľvek inžinierske siete, ktoré sú v dotyku s cestou I. triedy (súbeh, križovanie), v jej cestnom telese, na pozemkoch vo vlastníctve SR v správe SSC alebo v ochrannom pásme cesty I. triedy bude vždy predmetom následného individuálneho posúdenia SSC.
  16. Rešpektovať zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
  17. Rešpektovať územné nároky existujúcej železničnej trate Levice - Štúrovo.
  18. Vzhľadom na skutočnosť, že cez katastrálne územie prechádza železničná trať, GR ŽSR, ako dotknutý orgán žiada v územnom pláne obce Kamenný Most rešpektovať nasledovné:
    - a) Miesta výstavby nachádzajúce sa v ochrannom pásme dráhy, prípadne v blízkosti dráhy, môžu byť ohrozené negatívnymi vplyvmi a obmedzeniami (hluk, vibrácie, vplyv prevádzky trakcie) spôsobenými bežnou železničnou prevádzkou. To znamená že súčasťou akejkoľvek výstavby v blízkosti železničnej trate, prípadne v ochrannom pásme dráhy, musia byť navrhnuté aj opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. na navrhovanú výstavbu. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate.
    - b) Počas realizácie stavby nebude investor vyžadovať od ŽSR ďalšie zmiernujúce a kompenzačné opatrenia na zmiernenie, či elimináciu negatívnych vplyvov. Po realizácii stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.
    - c) Všetky jestvujúce úrovňové kríženia komunikácií so železničnou traťou sú potrebné v územnom pláne navrhnuť ako mimoúrovňové.
    - d) Všetky novobudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové.
  19. V prípade podpory výsadby zelene zákon o dráhach č. 513/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa §4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa §6 „Vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v ochrannom pásme dráhy sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v ochrannom pásme dráhy len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy."
  20. V zmysle ustanovenia § 28 ods. 2 a 3 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v územnom konaní pri stavbách a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky ako sú:
    - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods. 1 písm. a) leteckého zákona/;

- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods. 1 písm. b) leteckého zákona/;
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods. 1 písm. c) leteckého zákona/;
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods. 1 písm. d) leteckého zákona/.
21. Postupovať podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená UV č. 223/2013.
22. Vytvoriť územnotechnické predpoklady pre realizáciu, chodníkov pre peších a cyklistov. Všetky navrhované a rekonštruované chodníky, lávky pre peších a cyklistov zaradiť medzi verejnoprospešné stavby.

Vodné hospodárstvo

Hospodársky význam využívania vôd je dôležitý v mnohých oblastiach. Či už ide o zásobovanie pitnou vodou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd, využívanie vody v priemysle (rôzne odvetvia, vrátane energetiky a hydroenergetiky), využívanie vody v poľnohospodárstve (pre závlahy a živočíšnu výrobu), vodnú dopravu, rybné hospodárstvo, turizmus vo vzťahu k vode, ochrana pred povodňami, krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia a závlahy).

Povrchové vody:

Vodné toky

Takmer celé katastrálne územie Kamenný Most spadá do hlavného povodia rieky Hron, juhozápadná časť k. ú. spadá pod hlavné povodie rieky Dunaj. Takmer celé k. ú. Kamenný Most spadá pod Správca vodohospodársky významných vodných tokov - Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. (SVP, š. p.), Povodie Dunaja, odštepny závod Bratislava, Prevádzkové stredisko Komárno. Len malá časť územia (cca 10 ha) situovaná nad zaústením vodného toku Paríž do rieky Hron spadá pod Prevádzkové stredisko Dolný Hron - prevádzkový úsek Želiezovce, ktorý je organizačne začlenený pod pôsobnosť odštepneho závodu v Banskej Bystrici. Po dohode s OZ Bratislava a OZ Banská Bystrica, bude k ÚPN vydané súhrnné stanovisko z OZ Bratislava - Prevádzkové stredisko Komárno.

V katastrálnom území Kamenný Most sa nachádzajú:

- časť vodohospodársky významných vodných tokov Hron a Paríž a ich protipovodňové ochranné hrádze;
- časť mŕtveho ramena Hrona;
- časť drobného vodného toku - Kamenický kanál;
- bezmenný drobný vodný tok - na vodohospodárskej mape v oblasti pod názvom "Čistiny"
- časť drobného vodného toku - BP Paríža

Vodné plochy

Na severozápadnom okraji k. ú. Kamenný Most, na toku Paríž, sa nachádzajú 3 kaskádovito vybudované vodné nádrže Ľubá, vo vlastníctve SRZ - Rada Žilina. Jedná sa o kaprové rybníky s chovným účelom. Vo východnej časti k. ú., v dotyku so zastavaným územím obce sa nachádza mŕtve rameno Hrona. Jedná sa o odstavné rameno rieky Hron s rozlohou 6ha, evid. č. 2-1512-1-1, s názvom Berek III, v správe MO SRZ Štúrovo.

Podzemné vody:

Hydrogeológia

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými

vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov. (*Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002*).

Hodnotené územie spadá do 4 hydrogeologických regiónov – neogén Hronskej pahorkatiny (západná časť k. ú.), kvartér hronských terás v Podunajskej nížine (sever k.ú.), kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine (východná časť k. ú.), kvartér dunajských terás na úpští Hronskej pahorkatiny (južný cíp k. ú.). Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť. Kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrogeologickej produktivity je vo väčšine územia vysoká ($T = 1 \cdot 10^{-3} - 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) a mierna ($T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$).

T hľadiska sedimentov a hornín pre severnú časť k.ú. a územie ťahajúce sa zo stredu k.ú. smerom na juh sú typické fluviálne sedimenty, piesky a piesčité štrky v terasách s pokryvom spraší. Pre juhovýchodnú časť k. ú. sú typické taktiež fluviálne sedimenty, piesky a piesčité štrky až piesky v terasách avšak bez pokryvu. V údolí rieky Hron a toku Paríž sú typické nivné fluviálne sedimenty, humózne hliny, hlinitopiesčité až štrkovito - piesčité hliny dolných nív. V západnej a juhozápadnej časti sú typické dva typy sedimentov a hornín, a to eolické sedimenty, spraše a piesčité spraše, vápnité a nevápnité sprašové hliny a ostatné bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty, s nepravidelným pokryvom v podloží (oblasť miestnych viníc).

Geotermálne vody

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celé územie katastra Kamenný Most do jedného geotermálneho útvaru podzemných vôd so zdrojmi geotermálnych vôd:

- je to SK300020FK tzv. Komárňanská okrajová kryha so strednoteplotnými geotermálnymi vodami ($T = 100 - 150^\circ\text{C}$)

Geotermálna voda v tomto útvare je viazaná na triasové vápence a dolomity. V geotermálnom útvare je dobrý kvantitatívny aj chemický stav geotermálnych vôd.

V riešenom katastrálnom území Kamenný Most neboli zatiaľ realizované žiadne výskumné a prieskumné geotermálne vrty. Najbližšie geotermálne vrty: FGO-1 Obid, FGKr-1 Kravany nad Dunajom, vrt FGŠ-1 Štúrovo.

Vodné zdroje a ich ochranné pásma

Juhovýchodná časť katastrálneho územia Kamenný Most sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa v súčasnosti nevyužívaného vodného zdroja RH – 10, ktorý sa nachádza v susednom katastrálnom území Obid. V samotnom katastri Kamenný Most sa vodný zdroj v ochrannom pásme II. alebo III. stupňa nenachádza.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie.

Hydromelioračné zariadenia

V k.ú. Kamenný Most sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- **závlaha pozemkov "ZP ŠM Kamenný Most"** (evid. č. 5207 097) + rúrová sieť, ktorá bola daná do užívania v r. 1968 s celkovou výmerou 400 ha a závlahová čerpacia stanica "ČS stav. časť - kamenný Most" (evid. č. 5207 097 004);
- **závlaha pozemkov "ZP kamenný Most II."** (evid. č. 5207 119) + rúrová sieť, ktorá bola daná do užívania v r. 1988 s celkovou výmerou 290 ha;
- **závlaha pozemkov "ZP Štúrovo - Nový Dvor"** (evid. č. 5207 202) + rúrová sieť, ktorá bola daná do užívania v r. 1983 s celkovou výmerou 933 ha.

Závlahové stavby pozostávajú zo záujmového územia závlahy a podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú rôznych profilov (DN 150, DN 200, DN 250) a z rôznych materiálov (PVC, AZC, oceľ). Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

V riešenom území nie sú vybudované žiadne odvodňovacie zariadenia.

Odvádžanie dažďových vôd:

Terén obce Kamenný Most je s miernym výškovým rozdielom, striedajú sa tu rovinaté územia s miernym spádom a protispádom. Sú tu vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd pomocou udržiavaných rigolov vedľa cesty I. triedy. Miestne komunikácie majú tiež rigoly, ktoré sú však miestami neudržiavané, alebo v celkovej dĺžke komunikácie úplne absentujú. Dažďové vody tak vsiaknu do zelených pásov vedľa komunikácie alebo sa priamo zhromažďujú na ceste, ktorú následne zaplavujú.

Súčasná likvidácia dažďových vôd je nedostatočná a to preto, lebo odvodňovacie priekopy nemajú dostatočnú kapacitu, nie sú udržiavané a tiež je potrebné dobudovať odvodňovacie priekopy, aby nedošlo k zatápaniu časti územia. Z hľadiska protipovodňovej ochrany má obec vypracovaný protipovodňový plán, ktorým sa v čase povodní riadi. Na vodohospodársky významných vodných tokoch sú vybudované protipovodňové hrádze, na toku Paríž je vybudovaná pravostranná hrádza, ktorá chráni obec i zvyšné časti katastra pred zaplavením.

Cieľom riešenia je vytvoriť také územno priestorové požiadavky, ktoré by prispeli k realizácii vodozádržných stavieb a opatrení. Je teda potrebné vytvoriť podmienky k zadržiavaniu dažďových vôd, čím by sa zabránil rýchly odtok vôd z územia, zároveň by nedochádzalo k vysychaniu krajiny, podpovrchové vody by boli bohaté na vlahu, čím by sa zlepšil mikroklimax v území a v neposlednom rade i samotná biodiverzita územia.

Zásobovanie pitnou vodou - vodovod

Sídlny útvar Kamenný most má v súčasnosti vybudovaný verejný vodovod.

Vodárenským zdrojom vody pre sídlny útvar je diaľkovod Gabčíkovo-Nové Zámky. Z ČS Nové Zámky sa voda dopraví do VDJ Kolta. Z VDJ Kolta je gravitačný prívod vody na smer Kolta – Štúrovo. Vybudované VDJ nad mestom Štúrovo $2 \times 650 \text{ m}^3$ a $1 \times 5000 \text{ m}^3$ s kótami 174,29/169,29 m.n.m. slúžia pre gravitačné zásobenie mesta Štúrovo, obcí Nána, Obid, Kamenný Most a Malá nad Hronom.

Z VDJ Štúrovo je voda dopravovaná gravitačne cez spoločné zásobovacie potrubie OC DN 600 do spotrebiska Nána a Štúrovo. Na trase zásobovacieho potrubia je vybudovaná odbočka pre zásobovanie obce Kamenný most a Malá nad Hronom.

Zásobovacie potrubie pre sídlny útvar Kamenný most a Malá nad Hronom:

MATERIÁL	PRIEMER V (mm)	DĹŽKA V (m)
AZC	200	2045,0
AZC	150	2331,0

Na konci trasy zásobovacieho potrubia, v km 4,376, sa na zásobovacie potrubie pripája cez vodomernú šachtu rozvodná vodovodná sieť sídlného útvaru Kamenný most a je vybudovaná odbočka pre zásobovacie potrubie do obce Malá nad Hronom a hospodárske stredisko Kamenný most.

Prevádzka vodovodu pre obec Kamenný Most je automatická, gravitačný prívod vody.

Terén v trase zásobovacieho a rozvážacieho potrubia : 110,00 – 114,00 mnm

Tlakové pomery v obci Kamenný Most dosahujú hodnotu od 0,49 Mpa – do 0,53 Mpa.

Hygienické zabezpečenie pitnej vody je v rámci diaľkovodu Gabčíkovo-Nové Zámky.

Vodovodná sieť v sídlnom útvaru Kamenný most je zrealizovaná ako vetvová vodovodná sieť v kombinácii s okružnou vodovodnou sieťou.

Celková dĺžka vybudovaného verejného vodovodu pre zásobovanie sídlného útvaru Kamenný most je cca 7025,0 m.

Ďalej je tu vybudované samostatné rozvodné potrubie pre Hospodárske stredisko – AZC DN 100 dl.858,0m.

Prevádzkovateľom vodovodnej siete je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. OZ Nové Zámky.

Vodovodné potrubia sú uložené v komunikáciách, chodníkoch a vo výnimočných prípadoch v zelených pásoch.

Na jednotlivých vetvách sú umiestnené uzávery, hydranty, hydrant – kalník a hydrant – vzdušník.

Rozvodná vodovodná sieť sídelného útvaru Kamenný most:

Tabuľka rozvodnej vodovodnej siete Kamenný most

VETVA	MATERIÁL	PRIEMER V (mm)	DĹŽKA V (m)
„1“	AZC	100	1178,5
„1-1“	AZC	100	329,0
„1-2“	AZC	100	280,0
„1-3“	AZC	100	232,5
„2“	AZC	100	1690,5
„2-1“	AZC	100	170,0
„3“	AZC	100	1015,5
„1a“	PVC	100	300,0
„2a“	PVC	100	281,0
„2-1a“	PVC	100	170,0
„3a“	PVC	100	206,0
„4a“	PVC	100	371,0
„5a“	PVC	100	446,0
„6a“	PVC	100	355,0

Celková dĺžka jestvujúcej rozvodnej vodovodnej siete na území sídelného útvaru je 7883,0 m.

Ochranné pásmo vodovodného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách sa vymedzuje zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

- pre potrubie do DN 500 – 1,8m
- pre potrubie nad DN 500 – 3,0 m

V pásme ochrany je zakázané:

- a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav;
- b) vysádzať trvalé porasty;
- c) umiestňovať skládky;
- d) vykonávať terénne úpravy.

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre sídelný útvar Veľká dolina je spracovaný v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006.

Rok 2023

Počet obyvateľov : 1064 obyv.

Priemerná špecifická potreba vody pre bytový fond a občianskú a technickú vybavenosť /Qp/

Bytový fond

1064 obyv..... 145 l/ob/d.....154 280 l/d.....1,785 l/s

Vybavenosť

1064 obyv..... 25 l/ob/d..... 26 600 l/d.....0,307 l/s

$Q_p = 1,785 + 0,307 = 2,092 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody Qm

$Q_m = Q_p \times k_m$

$Q_m = 2,092 \times 1,6$

$Q_m = 3,347 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody Qh

$Q_h = Q_m \times K_h$

$Q_h = 3,347 \times 1,8$

$Q_h = 6,024 \text{ l/s}$

Vodné zdroje

Na východ od sídelného útvaru Mužla, resp. južne od sídelného útvaru Kamenný most, sa nachádza vodný zdroj RH10, ktorý bol v minulosti využívaný pre zásobovanie mesta Štúrovo pitnou vodou. V súčasnosti vodný zdroj nie je využívaný.

Ochranné pásmo II° vodného zdroja zasahuje v južnej časti do územia sídelného útvaru Kamenný most.

Hygienické zabezpečenie pitnej vody je v rámci diaľkovodného systému.

Vodovodné potrubia sú uložené v komunikáciách, chodníkoch a vo výnimočných prípadoch v zelených pásoch.

Na jednotlivých vetvách sú umiestnené uzávery, hydranty, hydrant – kalník a hydrant – vzdušník.

Kanalizácia

V obci Kamenný Most nie je v súčasnosti vybudovaná žiadna splašková kanalizácia. Odpadové vody od obyvateľstva a vybavenosti sú zachytávané v individuálnych žumpách, ktoré technicky ako aj polohovo väčšinou nevyhovujú STN 73 6701. Snahou obce je, aby sa čo najskôr vybudovala verejná kanalizácia v obci a tak sa mohlo čo najviac ľudí pripojiť na verejnú kanalizáciu. V ÚPN je preto potrebné rezervovať plochu pre ČOV s parametrami, vyhovujúcimi ako pre stav tak i pre rozvojové zámery v obci, vyplývajúce z ÚPN.

Pravidelným zväžaním žump sa zamedzí, aby sa obsah žump nezodpovedne vyvážal do okolia obce a tak došlo k znečisteniu životného prostredia.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Rešpektovať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.*
2. *SVP, š.p.. Povodie Dunaja, odštepny závod, je správca nielen vodohospodársky významných vodných tokov, ale aj povodia a dbá pri správe povodia o dobrý stav vôd a*

- o zachovanie trvalo udržateľných pomerov v povodí. SVP, š. p, Povodie Dunaja, odštepny závod, sa v zmysle zákona 364/2004 Z. z. o vodách v poslednom znení vyjadruje v celom spravovanom území ku každému nakladaniu s vodami, ktorým sa mení vodný režim, hlavne k aktivitám v kontakte s vodnými tokmi, spôsobu likvidácie splaškových vôd a k problematike nakladania so zrážkovými vodami aj v miestach, kde sa priamo vodné toky nenachádzajú, ale lokality gravitujú ku vodnému toku, alebo sú situované nad sledovanými útvarmi podzemných vôd Vodného plánu SR v zmysle zákona o vodách v poslednom znení.
3. Z hľadiska ochrany kvality podzemnej a povrchovej vody je podmienkou plánovaný územný rozvoj obce prvoradým vybudovaním verejnej kanalizačnej siete. Dovtedy je potrebné odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump, realizované a prevádzkované v zmysle STN 75 6081 „Žumpy pre splaškové odpadové vody“..
  4. V územnom pláne je potrebné zakreslenie všetkých vodných tokov v riešenom území, vrátane ich pobrežných pozemkov, pre ktoré v zmysle ustanovenia § 49 zákona č.364/2004 Z. z. o vodách v poslednom znení je potrebné rešpektovať obojstranný pobrežný pozemok 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku a 5 m od brehovej čiary drobného vodného toku. Pri ochrannej hrádzi vodného toku sú pobrežné pozemky do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. V tomto území nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu k údržbe koryta toku.
  5. V obci sa nachádza sústava troch vodných nádrží pod jednotným názvom VN L'ubá, kde je potrebné rešpektovať ochranné pásmo VN. Ochranné pásmo telesa hrádze na jeho vzdušnej strane je do vzdialenosti 2- násobku výšky telesa hrádze a ochranné pásmo nádrže je 2 m nad max. hladinou vody v nádrži. Do priestoru ochranného pásma VN nie je možné umiestňovať žiadne pevné stavby, ani stavby a zariadenia, objekty a pod., ktoré by mohli byť splavené vodou, prípadne poškodené pri zaplavení vodou. V tomto priestore nie je povolené umiestňovať parkovacie plochy.
  6. Všetky komunikácie, vrátane chodníkov a cyklochodníkov, ktoré sú vedené po pobrežných pozemkoch vodných tokov musia byť minimálne 1 m od brehovej čiary vodných tokov. Zároveň však musia byť realizované takým spôsobom, aby v budúcnosti nebola obmedzená strojná údržba korýt vodných tokov a povodňová ochrana. Všetky inžinierske siete vedené popri komunikáciách na pobrežných pozemkoch, vrátane vodovodu, je potrebné umiestniť až za komunikácie tak, aby nezasahovali do pobrežných pozemkov.
  7. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z. z o ochrane pred povodňami.
  8. Pri návrhu koncepcie nakladania s dažďovými vodami z plánovaných rozvojových lokalít je potrebné v maximálnej miere zadržať vodu v území a využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia (vodné plochy, retenčné priestory resp. infiltračné nádrže). Pri výpočtoch objemu z návrhovej zrážky pre budovanie retenčných prvkov v území je potrebné použiť minimálne 5-ročnú návrhovú zrážku ($p=0,2$, $t=15\text{min.}$, $q= 180,0 \text{ l/s/ha}$) a vyšší súčiniteľ odtoku zo striech a spevnených plôch ($K=1$), aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku. Povolený priebežný odtok z retencie do recipientov je potrebné zachovať na úrovni 5% z 2 ročnej zrážky trvajúcej 15 minút.

9. *Pri odvádzaní zrážkových vôd z parkovacích plôch pre 5 a viac vozidiel je potrebné, aby boli zrážkové vody prečistené v odlučovačoch ropných látok s výstupnou hodnotou NEL do 0,1 mg/l¹, v súlade s nariadením vlády SR č. 269/2010 Z. z..*
10. *Nakladanie s dažďovými vodami je potrebné navrhovať a následne zrealizovať tak, aby nedochádzalo k ich odtekaniu na susedné pozemky, ani pri intenzívnych zrážkach.*
11. *Budúcou realizáciou rozvoja obce nesmie dôjsť k zhoršeniu (znečisteniu) kvality povrchových vôd a podzemných vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.*
12. *Prípadné križovania inžinierskych sietí a komunikácií s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“. Projektovú dokumentáciu križovaní vodných tokov a komunikácií na pobrežných pozemkoch, ako aj dokumentáciu všetkých stavieb v susedstve vodných tokov, je potrebné predložiť na odsúhlasenie SVP, š.p., Povodie Dunaja, odštepny závod, prevádzkové stredisko Komárno.*
13. *V rámci využitia územia nesmie dôjsť k zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich, je potrebné vytvárať územno-technické predpoklady na úpravu odtokových pomerov, protipovodňových opatrení a revitalizáciu vodných tokov.*
14. *Akúkoľvek investorskú činnosť v dotyku s vodným tokom je potrebné odsúhlasiť organizáciou SVP š.p.*
15. *Je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti a vytvárať podmienky:*
  - *pre prirodzené meandrovanie vodných tokov;*
  - *komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;*
  - *vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce, majetkov a životov jej obyvateľov;*
  - *Stavby situované v blízkosti vodných tokov osádzať s úrovňou prízemnia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov;*
  - *stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby;*
  - *podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia;*
  - *obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.*
16. *Požiadavky v oblasti hydromelioračných stavieb:*
  - *v ÚPN obce Kamenný Most do grafickej časti zapracovať rúrovú sieť so závlahovými pozemkami, rešpektovať polohu potrubia a ČS.*
  - *prípadné križovanie plánovaných inžinierskych sietí a komunikácií s rúrovou sieťou, navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983.*
  - *projektovú dokumentáciu stavieb a všetkých inžinierskych sietí, ktoré sa dotknú odvodňovacích kanálov, je potrebné predložiť na vyjadrenie Hydromelioráciám š.p.*
  - *v prípade, že sa preukáže odborným posúdením nutnosť preložky častí podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej využiteľná, je potrebné zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebných prác zrealizovať preložku potrubia podľa schválenej PD, ktorú predkladá stavebník. Náklady na vykonanie preložky potrubia budú hradené v plnej výške stavebníkom. Odovzdanie a prevzatie zrealizovanej preložky potrubia bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie š.p..*

vybudovaná preložka bude správcovi vodnej stavby odovzdaná bezodplatne po jej kolaudácii.

- ak nebude možné zrušenie, resp. preložka časti rúrovej siete, je potrebné zaviazať vlastníka stavebných pozemkov o rešpektovanie jestvujúceho závlahového potrubia vodnej stavby a dodržanie ochranného pásma od osi závlahového potrubia, ktoré bude stanovené správcom vodnej stavby. V ochrannom pásme neumiestňovať stavby trvalého charakteru, ani vysádzať stromy a kríky.

Plynofikácia

1. Úvod

1.1. Dôvody na vypracovanie PaR

Prieskumy a rozbor (PaR) plynárenských zariadení (PZ) boli vypracované pre návrh územného plánu obce (ÚPN-O) Kamenný Most. PaR riešia územie obce Kamenný Most.

1.2. Podklady použité na vypracovanie PaR

Na vypracovanie PaR PZ boli použité tieto podklady:

- údaje poskytnuté od fy SPP – distribúcia, a.s., od OcÚ Kamenný Most a od spracovateľa ÚPN-O
- mapové podklady územia riešenej obce
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike

2. Odberatelia zemného plynu

Zemný plyn (ZP) sa v obci Kamenný Most v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora / dopravcu ZP resp. prevádzkovateľa plynovodnej distribučnej siete (DS).

2.1. Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa, v zmysle kategorizácie odberateľov ZP, môžu nachádzať štyri kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m³) je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber od 60 tis.m³ do 400 tis.m³) je kategória stredoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v území obce Kamenný Most podľa jednotlivých kategórií je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 11/2023:

<i>kategória</i>	<i>počet</i>
D	309
M	9
S	0
V	0

3. Stav plynárenských zariadení v obci

Obec Kamenný Most je celoplošne plynofikovaná. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je dodávaný VTL a STL plynovodnou DS tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnom území obce prevádzkuje fa SPP – distribúcia, a.s. (distribútor / dopravca ZP).

3.1. Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce Kamenný Most je VTL plynovod Kamenný Most PN40 DN80 z VTL plynovodu Belá - Biňa PN40 DN150 a VTL plynová regulačná stanica RS 700 Kamenný Most.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je STL2 plynovodná DS Kamenný Most. Táto tzv. miestna sieť (MS) tvorí jednu samostatnú rozvodňu ZP.

MS je tvorená úsekmi distribučných plynovodov (PL) a plynovodných prípojok (PR) z ocele a PE. MS zabezpečuje v obci plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) odberateľov v obci je ZP dodávaný plynovodnými PR. Doreguláciu ZP a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

3.2. Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Kamenný Most podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné diaľkové VTL PL a PR:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	dimenzia
PL Belá - Biňa	PN40	do 4 MPa	DN150
PL Kamenný Most			DN80
PR Malá nad Hronom			DN80

distribučné RS:

názov	regulácia	výkon v m ³ /h
RS Kamenný Most	4 MPa / 300 kPa	700

distribučné STL plynovodné MS:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	materiál
MS Kamenný Most	PN6	do 300 kPa	PE

3.3. Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

Ochranné pásma nachádzajúcich sa PZ:

- VTL PR PN40 DN150 4 m od osi
- VTL PR PN40 DN80 4 m od osi
- STL PL a PR v extraviláne 4 m od osi
- RS 8 m od pôdorysu
- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma nachádzajúcich sa PZ:

- VTL PL PN40 DN150 20 m od osi
- VTL PL PN40 DN80 20 m od osi
- RS 50 m od pôdorysu
- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi

- STL PL a PR v intraviláne 2 m od zariadenia

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Vytvoriť územno-technické predpoklady pre plynofikáciu všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.
2. Zachovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma (ďalej len „OP a BP“) existujúcich PZ tak, ako tieto vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.
3. Prípadnú plynofikáciu riešených území riešiť koncepčne v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení SPP-D, ako prevádzkovateľa PDS.
4. V prípade požiadavky na uskutočnenie preložky existujúcich PZ prevádzkovaných SPP-D, je potrebné kontaktovať oddelenie prevádzky SPP-D, ktoré možnosť realizácie preložky posúdi a stanoví konkrétne podmienky jej realizácie.
5. Podľa ustanovenia § 79 ods. 5 a 6 a ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v OP a BP PZ a vykonávať činnosť v OP PZ možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa PDS a za podmienok ním určených.

Elektrifikácia

Obec Kamenný Most je zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kVA. Tieto transformovne sú napojené z rozvodne TR 110/22 kVA Štúrovo, cez 22 kV vzdušné elektrické vedenie. Prípojky vedú ku stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Severne od zastavaného územia obce cez celé katastrálne územie v smere západ východ prechádza 110kV vzdušné elektrické vedenie – linky č. 8414 - 8415 v správe SEPS. Elektrizáciu sieť v obci spravuje ZSE a teda je i prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc. Energetický kód obce je 0023.

Rozsah elektrických zariadení na katastrálnom území obce:

- Kamenn110 kV vzdušné vedenie
- 22 kV vzdušné vedenie (3x70/11)
- transformovňa stožiarová /stĺpová 7 ks

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce.

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AlFe 25 mm² až AlFe 70 mm² na nadzemných podperách. Súčasný napäťový pomery na sekundárnej strane, aj na koncoch odbočiek sú v pomerne dobrom stave. V prípade plánovanej investičnej výstavby, podnikateľských a výrobných areálov, bude vybudovaná nová sieť trafostaníc s uložením káblových rozvodov do zeme, prípadne napojenie na existujúce trafostanice. V kontexte rozvoja budú zároveň riešené rozvody pre verejné osvetlenie iba zemnými káblami a osadením svietidiel na oceľové estetické stožiare.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

- 15 m pri napätí 110 kV vonkajších nadzemných elektrických vedení
- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS
- 2 m pri zavesenom káblvom vedení od 1 kV do 110 kV od krajného vodiča
- 1 m pri podzemnom káblvom vedení

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.
- Zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.
- Vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.
- Stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Vytvoriť územno-technické predpoklady pre napojenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.*
2. *V ÚPD je potrebné rešpektovať všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.*
3. *Kabelizovať všetky určené 22 kV vzdušné elektrické vedenia tak, aby sa odblokovali rozvojové územia obce.*
4. *Podporovať realizáciu fotovoltaických elektrární v záujmovom území obce Kamenný Most.*

Spoje

Obec patrí z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Nové Zámky. Rozvod telekomunikačnej siete je napojený z digitálnej telefónnej ústredne, nachádzajúcej sa v obecnej úrade. Cez obec Kamenný Most vedie diaľkový optický kábel (DOK) T-COM. V lokalite Veľký vrch sa nachádza telekomunikačné zariadenie v správe Towercom a.s. Pokrytie signálom všetkých súčasných operátorov, poskytujúcich telekomunikačné služby, je dobrá. Väčšina domácností je napojená na internetovú sieť.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblmi prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu.

Záver

- V ochrannom pásme telekomunikačných zariadení a sietí nemožno:
- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie;
  - vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Vytvoriť územno-technické predpoklady pre napojenie telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.*
2. *V ÚPD je potrebné rešpektovať všetky telekomunikačné siete a zariadenia.*
3. *Vytvoriť predpoklady, aby každá budova v územnom pláne obce bola v budúcnosti pripojiteľná k verejnej elektronickej komunikačnej sieti. To znamená, že ku každej novej budove v zmysle S 67e ods.1. vrátane odseku 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení musí byť v územnom pláne zakreslená trasa vedenia elektronickej komunikačnej siete. Vedenie elektronickej komunikačnej siete je podľa S 2 ods. 14 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ako aj podľa § 139a ods. 10 písm. e) stavebného zákona verejným technickým vybavením územia.*
4. *V návrhu ÚPN obce rešpektovať jestvujúce telekomunikačné vedenia ,zariadenia a vytvoriť predpoklady pre možnosť rekonštrukcie jestvujúcich zariadení , výstavbu a rozšírenie verejnej elektronickej komunikačnej siete(VEKS) - jej podzemných sietí, nadzemných stavieb a základňových staníc ,ako technickej infraštruktúry – vybavenia územia.*

11. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Chránené územia prírody

Ochranu prírody a krajiny upravuje najmä osobitný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) a vyhláška č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny sa na území SR rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň ochrany sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

- Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány štátnej správy. Čo sa týka vydávania súhlasu na výrub drevín podľa zákona je obec príslušná v prípade ak drevina rastie v zastavanom území obce a okresný úrad je príslušný v prípade, ak drevina rastie mimo zastavaného územia obce,

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny.

V súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:

(1) Každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

(2) Významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologickejštabilizačnej funkcie.

(3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.

(4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.

(5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.

Ochrana prírodných biotopov a mokradí

(1) Ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.

(2) Ak orgán ochrany prírody v konaní podľa druhej a tretej časti tohto zákona alebo ako dotknutý orgán podľa § 9 ods. 1 upozorní osobu, že činnosťou, ktorú plánuje vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa tohto zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Upozornenie obsahuje aj identifikáciu biotopu, popis jeho stavu a vymedzenie jeho hranice.

(3) Orgán ochrany prírody v rozhodnutí, ktorým sa vydáva súhlas na vykonanie činnosti podľa odseku 2, uloží vykonanie primeraných opatrení na kompenzovanie negatívnych účinkov činnosti na biotop európskeho významu alebo biotop národného významu, ak je to potrebné pre zabezpečenie ochrany biotopu európskeho významu a biotopu národného významu.

(4) Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu a podrobnosti o podmienkach vydávania súhlasu a opatreniach podľa odseku 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(5) Na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu trstia, rašeliny, bahna alebo iného materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; to neplatí, ak ide o činnosť vykonávanú správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom mimo chránených území alebo v súlade s dohodnutými zásadami starostlivosti o vodný tok podľa

odseku 6.

(6) Organizácia ochrany prírody vopred prerokuje a písomne dohodne so správcom vodného toku zásady starostlivosti o vodný tok v chránených územiach a spôsob jej výkonu vrátane možnosti použitia mechanizmov a podmienok ich vstupu do chránených území, a to spravidla na obdobie jedného roka. O dohodnutých zásadách starostlivosti o vodný tok organizácia ochrany prírody bezodkladne informuje miestne príslušný okresný úrad.

Prírodné zdroje

Ochrana lesných zdrojov

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- **ochranné lesy** (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy a pod.),
- **lesy osobitného určenia** (lesy v ochranných pásmach vodných zdrojov, lesy so zdravotno-rekreačnou funkciou, prímestské lesy so zdravotno-rekreačnou funkciou a pod.),
- **hospodárske lesy** (lesy, ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesa. Hospodárskymi lesmi sú aj energetické porasty a lesné plantáže).

Celé katastrálne územie Kamenný Most spadá pod LHC (lesný hospodársky celok) Štúrovo, do lesnej oblasti 02 Podunajská nížina a podoblasti B Podunajská pahorkatina (bez nív).

Obhospodarovateľom lesov v záujmovom území sú LESY SR, š.p. OZ Podunajsko.

V celom území platí I. stupeň ochrany prírody.

Funkčný typ lesov v k. ú. Kamenný Most je: ochrana prírody - produkčný alebo čisto len produkčný.

Lesné pozemky zaberajú v území 320,64 ha, čo je zhruba 15,77% výmery z celkového k. ú..

Ochrana pôdy

Na ochranu poľnohospodárskej pôdy sa uplatňuje zákon č. 220/2004 Z.Z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, postup pri zmene druhu pozemku ako aj sankcie za porušenie povinností ustanovených zákonom.

Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ).

Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je ustanovená zákonom ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Vyhláškou MPRV SR č. 59/2013, ktorá mení a dopĺňa vyhlášku č. 508/2004 Z. z. sa vykonáva § 27 zákona NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z. z. v prílohe č. 2 ustanovuje Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu BPEJ. Tento kód

zaraďuje poľnohospodársku pôdu do 9 skupín, pričom najkvalitnejšie patria do 1. bonitnej skupiny a najmenej kvalitné do 9. bonitnej skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa § 12 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Poľnohospodárska pôda záujmového územia patrí z celoslovenského pohľadu ku kvalitným pôdam s produkčným potenciálom. Najrozšírenejším typom sú černoze, čiernice, regozeme, hnedozeme, fluvizeme, slaniská a slance.

Katastrálne územie obce Kamenný Most je intenzívne poľnohospodársky využívané, pričom až 73% plochy územia leží na poľnohospodárskom pôdnom fonde (1484,64 ha).

Podľa stupňa BPEJ prevládajú veľmi produkčné až produkčné pôdy. V kategórii najkvalitnejšej pôdy /zákonom chránenej pôdy podľa NV č.58/2013/ sú v k. ú. Kamenný Most zaradené nasledovné BPEJ 1. bonitná skupina - 0019002, 0017002; 2. bonitná skupina - 0039002, 0002002, 0002005, 0037002.

Údaje o katastrálnej ploche:

k. ú. Kamenný Most

Celková výmera katastrálneho územia je **2033,65 ha**, z toho:
 - poľnohospodárska pôda predstavuje **1484,64 ha – 73 %**
 - nepoľnohospodárska pôda predstavuje **549,01 ha – 27 %**

Poľnohospodárska pôda má nasledovnú štruktúru:

- celkom rozloha PP	1484,64 ha (73 %)
z toho : - orná pôda	1029,02 ha (50,60 %)
- vinice	148,02 ha (7,28%)
- záhrady	37,42 ha (1,84 %)
- trvalé trávnaté porasty	149,69 ha (7,36 %)
- chmeľnice	0 ha (0,00 %)
- ovocné sady	120,48 ha (5,92 %)

Nepoľnohospodárska pôda predstavuje rozlohu:

- celkom rozloha NPP	549,01 ha (27 %)
z toho : - lesné pozemky	320,64 ha (15,77 %)
- vodné plochy	62,80 ha (3,09 %)
- zastavané plochy a nádvoría	134,40 ha (6,61 %)
- ostatné plochy	31,17 ha (1,54 %)

(zdroj: Štatistický úrad SR; údaje platné k 31.12.2021)

Z horeuvedeného vyplýva, že Kamenný Most patrí medzi katastrálne územia s prevahou poľnohospodárskej pôdy, kde dominuje orná pôda o výmere 1029,02 ha, čo predstavuje 50,60 % z celkovej výmery katastra.

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Kontaminácia pôd prichádza do úvahy pozdĺž cesty I. triedy, železničnej trate, v poľnohospodárstve pri manipulácii s ropnými produktami, hnojivami, pesticídmi. Kontaminácia pôd vplyvom dopravy sa rieši na celoštátnej úrovni zavedením bezolovnatých benzínov a katalyzátorov. Manipuláciu s rizikovými látkami upravujú rôzne predpisy.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ako aj poľnohospodárska výroba, ktorá môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne oševné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty. Podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky sú pôdy v k. ú. Kamenný Most klasifikované ako relatívne čisté pôdy.

Ochrana vodných zdrojov

Podľa záväzného plánovacieho dokumentu Vodného plánu Slovenska (2009) je ustanovený Register chránených území, ktorý obsahuje zoznam chránených území, ktoré sú definované v § 5 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. vrátane území určených na ochranu biotopov alebo druhov rastlín a živočíchov, pre ktorých ochranu je dôležitým faktorom udržanie alebo zlepšenie stavu vôd. Súčasťou registra je odkaz na príslušnú legislatívu na národnej i medzinárodnej úrovni, ktorá bola podkladom pri ich vymedzovaní.

Register chránených území obsahuje päť chránených oblastí. Pre účely spracovania dokumentácie ÚSES sú dôležité nasledujúce dve oblasti registra:

- chránené oblasti určené na odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských zdrojov, chránené vodohospodárske oblasti),
- chránené oblasti citlivé na živiny
- ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a vyhlášky č. 398/2002 Z. z. § 32 Zákona o vodách sú určené rozhodnutím orgánu štátnej vodnej správy na základe záväzného posudku orgánu na ochranu zdravia s cieľom zabezpečiť ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vo vodárenskom zdroji.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov sa členia na ochranné pásmo I. stupňa, ktoré slúži na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd, alebo záchytného zariadenia, a na ochranné pásmo II. stupňa, ktoré slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj ochranné pásmo III. stupňa.

V katastrálnom území Kamenný Most sa vodárenský zdroj s ochranným pásmom II. a III. stupňa nenachádza. Juhovýchodná časť katastrálneho územia Kamenný Most sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa v súčasnosti nevyužívaného vodného zdroja RH – 10, ktorý sa nachádza v susednom katastrálnom území Obid.

- povodia vodárenských tokov

V SR je vyhlásených 102 vodárenských vodných tokov, ktoré sú využívané alebo využiteľné ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody. Ich zoznam je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. Významné vodárenské zdroje sa v k. ú. Kamenný Most nenachádzajú. Takmer celé územie spadá do hlavného povodia Hron, malá časť v JZ polohe v rámci k. ú. spadá pod hlavné povodie Dunaj.

- chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

Chránená vodohospodárska oblasť je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. V CHVO možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob. S týmito požiadavkami musia byť zosúladené výrobné, dopravné a iné záujmy pri spracúvaní koncepcií rozvoja územia a územnoplánovacej dokumentácie.

V SR je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z.. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom

ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Do záujmového územia obce Kamenný Most nezasahuje žiadna CHVO.

- vodohospodársky významné toky

V SR je vyhlásených 586 vodohospodársky významných vodných tokov. Ich zoznam je uvedený vo vyhláske MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

V katastrálnom území Kamenný Most sa nachádzajú 2 vodohospodársky významné vodné toky:

- **Hron**(č. hydrologického poradia 4-23-05),
- **Paríž** (č. hydrologického poradia 4-23-05-072).

- chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti)

V SR sú určené dva druhy oblastí citlivých na živiny, a to *citlivé oblasti* a *zraniteľné oblasti*.

Citlivé oblasti - sú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd; ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Zraniteľné oblasti – sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Podľa prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 174/2017 Z. z. (zákon o vodách) obec Kamenný Most patrí medzi citlivé a zraniteľné oblasti. Číselný kód obce je SK0234503258.

Ochrana zdrojov nerastných surovín

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhláske MŽP SR č.51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie (CHLÚ)

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska. Banský zákon vymedzuje rozdelenie nerastov na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) v katastrálnom území **neevidujú**:

- objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín;
- staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988;
- zaregistrované zosuvy;
- výhradné ložiská DP;
- výhradné ložiská CHLU;
- výhradné ložiská CHÚ;
- ložiská nevyhradeného nerastu;
- prieskumné územia určené a navrhované pre vyhradený nerast;
- prognóza radónového rizika;
- geologické ukládanie oxidu uhličitého;
- environmentálnu záťaž podľa ŠGÚDŠ.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra **evidujú**:

- skládky odpadov (3) upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.
- predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia;

Podľa vyjadrenia Ministerstva životného prostredia SR a SAŽP sa v území nachádza environmentálna záťaž:

Názov EZ: NZ (1658) / Kamenný Most - skládka TKO

Názov lokality: skládka TKO

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C - Sanovaná / rekultivovaná lokalita, registračné číslo: 5138

Stav: upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)

Návrh na ďalšie využitie: rekultivácia

Dátum poslednej zmeny: 17.5.2017

Ochrana kúpeľných a liečebných zdrojov

V katastrálnom území Kamenný Most nie je Inšpektorátom kúpeľov a žriediel a Štátnou kúpeľnou komisiou uznané žiadne ochranné pásmo a tiež žiadne uznané prírodné liečivé zdroje, či prírodné minerálne zdroje.

Ochrana dochovaných genofondových zdrojov

Ochranu lesného reprodukčného materiálu ustanovuje zákon NR SR č. 138/2010 Z.z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení zákona č. 49/2011 Z.z. a zákona č. 73/2013. Ochranu zveri, rýb a včiel a činnosti s nimi spojené - poľovníctvo, rybárstvo a včelárstvo upravuje najmä zákon NR SR č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení zákona NR SR č. 115/2013 Z.z., zákon NR SR č. 216/2018 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov a ďalšie právne predpisy.

Pre účely ÚSES zaraďujeme k tejto téme:

- uznané lesné porasty pre zber semenného materiálu kategórie A, B, výberové stromy, génové základne, semenné sady, klonové archívy;
V k.ú. Kamenný Most sa nenachádza žiadna kategória z vyššie uvedených údajov.
- samostatné zverníky, samostatné bažantnice a uznané poľovné revíry, pre ktoré zákon o poľovníctve stanovuje podmienky na ochranu a zachovanie genofondu zveri;
V k.ú. Kamenný Most sa uznávané zverníky, samostatné bažantnice ani registrované farmové chovy s voľne žijúcou zverou nenachádzajú.

Výkon poľovníctva upravuje legislatíva:

MPH SR č. 407/2002 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 59/1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve v znení neskorších predpisov, MPH SR č. 230/2001 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky č. 172/1975 Zb. o ochrane a o čase, spôsobe a podmienkach lovu niektorých druhov zveri v znení vyhlášky č. 231/1997 Z. z. MPH SR č. 229/2001 Z. z. o spôsobe kontroly ulovenej zveri, MPH SR č. 222/2001 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 171/1975 Zb., ktorou sa mení výpočet zveri.

Katastrálne územie Kamenný Most spadá pod štyri poľovné revíry:

- *Na severozápade k.ú. Kamenný Most spadá veľmi malá časť územia do Poľovného revíru SRNEC Ľubá (poľovná oblasť: S XIV. Pohronie, užívateľ: Poľovnícka spoločnosť Smec)*
- *Významná časť k.ú. spadá pod Poľovný revír Kamenný Most (poľovná oblasť: S XIV. Pohronie, užívateľ: Poľovnícke združenie Kamenný Most)*

- *Južná časť k.ú. Kamenný Most spadá do Poľovného revíru I.B.A. AGRO - LOV (poľovná oblasť: S XIV. Pohronie, užívateľ: Svätajánsky vrch)*
- *Zanedbateľná časť na východe k.ú. kamenný Most, za riekou Hron, spadá do Poľovného revíru Malá nad Hronom (poľovná oblasť: S XIV. Pohronie, užívateľ: Poľovnícka spoločnosť Lipa)*

Výkon rybárstva upravuje legislatíva:

Právne zásady ochrany rýb na Slovensku zabezpečujú viaceré zákony a vyhlášky:

- zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- vyhláška MŽP SR č.170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v zmysle prílohy č. 5 je evidovaných 18 druhov rýb,
- zákon č.139/2002 Z. z. o rybárstve upravuje podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb. Zároveň upravuje aj práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri využívaní vôd na ochranu, chov a lov rýb, pôsobnosť štátnej správy na úseku rybárstva ako aj zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.
- Vyhláška MŽP SR č. 185/2006 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov

V k.ú. kamenný Most sa podľa zoznamu revírov Slovenského rybárskeho zväzu nachádzajú tri revíry:

- Rybníky Ľubá
Číslo revíru: 2-2530-1-2
Charakter: kaprové vody
Účel: chovný
Užívateľ: SRZ
Plocha: 36 ha
- Paríž
Číslo revíru: 2-2040-1-2
Charakter: kaprové vody
Účel: chovný
Organizácia: MO Štúrovo
Užívateľ: SRZ
Plocha: 3 ha
- Hron č.1
Číslo revíru: 2-0740-1-1
Charakter: kaprové vody
Účel: lovný
Užívateľ: SRZ
Plocha: 0 ha

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z. z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo

vyšším. V záujmovom území sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú. Najbližšie najväčšie zdroje znečistenia sú v Nových Zámkoch, Komárne, Dubníku a Hurbanove.

Tab. Produkcia v tonách na km² podľa územia, chemickej zlúčeniny v rokoch 2019-2020

Emisie základných znečisťujúcich látok	2020	2019
Tuhé emisie okres Nové Zámky	0,5	0,5
Oxid siričitý okres Nové Zámky	0,1	0,0
Oxid dusíka okres Nové Zámky	0,8	0,9
Oxid uhoľnatý okres Nové Zámky	2,9	2,9
Tuhé emisie SR	0,6	0,6
Oxid siričitý SR	0,3	0,3
Oxid dusíka SR	1,1	1,2
Oxid uhoľnatý SR	5,7	5,7

Zdroj: Datacube, 2022

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Nové Zámky jeden z najmenej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje hlboko pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého a tuhých emisií. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie tuhých emisií, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Tab. Produkcia v tonách podľa územia, chemickej zlúčeniny v rokoch 2019-2020

Emisie základných znečisťujúcich látok	2020	2019
Tuhé emisie okres Nové Zámky	732,2	715,0
Oxid siričitý okres Nové Zámky	71,8	61,8
Oxid dusíka okres Nové Zámky	1 125,4	1 208,1
Oxid uhoľnatý okres Nové Zámky	3 842,0	3 865,3

Zdroj: Datacube, 2022

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie) sa exhaláty, hlavne v jesennom a zimnom období, koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj

plynofikácia obce i keď sa tu stále nachádzajú malé zdroje znečistenia ovzdušia z výroby tepla v domácnostiach a obslužných prevádzkach. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov na miestnych komunikáciách, ceste I. triedy, prechádzajúcej obcou a III. triedy, prechádzajúcej severom katastra.

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov je zabezpečená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, jeho vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 170/2021 a novelizovanou vyhláškou MŽP SR č. 492/2006, zákonom č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení neskorších predpisov, vyhláškou MŽP SR č. 110/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 15/2005 Z. z..

Rastlinstvo

Fytogeografické členenie

Celé k.ú. kamenný Most spadá do fytogeografickej oblasti - oblasť PANNONICUM, do fytogeografického obvodu - európska flóra. Zároveň je katastrálne územie Kamenný Most je rozdelené do štyroch geologických subregiónov. Sever, stredná a západná časť k.ú. je charakteristická riečnymi terasami alebo prolúviálnymi kuželmi, s charakteristickými zonálnymi spoločenstvami - dubovo cerové lesy, z toho severná časť územie spadá do geologického subregiónu Hronská tabuľa, stredná časť k. ú. do geologického subregiónu Búčske terasy a západná časť do geologického regiónu Belianske kopce. Východná časť k. ú. a oblasť na severe k. ú. v okolí rieky Paríž je charakteristická rozčlenenou meandrovou rovinou a riečnymi nivami v nížine, s lužnými lesmi. Územie (východ k.ú.) spadá pod geologický subregión Hronská niva, oblasť na severe popri rieke Paríž zase do geologického regiónu Hronská tabuľa.

Podľa fytogeograficko - vegetačného členenia je k. ú. Kamenný most rozdelený do dvoch častí. Celé k.ú. spadá do dubovej zóny, podzóny nížinnej, oblasti pahorkatinnej a do okresov Hronská pahorkatina (stredná a západná časť k.ú.) a Hronská niva (východná časť k.ú.). Pod okres Hronská pahorkatina spadá podokres, a to južný podokres.

Fytogeograficko - vegetačné členenie k.ú. Kamenný Most

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres
Dubová	nížinná	pahorkatinná	Hronská pahorkatina	Južný
			Hronská niva	

Zdroj: Plesník, P., 2022: Fytogeograficko-vegetačné členenie. In Atlas krajiny SR

Potenciálna prirodzená vegetácia:

Rekonštruovaná (potenciálna) prirodzená vegetácia predstavuje vegetáciu, ktorá by sa v území vyvinula, keby na krajinu nepôsobil svojou činnosťou človek. Aktuálny stav lesnej vegetácie je však výsledkom prírodného potenciálu a dlhodobého ovplyvňovania prirodzenej vegetácie človekom.

V k.ú. Kamenný Most je podľa Atlasu krajiny SR pre územie definovaná potenciálna prirodzená vegetácia nasledovne:

- *Peripanónske dubovo - hrabové lesy* (severozápad k.ú)
- *Vrbovo - topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek* (mäkké lužné lesy) (východná časť k. ú.)
- *Jaseňovo - brestovo - dubové lesy v povodiach veľkých riek* (podstatná časť k. ú. Kamenný Most - línia od severu na juh)
- *Nížinné hygrolilné dubovo - hrabové lesy* (západná časť k.ú. Kamenný Most)

- *Dubové a cerovo - dubové lesy* (juhozápadná časť k. ú. Kamenný Most)
- *Xerothermné dubové lesy s dubom plstnatým a travinné spoločenstvá na skalách* (juhozápadný cíp k. ú. Kamenný Most)

V katastrálnom území Kamenný Most majú v súčasnosti zastúpenie lesné aj nelesné biotopy.

Podľa RÚSES okresu Nové Zámky, 2022, sa v k.ú. Kamenný Most nachádzajú lesné aj nelesné biotopy. Ako nelesné biotopy môžeme označiť také, na ktorých sa nenachádza zapojený porast drevín, sú teda bezlesé. Z hľadiska ich vzniku a aj vývoja ich môžeme rozdeliť na dva typy. Prvým sú prirodzené nelesné biotopy. Sú to také, ktorých vznik a existencia nie je podmienená ľudskými aktivitami. V stredoeurópskej krajine boli v rôznej miere zastúpené už pred príchodom človeka. V prírodných podmienkach k.ú. Kamenný Most do úvahy pripadajú iba vodné plochy a periodicky obnažované brehy riek. Druhým typom sú sekundárne, poloprirodzené nelesné biotopy. Tie sú v dnešnej krajine zastúpené nepomerne väčšou mierou a predstavujú ich v prvom rade kosné lúky a pasienky. Na tieto biotopy je svojim výskytom viazané veľké množstvo rastlín.

Lesné biotopy /RÚSES NZ, 2022/:

- **Ls1.1** *Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*)*

Biotop bol výrazne redukovaný najmä v dôsledku regulácie riek (napriamenie, ohrádzovanie, odvodnenie) a následne premenou na lúky, neskôr na ornú pôdu alebo zastavaním. Kedysi v rôzne širokých pásoch lemovali Hron a niektoré jeho prítoky. Miestami sa tento typ lesa vyformoval aj na silne podmáčaných miestach ďalej od vodných tokov. Ekologické podmienky vyhovujú len niekoľkým drevinám – vrba biela, vrba krehká, vrba trojtyčinková, topoľ biely, topoľ čierny, jaseň štíhly. Ďalšou ranou pre tieto lesy bola ich postupná ale systematická premena na plantáže šľachtených topoľov. Zmena ekologických podmienok - hlavne absencia záplav – zapríčinila v posledných 30-40 rokoch výrazný prienik viacerých rýchlo sa šíriacich invázných drevín a bylín. Aj to sú dôvody prečo sa tieto lesy zachovali v nivách väčších riek len výnimočne, viac lokalít je v alúviu menších tokov či na silne podmáčaných miestach.

- **Ls1.2** *Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0)*

V minulosti vyplňali lesy tohto typu rozsiahle plochy v údolných častiach Podunajskej roviny a v menšej miere aj Hronskej pahorkatiny. Ich polohy už tak výrazne neovplyvňovali záplavy, avšak ešte stále boli v ich dosahu alebo dosahu sezónneho podmáčania. Preto boli viazané na najnižšie polohy reliéfu, kde poväčšine plynule nadväzovali na mäkké lužné lesy. Takmer všetky tieto plochy boli premenené na poľnohospodársku pôdu alebo boli zastavané. V porastoch dominuje dub letný jaseň úzkolistý, primiešané sú javor poľný, topoľ čierny, topoľ biely, brest hrabolitý, brest väzový, jelša lepkavá, vrba biela, lipa malolistá či čerešňa vtáčia.

- **Ls2.1** *Dubovo - hrabové lesy karpatské*

(zväz *Carpinion* Issler 1931, podväz *Caricipilosea - Carpinenion* J. et M. Michalko)

Viac ako 18% plošný podiel z výmery lesných porastov dosahujú dubovo-hrabové lesy karpatské. Ide o najrozšírenejší typ biotopu v riešenom území. Aj napriek tomu rozsiahle plochy boli premenené na poľnohospodársku pôdu alebo boli zastavané. Plochy, čo ostali lesmi, boli v minulosti a sú aj v súčasnosti intenzívne lesohospodársky využívané, čo sa prejavilo zmenou pomeru zastúpenia hlavných drevín tvoriacich toto spoločenstvo a to duba (dubov) a hrabu, na vlhších a chladnejších miestach aj buka, znížením zastúpenia vtrúsených drevín (*Tilia cordata*, *Acer campestre*, niektorých druhov rodu *Quercus*, drevín prípravného lesa). Biotop je výrazne ohrozený prienikom agátu bieleho, pri jeho zastúpení väčšom ako 5% nie je možné tieto porasty podľa platnej metodiky klasifikovať ako biotop národného významu. Prítomnosť agátu negatívne ovplyvňuje pôvodnú diverzitu nielen vegetácie. Hospodárením bola výrazne zmenená aj štruktúra týchto lesov. Výskyt sa sústreďuje najmä do orografického celku Burda, Ipeľská a Hronská pahorkatina. Drevinovo zachovalejšie ukážky týchto typov lesov môžeme dnes vzácné nájsť v NPR Burdov, NPR Lelienský háj, v k.ú. Dubník, Svodín, Ľubá a Kamenný Most. Aj tieto

však majú výrazne zmenenú štruktúru. Druhovú diverzitu týchto spoločenstiev je priemerná, výrazne ohrozená prenikom invázných druhov.

- **Ls2.2** *Dubovo - hrabové lesy panónske (91G0*)*

Výskyt tejto jednotky je edaficky podmienený, viazaný predovšetkým na treťohorné a štvrtohorné piesočnaté a štrkovité terasy, pokryté sprašovými hlinami alebo náplavovými kužeľmi. Plochy, čo ostali lesmi, boli v minulosti a sú aj v súčasnosti intenzívne lesohospodársky využívané, čo sa prejavilo zmenou pomeru zastúpenia hlavných drevín tvoriacich toto spoločenstvo a to duba a hrabu, znížením zastúpenia vtrúsených drevín (*Tilia cordata*, *Sorbus torminalis*, *fraxinus angustifolia*, *A. campestre*, *A. tataricum*, niektoré druhy rodu *Quercus*, dreviny prípravného lesa). Biotop je výrazne ohrozený prienikom agátu bieleho, pri jeho zastúpení väčšom ako 10% nie je možné tieto porasty podľa platnej metodiky klasifikovať ako biotop európskeho významu. Hospodárením bola výrazne zmenená aj štruktúra týchto lesov. V riešenom území sa zachovali iba veľmi vzácne (cca 388 ha) na malých plochách viac menej roztrúsené po celom riešenom území. Najzachovalejšie ukážky sú v NPR Burdov, SKUEV0184 Burdov, SKUEV0158 Modrý vrch, SKUEV0094 Veľký les, SKUEV0079 Horný háj a pod.. Zvyčajne bývajú tieto biotopy druhovo pomerne bohaté, v riešenom území ide však o zvyšky, ktoré sú druhovo ochudobnené.

- **Ls3.1** *Teplomilné submediteránne dubové lesy (91H0*)*

Vyskytovali a vyskytujú sa na najextrémnejších reliéfových tvaroch s plytkými pôdami typu rendzín a rankrov na výslunných expozíciách v teplých a suchých oblastiach, najčastejšie na karbonátových a bázických horninách. V porovnaní s ďalšími typmi dubín bola jeho plošná redukcia podstatne menšia, čomu vďaka najmä jeho naviazanosť na extrémnejšie tvary reliéfu, nízka bonita pôd a výrazne ochranný charakter porastov. Okrem pastvy neboli tieto plochy vhodné na iné poľnohospodárske využitie. Prirodzený zápoj drevín v tomto type biotopu býva nízky, v podraze stromovej etáže sa nachádzalo potravu pre hospodárske zvieratá, čo nevyvolávalo potrebu plošného odstraňovania drevín. Vplyvom pastvy došlo k preriedeniu porastu, prirodzená obnova stagnovala, likvidovala sa krovinová etáž. Po ukončení pastvy sa tieto biotopy regenerujú veľmi pomaly. Veľmi výnimočne, na malých plochách, sa vyskytuje so sukcesiou sa obnovujúce spoločenstvo v SKUEV0158 Modrý vrch. Ide o druhovo najbohatší lesný typ biotopu (hlavne flóra a bezstavovce) s výskytom veľkého počtu chránených a ohrozených druhov.

- *Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0*)*

- **Ls3.2** *Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (91I0*)*

Pôvodne jeden z najbežnejších biotopov riešeného územia. Viazaný bol na ploché formy reliéfu a hlboké veľmi úrodné pôdy (čiernozeme a hnedozeme). To bol hlavný dôvod prečo boli tieto plochy odlesnené ako jedny z prvých a do súčasnosti sa zachovalo len veľmi málo ukážok týchto lesov aj to vo výrazne pozmenenom stave. Dominanciu tu majú duby (*Quercus pedunculiflora*, *Q. virgiliana*, *Q. cerris*, vzácnejšie aj *Q. polycarpa*, *Q. robur*), prímies tvoria javor poľný, brest hrabolitý, oskoruša domáca, jarabina brekyňa.

- **Ls3.4** *Dubovo - cerové lesy (91M0)*
(zväz *Quercion cofertae cerris* Horvat 1954)

V súčasnosti ide o druhé najrozšírenejšie lesné spoločenstvo v okrese Nové Zámky s výmerou takmer 1 760 ha (17,8% z LP). Aj tento typ lesného spoločenstva sa vyskytuje na plochách, ktoré sú vhodné na poľnohospodárske využitie a zástavbu, čo sa prejavilo jeho výraznou plošnou redukciami. Intenzívne využívanie a obhospodarovanie dubovo - cerových lesov spôsobili výrazné zmeny v štruktúre týchto lesov ako aj ich drevinovom zložení (ústup niektorých druhov dubov - *Quercus delachampii*, *Q. pedunculiflora*, *Q. polycarpa*, javora tatárskeho či jarabiny brekyne). Ťažisko výskytu majú v Hronskej a Ipeľskej pahorkatine a Burde. Najzachovalejšie ukážky týchto teplomilných dubovo - cerových lesov nájdeme v NPR Burdov, NPR Leliánsky les, SKUEV0184 Burdov, SKUEV0158 Modrý vrch, SKUEV Ludinský

háj, SKUEV0294 Bagovský vrch, a v katastroch obcí Sikenička, Salka, kamenín, kamenný Most, Gbelce, Strekov, Bardoňovo a Čechy. Výraznou hrozbou je intenzívny prienik invázneho agátu bieleho do týchto druhovo pomerne bohatých spoločenstiev.

Nelesné biotopy:

- **Tr1.1** *Suchomilné travinno-bylinné a krovínové porasty na vápniatom substráte s významným výskytom druhov čeľade Orchidaceae (6210*)*

Ide o biotop Tr1, ktorý je za prioritný považovaný vtedy, ak je lokalita bohatá na výskyt orchideí - alebo viaceru druhov kriticky ohrozených druhov, ale početná populácia jedného druhu, v tomto prípade *Ophrys sphegodes*, ktorý tu má jednu z dvoch známych lokalít na Slovensku. Okrem neho sa tu v početnej populácii vyskytuje *Orchis purpurea*.

- **Tr2** *Subpanónske travinno - bylinné porasty (6240*)*

Prioritný biotop európskeho významu tvoria travinno - bylinné porasty s dominanciou trstnatých hemikryptofytov a druhov s plazivými podzemkami. Vegetácia osídľuje plytké pôdy, na miernych vápencových a dolomitových svahoch, ale tiež na mladotreťohorných vyvrelinách. Primárne sa nachádzajú na strmých, skalnatých svahoch a skalných výstupkoch, sekundárne sa činnosťou človeka rozšírili aj na mierne svahy. V minulosti bol biotop využívaný ako pasienky. Medzi najvzácnejšie druhy tohto biotopu okrese patrí *Crupina vulgaris* (Burda), druhy rodu *Stipa*, na kóte Dank aj relatívne početná populácia druhu európskeho významu *Pulsatilla grandis*, ďalej v biotope rastú *Adonis vernalis*, *Iris pumila*, *Iris graminea*, *Salvia aethiopsis* a iné.

- **Tr3** *Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (6250*)*

Tento prioritný biotop európskeho významu tvoria zväčša sekundárne, suché až polosuché, druhovo bohaté travinno-bylinné spoločenstvá na hlbokých, sprašových pôdach na okrajoch starých medzí a hlboko zarezaných ciest, sprašových svahoch a príkrovoch. Trstnaté trávy a zapojená vegetácia udávajú vzhľad biotopu. Častý je výskyt segetálnych druhov. Ide o veľmi vzácny biotop, ktorý má v súčasnosti na Slovensku už iba niekoľko lokalít. Na sprašovej terase južne od majera Jurský Chlm sa nachádza najväčšia súvislá plocha tohto biotopu. Tu sa nachádza jediná známa lokalita druhu *Astragalus excapus* na Slovensku. Okrem neho sa tu vyskytujú ďalšie vzácne druhy sprší, napr. *Agropyron pectinatum*, *Astragalus austriacus*, *Echium italicum*, *Salvia austriaca*, *Taraxacum serotina* a iné. V tomto biotope sa nachádzajú všetky známe slovenské lokality druhu európskeho významu *Crambe tataria*.

- **Tr6** *Teplomilné lemy*

Porasty tohto biotopu národného významu preferujú polotienisté, ale výhrevné miesta na svahoch najčastejšie s južnou expozíciou. Vyskytujú sa na vápencoch a dolomitoch. a najčastejšie na sprašiach. Vznikli po čiastočnom odlesnení, vyskytujú sa na ekotónových stanovištiach okrajov teplomilných dubín, na lesných svetlinách a lemujú komplexy krovín na lúkach a pasienkoch v kontakte s lesom. Tvoria mozaiku s travinno - bylinnými porastami, viaceré druhy prenikajú hlbšie smerom do lesných porastov. Zo vzácnejších, chránených a ohrozených druhov je na biotop viazaný napr. *Dictamnus albus* alebo *Anemone sylvestris*, typické sú *Geranium sanguineum*, *Inula ensifolia*, *Bupleurum falcatum* a mnoho iných.

- **Kr6** *Xerothermné kroviny (40A0*)*

Prioritný biotop európskeho významu je budovaný teplomilnými, prirodzenými, hustými krovínami malolistých trniek, hlohov a ruží. V ich podraze sú početne zastúpené svetlo a teplomilné byliny, viaceré majú u nás severnú hranicu rozšírenia. Biotop uprednostňuje výhrevné a strmé svahy na výhrevných, skeletnatých substrátoch (vápence, dolomity), s južnou expozíciou a plytkou pôdou, ktoré neboli vhodné na poľnohospodárske využitie. Vyskytujú sa tu veľmi vzácne teplomilné druhy *Prunus tenella*, *Althaea cannabina*, *Vinca herbacea*.

- *Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (6440)*

- **Vo2** *Prírodné eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150)*

Vzácný biotop, ktorý tvoria porasty ponorených a na hladine plávajúcich vodných rastlín. Tie sa buď voľne vznášajú na hladine alebo sú zakorenené v subhydrických podmienkach. Vegetácia osídľuje eutrofné a mezotrofné prírodné a poloprírodné stojaté, periodicky prietochné, prípadne pomaly tečúce vody. V okrese Nové Zámky je veľmi vzácný, vo vhodných rokoch sa vytvorí, v druhovo ochudobnených porastoch.

- **Vo4** *Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion (3260)*

Biotop európskeho významu tvoria druhovo chudobné spoločenstvá vodných makrofytov osídľujúce korytá tečúcich vôd. Porasty tvoria ponorené a čiastočne na hladine vzplývajúce druhy, ktoré korenia v subhydrických podmienkach. Mnohé druhy tohto biotopu sú morfológicky premenlivé, v závislosti od výšky vodného stĺpca a prúdenia. Pre biotop sú charakteristické druhy rodu *Potamogeton*, *Callitriche*, *Ranunculus*, ďalej niektoré druhy rodu *Sparganium*, *Sagittaria sagittifolia*, *Butomus umbellatus*.

- **Br1** *Štrkové lavice bez vegetácie*

Veľmi osobitý biotop predstavujú útvary popri riekach, kde sa na niektorých úsekoch ukladá vodným tokom donesený materiál (štrk, hrubý piesok) ukladá vo forme lavíc. Následkom kolísania vody sa tu iba v minimálnej miere uchytiť rastliny, ktoré však netvoria uzavretejšie spoločenstvá. Ide o veľmi dynamický biotop, ktorý je nestály a formovaný počas zvýšených prietokov.

- **Br5** *Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodion rubri p.p. a Bidention p.p. (3270)*

Biotop európskeho významu tvoria rastlinné spoločenstvá jednorokých rastlín na stanovištiach so zvýšeným obsahom živín. Optimum vývoja je v neskorom lete. Vegetácia sa vyvíja na obnažených bahňitých aj piesočnatých brehoch tečúcich vôd, pričom v závislosti od dĺžky obnaženia brehov sa nemusia vytvoriť každoročne. Vegetačný kryt je charakterizovaný dominanciou druhov náročných na živiny, najmä čeľade *Chenopodiaceae*, rodu *Persicaria* a viacerých druhov tráv.

- **Br7** *Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek*

Biotop európskeho významu tvoria vysokobylinné spoločenstvá na brehoch vodných tokov. Fyziognomicky sú veľmi nejednotné, typické je väčšie zastúpenie väčšieho počtu lian a lianel. Porasty sa vyvíjajú na opakovane záplavami narušovaných a živinami dobre zásobených brehových stanovištiach. V súčasnosti vzácný biotop, jeho porasty boli vo veľkej miere nahradené monodominantnými porastmi neofytov ako *Aster lanceolatus*, *Solidago gigantea* a podobne, ktoré môžu dosahovať pokryvnosť až 100%. Bylinné lemové spoločenstvá nachádzame už len ojedinele, miestami na brehoch Dunaja, porasty s úplnou absenciou neofytov dnes už prakticky neexistujú.

- **SI1** *Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*; len zničené fragmenty)*

Prioritný biotop európskeho významu viazaný na pôdy s vysokým obsahom rozpustných solí. Ich najväčšia koncentrácia je v iluviálnom B horizonte, v hĺbke 25-30 cm, kde sa sústreďujú koloidné častice a humusové látky. Najmä v depresiách sa po odparení vody vyskytuje na povrchu vykryštalizovaná soľ. Slaniská v Podunajskej nížine sú viazané na oblasti so subarídnou klímou, teda vo vegetačnom období je výpar vyšší ako zrážky. V riešenom území najväčšiu rozlohu biotop dosahuje medzi obcami kamenín a kamenný Most (Kamenínske slaniská). Na biotop je svojim výskytom viazaný veľký počet chránených, vzácných a ohrozených druhov, z ktorých väčšina je zaradená do Červenej knihy rastlín a živočíchov.

Z nich najvzácnejšie sú slanomilné druhy *Camphorosma annua*, *Hordeum geniculatum*, *Pholiurus pannonicus*, *Plantago tenuiflora*, *Ranunculus pedatus* alebo *Artemisia santonicum* subsp. *patens*.

- **SI3** *Panónske slané stepi a slaniská (1530)*

Rovnako ako predchádzajúci prioritný biotop európskeho významu patrí medzi najvzácnejšie biotopy v rámci Slovenska vôbec. Ide o pionierske spoločenstvá periodicky zaplavovaných plôch na silne zasolených, vlhkých pôdach, ktoré v neskorom lete vysychajú. Veľmi ojedinele sa vytvára na dnách periodicky vysychajúcich jazierok, donedávna posledná lokalita na Slovensku je v súčasnosti (takmer) zaniknutá. Okrem zmeny vodného režimu spoločenstvá tohto biotopu zanikajú po poklese veľmi vysokej koncentrácie rozpustných solí v pôde. Z druhov viazaných na tento biotop je známa posledná lokalita na Slovensku, v okrese Nové Zámky, druhy *Crypsis aculeata* a *Spergularia media*.

- *Kosné lúky a pasienky*

- **Lk1** *Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)*

Biotop európskeho významu predstavuje jedno až dvojkosné, často prihnojované hospodárske lúky s dominanciou vysokosteblových, hospodársky zaujímavých druhov tráv a širokolistých bylín. Biotop sa vyskytuje v širšom spektre ekologických podmienok, od vlhších a chladnejších až po suchšie a teplejšie, čo je dané nadmorskou výškou a aj oblasťou Slovenska, v ktorej sa nachádza. S týmto súvisí aj pomerne značná variabilita druhovo bohatej vegetácie, ktorú navyše ovplyvňuje aj spôsob hospodárenia. Biotop sa vyskytuje na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých pôdach s vysokým obsahom živín. Uschované kosné lúky majú vysokú biodiverzitu s vysokým počtom vzácných a chránených rastlinných druhov, nezriedka sa vo veľmi početných populáciách vyskytujú viaceré druhy čelade vstavačovitých. Ak neboli lúky premenené na poľnohospodársku pôdu, ostali opustené a dnes sú zarastené náletovými drevinami a expanzívnymi a inváznymi druhmi rastlín.

- **Lk8** *Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440)*

Biotop európskeho významu zahŕňa kosené travinno - bylinné porasty v záplavových územiach nížinných tokov. Charakteristická je počas roka výrazná dynamika vodného režimu. Jarné záplavy prinášajú živiny a sú nevyhnutnou podmienkou pre existenciu tohto biotopu. Regulácia riek prakticky zastavila režim nevyhnutný pre tento typ vegetácie a preto biotop patrí dnes medzi veľmi vzácne v rámci celého Slovenska. V okrese Nové Zámky ostali napríklad fragmenty biotopu v medzihrádzovom priestore Ipl'a.

- **Lk10** *Vegetácia vysokých ostríc*

Biotop zahŕňa druhovo chudobné porasty s dominanciou vysokých ostríc silne ovplyvňované podzemnou aj povrchovou vodou. Biotop vyžaduje zaplavenie v jarných mesiacoch, naopak, neskôr v lete dochádza často k presychaniu povrchovej vrstvy pôdy. Vlastnosti pôdy sú značne variabilné a aj na základe tejto variability poznáme dva základné podtypy tohto biotopu, pričom v podmienkach okresu Nové Zámky ide o typ Lk10b, s veľmi rozkolísaným vodným režimom, na humózných, eutrofných a niekedy mierne zasolených pôdach. V súčasnosti sa vyskytuje roztrúsene napríklad južne os Jurského Chlmu, v plytkých, neobrábaných depresiách, ale lokalita je i na Kamenínskom slanisku. Častým druhom je *Carex melanostachya*.

Živočíšstvo

Zoogeografické členenie

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepí, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí. Územie okresu Nové Zámky radíme do provincie stepí a do panónskeho úseku. (*Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky*)

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. V rámci tohto úseku možno rozlíšiť tri okresy: hornovážsky, podunajský a potiský. Juh okresu Nové Zámky, kam spadá aj kataster Kamenný Most, je súčasťou západoslovenskej časti. (Hensel, Krno, 2002, *In Atlas krajiny Slovenskej republiky*)

Faktormi, ktoré determinujú charakter a druhové zloženie živočíchov sú geomorfologické, geologické, hydrologické a klimatické podmienky stanovišť. Dominantným typom reliéfu sú pahorkatiny a roviny, spolu s nivami riek. V nive rieky Hron nájdeme spoločenstvá živočíchov naviazané najmä na trvalú alebo periodickú vodu stojacu alebo prúdiacu vodu a vodou podmienené biotopy ako napr. ichtyocenózy, hydrofilné avicenózy, akvatické a semiakvatické druhy živočíchov. Plošne najväčším segmentom krajiny sú intenzívne obhospodávané polia, v malej miere aj lúčne úhory, zarastajúce ladom ležiace plochy a menšie plochy trvalých trávnych porastov. Zachovalé stepné a lesostepné stanovišťa sú domovom početných druhov bezstavovcov hlavne zo skupín motýle (*Lepidoptera*), rovnokrídlovce (*Odonata*), chrobáky (*Coleoptera*), blanokrídlovce (*Hymenoptera*) a pod.

Ekologicky významné segmenty krajiny a územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu.

V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

Do návrhu ÚPN zapracovať a rešpektovať všetky prvky ÚSES, ktoré do k. ú. zasahujú v zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚPN Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov 1 (2015) - časti krajinná štruktúra, R - ÚSESu okresu Nové Zámky (2022).

Na miestnej úrovni je ÚSES dopĺňaný o prvky miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je definované:

1. biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie prirodzeného vývoja ich spoločenstiev.

Význam biocentra je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Biocentrum regionálneho významu predstavujú oblasť alebo časť krajiny so zvláštnym významom pre daný región, ktorá umožňuje za vhodných podmienok existenciu prirodzených ekosystémov a ich trvalý prirodzený vývoj.

2. biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Význam biokoridu je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Ide o prvok krajinnnej štruktúry, ktorý svojou štruktúrou a stavom ekologických podmienok umožňuje migráciu organizmov s cieľom výmeny genetických informácií a interakciu medzi rôznymi ekosystémami s rôznou ekostabilizačnou, príj. inou funkciou.

3. interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Ostatné ekostabilizačné prvky:

Genofondovo významné lokality (GL) predstavujú územia s výskytom vzácnych a chránených druhov flóry a fauny. Významné sú pre zachovanie autochtónnej biodiverzity (Bohálová et al., 2014). Sú to lokality, ktoré spĺňajú kritériá najmä z hľadiska významnosti pre biodiverzitu a prítomnosť ohrozených a chránených druhov, reprezentatívnosť, pôvodnosť, umiestnenie v krajine a veľkosť.

Ekologicky významné segmenty krajiny (EVSK) sú časti krajiny, ktoré sú tvorené alebo v nich prevažujú ekosystémy s relatívne vyššou ekologickou stabilitou. Vyznačujú sa trvalosťou bioty a ekologickými podmienkami umožňujúcimi existenciu druhov prirodzeného genofondu krajiny (Lów et al. 1995). Podľa metodických pokynov (Bohálová et al., 2014) sú EVSK z metodologického hľadiska základom pre návrh jednotlivých prvkov ÚSES, stávajú sa základom pre vymedzenie biocentier, príp. môžu mať vplyv na trasovanie biokoridorov. Ide o vzácne prirodzené a prírode blízke biotopy z hľadiska ochrany genofondu, ako aj územia, ktoré plnia vyrovnávajúcu funkciu (tlmia negatívne dôsledky ľudskej činnosti).

Koeficient ekologickej stability

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry v riešenom katastrálnom území. Výpočet KES je možný viacerými spôsobmi (napr. *Tekeľ, 2002; Reháčková, Pauditšová, 2007*).

Pre výpočet KES bol použitý vzťah:

$$KES = (\sum S_i \times P_i) / P_z$$

kde:

P_i - plocha jednotlivého druhu pozemku (plocha všetkých prvkov krajinnej štruktúry s rovnakým stupňom biotickej stability),

S_i - stupeň stability jednotlivého druhu pozemku,

P_z - plocha hodnotenej ZUJ (hranice obce).

Výsledkom je hodnotenie ekologickej stability riešeného územia obce Kamenný Most koeficientom ekologickej stability (KES) **1,96 - krajina so strednou ekologickou stabilitou**. V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídle a najvyššia v oblastiach s lesným porastom. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry v celom priestore katastrálneho územia. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinnej štruktúry ...). Podľa výpočtu koeficientu ekologickej stability je zrejmé, že KES katastra Kamenný Most je jeden z vyšších v okrese Nové Zámky, napriek tomu, že sa jedná o územie so strednou ekologickou stabilitou, je v riešenom území potrebné dodržiavať ekologicko-manažmentové opatrenia a naďalej realizovať nové ekostabilizačné prvky.

Chránené územia a prvky ÚSES

V katastrálnom území Kamenný Most sa nachádzajú osobitne chránené územia a záujmy ochrany prírody (prvky územného systému ekologickej stability). Okrem nich patria medzi záujmové lokality ochrany prírody aj rôzne hospodársky extenzívne využívané plochy, medze, stromoradia, brehy kanálov, vodné toky, vodné plochy, plochy verejnej zelene, plochy

nelesnej drevinovej vegetácie v zastavanom území obce, plochy lesných porastov, plochy trávnych porastov ako aj opustené neobhospodarované pozemky, ktoré tvoria ideálne prvky pre miestny územný systém ekologickej stability, biocentrá, biokoridory miestneho významu a interakčné prvky. Obzvlášť dôležité sú pre bezstavovce, ktorých znovu osídlenie krajiny prebieha pomocou siete blízkych týchto drobných biocentier ako aj pre malé druhy netopierov vyžadujúce líniové prvky krajiny pri orientácii a migrácii v teréne. Zelené prvky v intraviláne sú mnohokrát jediným priestorom pre úkryt živočíchov a poskytujú možnosť hniezdenia vtáctva.

Chránené územia:

Sieť európskej sústavy chránených území je tvorená chránenými vtáčimi územiami (CHVÚ) a územiami európskeho významu (SKUEV).

V k. ú. Kamenný Most sa nachádzajú nasledovné územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a národnej sústavy maloplošne chránených častí prírody:

- Územie európskeho významu **SKUEV0066 Kamenínske slaniská**;
- Územie európskeho významu **SKUEV0157 Starý vrch**;
- Územie európskeho významu **SKUEV0158 Modrý vrch**;
- Územie európskeho významu **SKUEV2158 Modrý vrch**;
- Územie európskeho významu **SKUEV0820 Dolný tok Hrona**;
- Chránené vtáčie územie - **nezasahuje**
- Chránený areál Kamenínske slaniská** (evid. č. 1258) vyhlásené Nariadením vlády SR č. 246/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu je územie európskeho významu **SKUEV0066 Kamenínske slaniská**), 4. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
- Prírodná rezervácia Čistiny** (evid. č. 1103) prírodná rezervácia vyhlásená Krajským úradom ŽP v Nitre č.2/2001, 4. stupeň ochrany - vyhláška Krajského úradu ŽP v Nitre č.1/2004 s účinnosťou od 1.7.2004 podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z., prírodná rezervácia je súčasťou **SKUEV0066 Kamenínske slaniská**

Prvky ÚSES:

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky:

a) BIOCENTRÁ /RÚSES NZ,2022/:

RBc3 Kamenínske slaniská

Kategória: regionálne biocentrum

Výmera (existujúca / navrhovaná): 120 ha/ 120 ha

Lokalizácia: k.ú. Kamenín, Kamenný Most

Charakteristika a opis biocentra:

Zvyšky slanej stepi a vlhkých slaných lúk, ktoré sa ešte v polovici minulého storočia vyskytovali v oveľa väčšom rozsahu na Podunajskej nížine. vyskytuje sa tu množstvo vzácnych, ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov (hlavne bezstavovce a vtáky) a niekoľko typov biotopov európskeho a národného významu.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL Kamenínske slaniská

Legislatívna ochrana: MCHÚ: časť tvorí PR Čistiny, NPR Kamenínske slanisko; SKUEV: SKUEV0066 Kamenínske slaniská

Ohrozenia biocentra:

- intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve),

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia travinno-bylinných porastov, ústup vzácnych a ohrozených druhov fauny a flóry, šírenie ruderálnych druhov...),
- prirodzená sukcesia spôsobujúca nežiadúce zarastanie travinno-bylinných porastov,
- vytváranie nelegálnych skládok odpadu,
- prirodzené či antropogénne zníženie hladiny podzemnej vody,
- urbanizácia.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- realizovať opatrenia uvedené v programe starostlivosti o navrhovaný CHA Kamenínske slaniská schválený na roky 2017 – 2046,
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- zabrániť urbanizácii územia,
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- eliminovať invázne a ruderálne druhy,
- optimalizovať vodný režim územia vzhľadom na predmet ochrany.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (vyhláška č. 170/2021) , chránených druhov rastlín (vyhláška č. 170/2021) a druhov zaradených do Červeného zoznamu paprad'orastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Kamenínske slaniská:

Artemisia santonicum subsp. patens - palina slanomilná jednobližnová, *Altriplex littoralis* - loboda pobrežná, *Bupleurum tenuissimum* - prerastlík najtenší, *Camphorosma annua* - gáfrovka ročná, *Carex distans* - ostrica vzdialená, *Carex disticha* - ostrica dvojradová, *Carex divisa* - ostrica delená, *Crepis pulchra* - škarda úhľadná, *Eleocharis uniglumis* - bahnička jednoplevová, *Galatella punctata* - hviezdovec bodkovaný, *Heleocharis schoedoides* - bahnička šašinovitá, *Chenopodium chenopodioides* - mrlík slanomilný, *Iris spuria* - kosatec pochybný, *Juncus gerardii* - sitina Gerardova, *Lepidium perfoliatum* - žerucha prerastenolistá, *Limonium gmelinoides* - limonka Gmelinova, *Lythrum hyssopifolia* - vrbica yzopolistá, *Myosurus minimus* - chvostík myší, *Peucedanum officinale* - smldník lekársky, *Pholiurus pannonicus* - chvostovec panónsky, *Plantago maritima* - skorocel prímorský, *Plantago tenuiflora* - skorocel tenkokvetý, *Podospermum canum* - hadokoreň sivý, *Puccinellia limosa* - steblovec močiarny, *Pulegium vulgare* - mäta sivá, *Ranunculus pedatus* - iskerník odnožený, *Rumex stenophyllus* - štiavec úzkolistý, *Trifolium angulatum* - ďatelina hranatá, *Trifolium retusum* - ďatelina tupolistá, *Trifolium striatum* - ďatelina pruhovaná, *Seseli pallasii* - sezel pestrý, *Tripolium pannonicum* - astrička panónska.

Zoznam chránených druhov živočíchov (vyhláška č. 170/2021) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Kamenínske slaniská:

Aiolopus thalassinus - koník štíhly, *Cochylimorpha obliquana* - obalovač kosný, *Bombina bombina* - kunka červenobruchá, *Pseudepidalea viridis* - ropucha zelená, *Hyla arborea* - rosnička zelená, *Pelophylax kl. esculenta* - skokan zelený, *Lacerta agilis* - jašterica obyčajná, *Anthus campestris* - ľabtuška poľná, *Coturnix coturnix* - prepelica poľná, *Lanius collurio* - strakoš obyčajný, *Perdix perdix* - jarabica poľná, *Sylvia nisoria* - penica jarabá, *Saxicola rubicola (torquata)* - pŕhľaviar čiernohlavý, *Vanellus vanellus* - cíbik chochlatý, *Tringa totanus* - kalužiak červenonohý, *Upupa epops* - dudok chochlatý.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021, prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdíčkou):

Nelesné biotopy v biocentre Kamenínske slaniská:

- SI1 Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*)
- SI3 Panónske slané stepi a slaniská (1530*)
- Lk8 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440)
- Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)
- Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

RBC5 Modrý vrch

Kategória: Regionálne biocentrum

Výmera (existujúca/navrhovaná): 214 ha / 214 ha

Lokalizácia: k. ú. Kamenný Most, k.ú. Nána

Krátka charakteristika a opis biocentra:

Zachovalejší ucelenejší komplex teplomilných dubových lesov rôznych typov, teplo a suchomilné trávniky s druhovo bohatou teplomilnou flórou vrátane viacerých vzácných, ohrozených a chránených druhov. Časť tvoria úhory a opustené sady na sprasi s najbohatšou lokalitou druhu európskeho významu *Crambe tataria* na Slovensku.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra GL Modrý vrch

Legislatívna ochrana: MCHÚ: malú časť tvorí PR Vŕšok

SKUEV: časť tvorí SKUEV0158 Modrý vrch, SKUEV2158 Modrý vrch a SKUEV0157 Starý vrch

Ohrozenia biocentra:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov,
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácných a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov...),
- rozširovanie invázných a expanzívnych druhov,
- nadmerné stavy kopytníkov, vrátane nepôvodných druhov,
- stavebná činnosť,
- ťažba nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovených plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúra porastov v maximálnej možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláške č. 170/2021 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláške č. 170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Modrý vrch:

Aconitum anthora - prilbica jedhojová, *Adonis vernalis* - hlaváčik jarný, *Alcea biennis* - lbiš bledý, *Althaea hirsuta* - lbiš chlpatý, *Anemone sylvestris* - veternica lesná, *Bupleurum rotundifolia* - prerastlík okrúhlostý, *Cephalaria transsylvanica* - hlavinka sedmohradská, *Crambe tataria* - katran tatársky, *Dictamnus paniculata* - gypsomilka metlinatá, *Himantoglossum caprinum* - jazýčkovec východný, *Inula salicina subsp. sabuletorum* - oman vrbolistý piesočný, *Iris graminea* - kosatec trávolistý, *Iris pumila* - kosatec nízky, *Isatis campestris* - farbovník poľný, *Jurinea mollis* - sinokvet mäkký, *Linaria pallidiflora* - pyštek taliansky, *Linum flavum* - ľan žltý, *Linum hirsutum* - ľan chlpatý, *Lotus borbasii* - ľadenec Borbásov, *Ophrys sphegodes* - hmyzovník pavúkovitý, *Orchis purpurea* - vstavač purpurový, *Phlomis tuberosa* - sápa hluznatá, *Potentilla patula* - nátržník rozložitý, *Prunus tenella* - mandľa nízka, *Pulsatilla grandis* - poniklek veľkokvetý, *Ranunculus illyricus* - iskerník ilýrsky, *Stembergia colchiciflora* - šternbergia jesienkovitá, *Stipa crassiculmis subsp. euroanatolica* - kavyl hrubosteblový euroázijský, *Stipa pennata* - kavyl Ivanov, *Stipa pulcherrima* - kavyl pôvabný, *Vinca herbacea* - zimozeleň bylinná, *Viola ambigua* - fialka premenlivá.

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláške č. 170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Modrý vrch:

Maculinea arion - modráčik čiernoškvrný, *Lucanus cervus* - roháč obyčajný, *Bombina bombina* - kunka červenobruchá, *Bufo bufo* - ropucha bradavičnatá, *Hyla arborea* - rosnička zelená, *Lacerta agilis* - jašterica obyčajná, *Lacerta viridis* - jašterica zelená, *Coronella austriaca* - užovka hladká, *Zamenis longissimus* - užovka stromová, *Accipiter gentilis* - jastrab veľký, *Accipiter nisus* - jastrab krahulec, *Asio otus* - myšiarka ušatá, *Dendrocopos major* - ďateľ veľký, *Dendrocopos minor* - ďateľ malý, *Dendrocopos medius* - ďateľ prostredný, *Ficedula albicollis* - muchárik bieločrý, *Falco subbuteo* - sokol lastovičiar, *Jynx torquilla* - krutohlav hnedý, *Lanius collurio* - strakoš obyčajný, *Picus viridis* - žlna zelená, *Sylvia nisoria* - penica jarabá, *Strix aluco* - sova lesná, *Upupa epops* - dudok chochlatý.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre Modrý vrch nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdičkou):

Nelesné biotopy:

- Kr6 Xerothermné kroviny (40A0*)
- Tr1.1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae* (6210*)
- Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (6240*)
- Tr3 Panónske travinno - bylinné porasty na spraši (6250*)
- Tr6 Teplomilné lemy

Lesné biotopy:

- Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (91G0*)
- Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (91H0*)
- Ls3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (91I0*)
- Ls3.4 Dubovo - cerové lesy (91M0)

RBc9 Dolný tok Hrona

Kategória: Regionálne biocentrum

Výmera (existujúca/navrhovaná): 598 ha / 598 ha

Lokalizácia: k. ú. Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Nána, kamenica nad Hronom, Štúrovo, presahuje do okresov Levice, Žarnovica

Krátka charakteristika a opis biocentra:

Úsek rieky Hron v okrese Nové Zámky, mŕtve ramená, sprievodné lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou, na ktoré sú viazané mnohé vzácne, ohrozené a chránené druhy fauny a flóry. Súčasťou biocentra je aj nadväzujúci opustený andezitový kameňolom s výskytom vzácných druhov flóry.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL Dolný tok Hrona

Legislatívna ochrana: MCHÚ: malú časť tvorí PP Kamenický sprašový profil

SKUEV: SKUEV0820 Dolný tok Hrona

Ohrozenia biocentra:

- Intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve),
- negatívne zásahy do vodného toku,
- výstavba MVE a iných prekážok v toku
- vytváranie nelegálnych skládok odpadu,
- urbanizácia brehov,
- ťažba štrku,
- pytliactvo,
- výrub brehových a sprievodných porastov,
- vyrušovanie.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť urbanizácii územia brehov, výstavbe MVE a iných priečných prekážok v toku,
- zabrániť regulácie toku,
- zabrániť likvidácii štrkových lavíc,
- obnoviť dynamiku riečnych ramien ich znovu napojením na tok Hrona,
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- eliminovať invázne druhy,
- obnoviť drevinové zloženie lužných lesov,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláske č.170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Dolný tok Hrona:

Adonis vernalis - hlaváčik jarný, *Androsace elongata* - pochybok dlhostopkatý, *Androsace maxima* - pochybok najväčší, *Convolvulus cantabrica* - pupenec kantabrijský, *Leersia oryzopides* - tajnička ryžovitá, *Scirpus radicans* - škripina koreňujúca.

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Dolný tok Hrona:

Aspius aspius - boleň dravý, *Eudontomyzon mariae* - mihul'a ukrajinská, *Gymnocephalus baloni* - hrebenačka pásavá, *Cottus gobio* - hlaváč bieloplutvý, *Zingel streber* - kolok malý, *Zingel zingel* - kolok veľký, *Rhodeus sericeus amarus* - lopatka dúhová, *Rutilus pigus* - plotica lesklá, *Pelecus cultratus* - šabl'a krivočiara, *Bombina bombina* - kunka červenobruchá, *Bufo bufo* - ropucha bradavičnatá, *Emys orbicularis* - korytnačka močiarna, *Natrix natrix* - užovka obojková, *Natrix tessellata* - užovka fľkaná, *Alcedo atthis* - rybárik riečny, *Botaurus stellaris* - bučiak veľký, *Ciconia ciconia* - bocian biely, *Ciconia nigra* - bocian čierny, *Circus aeruginosus* - kaňa močiarna, *Lanius collurio* - strakoš obyčajný, *Merops apiaster* - včelárik zlatý, *Picus viridis* - žlna zelená, *Remiz pendulinus* - kúdeľníčka lužná, *Sylvia nisoria* - penica jarabá, *Vanellus vanellus* -

cívik chochlatý, *Lutra lutra* - vydra riečna, *Pipistrellus pipistrellus* - večernica hvízdavá, *Pipistrellus nathusii* - večernica parková, *Nyctalus noctula* - raniak hrdzavý, *Myotis daubentonii* - netopier vodný.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre Dolný tok Hrona nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdíčkom):

Nelesné biotopy:

- Lk8 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440)
- Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150)
- Vo4 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260)
- Br1 Štrkové lavice bez vegetácie
- Br5 Rieky s bahňatými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (3270)
- Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek
- Tr3 Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (6250*)
- Tr6 Teplomilné lemy
- Kr6 Xerotermné kroviny (40A0*)

Lesné biotopy:

- Ls1.1 Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*)
- Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňovo nížinné lužné lesy (91F0)

b) BOKORIDORY:

NRBk2 Hron

Kategória: Nadregionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: 18 000 m / od 200 do 1200 m

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Čata, Biňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Nána, Kamenica nad Hronom

Krátka charakteristika a opis biokoridora:

Nadregionálne významný hydricko – terestrický biokoridor celoeurópskeho významu, ktorý zahŕňa časť rieky Hron v okrese Nové Zámky. Preteká podunajskou pahorkatinou (Hronská niva), kde sa za Štúrovom vlieva do rieky Dunaj. V koridore sa vyskytujú mnohé vzácne a ohrozené druhy akvatických a semiakvatických organizmov v širokej škále biotopov ako napr. Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 - 91E0*), Dubovo - brestovo - jaseňové nížinné lužné lesy (Ls2.1 - 91F0), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), Rieky s bahňatými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 - 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho - Batrachion* (Vo4 - 3260), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a / alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 - 3150), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 - 6440), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa (6430).

Stav biokoridora: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: GL12 - Dolný tok Hrona

Legislatívna ochrana: SKUEV: časť zaberá SKUEV0820 Dolný tok Hrona

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba MVE,
- výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
- likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie invázných druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie s poľnohospodárskej výroby, dopravy),
- intenzívne rybárske obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku v súlade s Vodným plánom Slovenska,
- všade tam, kde je to možné, obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav, pri rešpektovaní podmienok určených správcom vodného toku,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné, rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

RBk2 Trávnica – Veľké Lovce/Kolta - Svodín

Kategória: regionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: cca 80 km / od 200 m po 6 800 m, v južnej tretine (cca od Novej Viesky) sa rozdeľuje na 4 vetvy (smerom do okresu Komárno – Chrbát, smerom na NRBC2 Čenkovský les a RBC8 – Dunaj, smerom na RBC5 Modrý vrch a smerom na RBC3 Kamenínske slaniská).

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Trávnica, Pozba, Podhájska, Veľké Lovce, Čechy, Kolta, Dedinka, Jasová, Dubník, Strekov, Svodín, Nová Vieska, Veľké Ludince, Gbelce, Mužla, Šarkan, Ľubá, Kamenný Most

Krátka charakteristika a opis biocentra: Terestrický biokoridor ležiaci v Podunajskej pahorkatine (Hronská pahorkatina) zabezpečujúci migráciu veľkých kopytníkov pravdepodobne

až z južných výbežkov Štiavnických vrchov v smere sever – juh ďalej od Podunajskej nížiny a pahorkatiny.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: -

Legislatívna ochrana: -

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- výstavba líniových stavieb najmä diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy, železnice regionálnej a nadregionálnej dopravnej infraštruktúry,
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- likvidácia väčších komplexov lesných porastov,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- otváranie povrchových lomov,
- zakladanie oplotených zverníc.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- vylúčiť akékoľvek trvalé a nepriechodné oplotenie pozemkov v biokoridore,
- zabezpečiť výstavbu vhodných priechodov a ekoduktov pre migráciu rôznych skupín fauny (obožživelníky, malé cicavce, stredne veľké cicavce, veľké cicavce),
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKS,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v priestore koridoru a zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie,
- zamedziť otváraniu povrchových lomov,
- minimalizovať svetelné znečistenie priestoru biokoridoru

c) GENOFONDOVÉ LOKALITY:

GL1 - Kamenínske slaniská

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Kamenín, Kamenný Most

Krátka charakteristika: slaná step a vlhké slané lúky

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (SI1 – 1340*), Panónske slané stepi a slaniská (SI3 - 1530*), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 - 6440), Nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1 - 6510), Vegetácia vysokých ostríc (Lk10).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín:

Artemisia santonicum subsp. patens, Camphorosma annua, Carex divisa, Carex melanostachya, Crepis pulchra, Heleochoa schoenoides, Chenopodium chenopoioides, Galatella punctata, Iris spuria, Limonium gmelinii, Pholiurus pannonicus, Plantago maritima, Plantago tenuiflora, Ranunculus pedatus, Trifolium angulatum, Trifolium retusum, Trifolium pannonicum.

Príslušnosť k MCHÚ: časť tvorí PR Čistiny, NPR Kamenínske slanisko

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: SKUEV0066 Kamenínske slaniská

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia uvedené v programe starostlivosti o navrhovaný CHA Kamenínske slaniská schválený na roky 2017 – 2046.

GL8 Modrý vrch

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Kamenný Most, Nána

Krátka charakteristika: **časť Dank** - teplomilné dubiny s mimoriadne druhovo bohatou teplomilnou flórou a faunou, **časť Starý vrch** - úhory a opustené sady na spraši, najbohatšia lokalita druhu európskeho významu *Creme tataria* na Slovensku.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: **časť Dank** - Teplomilné ponticko - panónske dubové lesy na spraši a piesku (Ls3.2 - 91I0*), Dubovo - hrabové lesy panónske (Ls2.2 - 91G0*), Teplomilné submediteránne dubové lesy (Ls3.1 - 91H0*), Dubovo - cerové lesy (Ls3.4 - 91M0), Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápniťom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae* (Tr1.1 - 6210*), Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 - 6250*), Subpanónske travinno-bylinné porasty (Tr2 - 6240*), Xerothermné kroviny (Kr6 - 40A0*), Teplomilné lemy (Tr6), **časť Starý vrch** - Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 - 6250*).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín:

Adonis vernalis, *Prunus tenella*, *Crambe tataria*, *Dictamnus albus*, *Iris pumila*, *Iris graminea*, *Linaria pallidiflora*, *Ophrys sphegodes*, *Orchis purpurea*, *Potentilla patula*, *Pulsatilla grandis*, *Stipa crassiculmis* subsp. *auroanatolica*, *Himantoglossum caprinum*, **časť Starý vrch** - *Prunus tenella*, *Crambe tataria*, *Orchis purpurea*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov:

Maculinea arion, *Bombina bombina*

Príslušnosť k MCHÚ: malú časť tvorí PR Vŕšok

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: časť tvorí SKUEV0158 Modrý vrch, SKUEV2158 Modrý vrch a SKUEV0157 Starý vrch.

GL12 Dolný tok Hrona

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Biňa, Kamenín, Kamenný Most, Nána, Kamenica nad Hronom

Krátka charakteristika: rieka Hron, lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, opustený kameňolom v andezitoch a spraše.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (Ls1.2 - 91F0), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Nížinné a horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* (Vo4 - 3260), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 - 6440), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), **časť Kamenický sprašový profil** - Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 - 6250*), Xerothermné kroviny (Kr6 - 40A0*), Teplomilné lemy (Tr6).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín:

Scirpus radicans, **časť Kamenický sprašový profil** - *Adonis vernalis*, *Androsace maxima*, *Convolvulus cantabrica*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov:

Bombina bombina, *Eudontomyzon mariae*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Aspius aspius*, *Gymnocephalus baloni*, *Gobio albipinnatus*, *Zingel streber*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Rutilus pigus*, *Sabanejewia aurata*, *Lutra lutra*.

Príslušnosť k MCHÚ: malú časť tvorí PP Kamenický sprašový profil

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: SKUEV0820 Dolný tok Hrona

GL44 Kamenný most

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Kamenný Most

Krátka charakteristika: Lesné spoločenstvá

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: -

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: -

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov:

Orthosia schmidti

Príslušnosť k VCHÚ a ich OP: -

Príslušnosť k MCHÚ: -

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: -

Prvky M-ÚSES:

Miestny územný systém ekologickej stability MÚSES tvoria plošné a líniové prvky v krajine s hodnotným ekologickým významom miestneho charakteru.

Súčasťou miestneho územného systému ekologickej stability sú *interakčné prvky*, ktoré predstavujú skupinu ekosystémov, nadväzujúcich na biocentra a biokoridory, so schopnosťou zabezpečiť alebo posilniť priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny. Sú nimi maloplošné lesíky, vysokokmenné sady, lúky, cintorín, areály vyhradenej zelene, medze s líniovou vysokou zeleňou.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M - ÚSES:

- **biocentrum:** pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy: 30 -10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá: 3 ha
- **biokoridor:** pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Navrhované opatrenia RÚSES okresu Nové Zámky (2020)

Vybrané opatrenia pre záujmové k.ú. Kamenný Most:

a) Ekostabilizačné opatrenia:

- E2** Zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie
- E22** Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie
- E28** Zabezpečiť výsadbu vetrolamov

b) Protierózne a protipovodňové opatrenia:

- P6** Realizovať agrotechnické protierózne opatrenia, v najexponovanejších lokalitách zatravníť

c) Skupiny manažmentových opatrení pre prvky RÚSES:

- MO1:**
  - Uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie hororubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dozretie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovanie dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa;
  - Vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy;
  - Podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva, vypaľovanie;
  - Cieľene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy;
  - Nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra;
  - Nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry;

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Pri funkčnom rozvoji obce rešpektovať nadregionálne a regionálne prvky územného systému ekologickej stability – biocentrá, biokoridory, dotvoriť prvky kostry MÚSES – miestne biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.*
2. *Stanoviť plochy s obmedzeným funkčným využívaním z dôvodu verejného záujmu – zachovanie ekologickej stability a biologickej diverzity, dodržiavanie zásad trvalo udržateľného rozvoja mimo zastavaného územia obce.*
3. *Rešpektovať záujmy ochrany prírody a zachovať lokality, ktoré sú predmetom ochrany, bez stavebných zásahov, zabezpečiť ich revitalizáciu, resp. podporiť prirodzené revitalizačné procesy.*
4. *Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v šírke minimálne 10 m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, prípadne v budúcnosti ošetrovanie drevín.*
5. *V zastavanom území navrhovať dostatočný podiel trávnatých plôch s drevinami. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam. Podiel zelených plôch s pôvodnými druhmi drevín zachovať alebo navrhovať v minimálnom rozsahu 40%.*
6. *Pri návrhu nových obytných súborov resp. nových zón na IBV, je potrebné zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými vodami alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí. Vymedziť účelovú izolačnú zeleň, ktorá by mala byť navrhnutá pri všetkých lokalitách. Pri realizácii stavebných prác postupovať podľa § 4 zákona o ochrane prírody tak, aby nedošlo k zbytočnému úhynu, poškodeniu rastlín alebo ich biotopov.*
7. *Pri realizovaní stavebnej činnosti v zmysle návrhov aktuálnej ÚPD obce je potrebné minimálnym spôsobom zasiahnuť do mimolesnej drevinovej vegetácie. V prípade nevyhnutných výrubov v súvislosti so stavebnou činnosťou je potrebné postupovať v zmysle § 47 a § 48 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prípadných hniezdných druhoch, určiť v predstihu spoločenskú hodnotu drevín a krovín určených na výrub ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za odstránené dreviny a kroviny.*
8. *Navrhnuť opatrenia na zadržanie zrážkových vôd zo spevnených plôch a striech.*
9. *Pri návrhoch vegetačných úprav v zastavanom území prednostne využívať domáce druhy drevín a krovín, resp. druhy, ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa šíriť, z dôvodu zamedzenia šírenia nepôvodných a invázných druhov rastlín a drevín. Zamedzovať šíreniu nepôvodných a invázných druhov rastlín a drevín (zákon 150/2019 Z. z.).*
10. *Navrhnuť dobudovanie vegetačnej sprievodnej zeleň pozdĺž vodných tokov, poľných ciest tak, aby plnili funkciu migrácie v systéme ekologickej stability a ozelenenia krajiny.*
11. *Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty, pamätihodnosti a objekty s kultúrohistorickou hodnotou.*
12. *Zmonitorovať a vyhodnotiť koeficient ekologickej stability (KES) a SES. Stupne uvádzať pri každej zmene a doplnku územného plánu obce podľa najnovších údajov.*
13. *Vo výkresovej časti územného plánu obce obsiahnuť Krajinne ekologický plán (KEP) ochrany prírody a krajiny.*
14. *Zaviest' evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu.*
15. *Riešiť otázku verejnej zelene (súčasný stav a návrh) tak, aby bol dodržiavaný princíp zachovania rozlohy, t. j. koľko plochy verejnej zelene zanikne, minimálne toľko plochy verejnej zelene musí vzniknúť. Rovnakým princípom riešiť všetky dreviny rastúce na pozemkoch vo vlastníctve obce, teda každú vyrúbanú drevinu nahradiť výsadbou novej dreviny.*
16. *Zadeklarovať potrebu zaobstarania všeobecne záväzného nariadenia (VZN), ktorým sa ustanovia podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene (§ 69 ods. 2*

- zákona), a takisto sa ustanoví, že pri výsadbách drevín (najmä stromov) je nevyhnutné brať na zreteľ ich možnú alergénnosť, šírku koruny, uloženie koreňového systému, výšku, vzdialenosť od susedného pozemku, aby sa v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) nestali príčinou susedských sporov, potrebu zohľadňovať minimálnu vzdialenosť 2,5 m od inžinierskych sietí, a taktiež dodržiavanie STN 83 7010 u prác v blízkosti stromovej vegetácie.
17. Zadeklarovať potrebu vypracovania sadových úprav ako samostatného stavebného objektu ku každej významnejšej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia, resp. stavebné konanie.
  18. Podporovať vytváranie priestorových rezerv na umiestňovanie uličnej drevinovej zelene v súlade s ochrannými pásmami inžinierskych sietí.
  19. Vypracovať Dokument starostlivosti o dreviny (DSoD) a miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES), ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä:
    - určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,
    - vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,
    - posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany,
    - obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín,
    - určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,
    - poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,
    - určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.
- Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je v kompetencii obce - § 69 ods. 1 písm. i) zákona.
20. Zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, ktoré sa dosť často prekrývajú aj so živelnými nelegálnymi skládkami odpadov. V prílohe č. 2 vyhlášky č.170/2021 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov, sú uvedené druhy invázných druhov rastlín, pri ktorých sú uvedené aj metódy ich odstraňovania.
  21. Prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, nerozširovať v nich zástavbu, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚP.
  22. Územnoplánovacia dokumentácia je potrebné spracovávať v súlade s ustanoveniami legislatívy na úseku ochrany prírody, zákona o ochrane prírody a krajiny, a súvisiacich predpisov.
  23. Pre verejnú a areálovú zeleň zabezpečiť odbornú starostlivosť v zmysle STN 83 7010.
  24. V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnúť a požadovať ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. všetky zastávky MHD.
  25. V rámci novo navrhovaných obytných alebo rekreačných zón, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi. V prípade výstavby resp. zvyšovania podielu

- parkovacích stojísk v rámci jednotlivých plôch uplatňovať STN 73 60 10, ktorá stanovuje na každé 4 parkovacie miesta umiestnenie 1 ks vzrastlého stromu.*
26. *V prípade rušenia verejnej a inej zelene v prospech IBV požadujeme kompenzovať úbytok verejnej zelene úpravou maximálne prípustného koeficientu zastavanosti v rámci IBV na 0,6. Stanoviť minimálny podiel zelene (vrátane hospodársky využívaných záhrad) v rámci nezastavaných častí stavebných pozemkov na 30% z celkovej plochy stavebného pozemku.*
  27. *Neumiestňovať reklamné pútače tzv. Billboardy popri líniiach regionálnych a lokálnych biokoridorov.*
  28. *Vyšpecifikovať maticu určovania tzv. náhradnej výsadby, zaradená do VZN obce. Pri výruboch výmena drevina za drevinu nie je postačujúce z hľadiska zabezpečenia biologickej diverzity.*
  29. *Riešené územie posúdiť z hľadiska realizácie opatrení na zmiernenie vplyvov na životné prostredie súvisiacich so zmenami klímy. Rešpektovať Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy.*
  30. *Pri prácach v blízkosti stromovej vegetácie dodržiavať STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie; ak nie je možnosť obísť koreňový priestor dreviny, výkopové práce sa musia v tomto priestore vykonávať ručne a nesmú sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa stromu; vzdialenosť uloženia inžinierskych sietí od drevín musí byť podľa platných STN z dôvodu predchádzania negatívnych zásahov do zelene počas údržby zariadení.*

12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia

V návrhu územného plánu rešpektovať všetky významné línie a zariadenia dopravného a technického vybavenia - elektroenergetické, telekomunikačné, plynárenské, vodohospodárske objekty a línie, rešpektovať ich ochranné a bezpečnostné pásma a prekládky týchto sietí pripravovať len v súčinnosti s príslušným správcom.

Cez riešené územie prechádzajú nasledovné dôležité trasy:

- a) cesta I. triedy I/76;
- b) cesta III. triedy III/1520;
- c) rezervovať územie pre cestný rozvojový zámer obchvat obce Kamenný Most na ceste I/76;
- d) železničná trať č. 119 Levice - Čata - Štúrovo;
- e) trasa 110 kV vzdušných elektrických vedení;
- f) trasa 22 kV vzdušných elektrických vedení;
- g) trasy optických diaľkových káblov;
- h) ochranné pásmo II. stupňa vodného zdroja v k.ú. Obid;
- i) pásmo hygienickej ochrany vodných tokov a vodnej nádrže Ľubá;
- j) trasa prívodného vodovodného potrubia;
- k) VTL plynovod "Želiezovce - Kamenný Most - Štúrovo", VTL plynovod "Kamenný Most", VTL plynovod "Malá and Hronom", VTL RS "Kamenný Most";

13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Kamenný Most riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva

2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Nové Zámky a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, email,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu – cestu I. triedy I/76 v smere Štúrovo na juh alebo smerom na sever Kamenín - Želiezovce - Kalná nad Hronom.

Ohrozenie územia povodňami

Medzihrádzové priestory rieky Hron bývali v minulosti často zaplavované. Slovenský vodohospodársky podnik, ktorý pomocou vodohospodárskych objektov, ako sú hrádze, kanále, nádrže, čerpacie stanice a ostatné vodohospodárske objekty, zabezpečuje povodňovú ochranu územia a hospodárenie s vnútornými vodami. Obce riešeného územia sú chránené voči ohrozeniu záplavami protipovodňovými hrádzami, vody sú regulované sieťou kanálov a územie je monitorované. Hydrologická služba SHMU Bratislava denne vyhodnocuje hydrologické informácie pre Slovensko – vodné stavy, prietoky, ich vývoj a predpovede.

Orgánom štátnej správy ochrany pred povodňami sú Obvodná povodňová komisia a Povodňová komisia obce (zákon č. 664/2004 o ochrane pred povodňami).

Škodám, ktoré spôsobujú povodne, treba predchádzať, ich rozsah a následky obmedzovať a priebeh povodní ovplyvňovať. Deje sa tak systematickou prevenciou a zabezpečovacími a záchrannými prácami vykonávanými podľa povodňových plánov a príkazov povodňových orgánov.

Na zabezpečenie ochrany pred povodňami sú organizácie a občania povinní umožniť vstup na svoje pozemky a do objektov na vykonávanie zabezpečovacích a záchranných prác, prispieť na príkaz povodňových orgánov podľa svojich možností a síl osobnou a vecnou pomocou na ochranu ľudských životov a majetkov pred povodňami.

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovednú, hlásnu a varovnú povodňovú službu, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z. z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Civilná ochrana

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

- a)** V zmysle § 2 Vyhlášky MV SR č.297/1994 Z. z. O stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, ukrytie obyvateľstva zabezpečovať :

- v odolnom kryte v objekte samosprávy pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác;
- v plynottesných alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v bytových domoch;
- v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v rodinných domoch;

Obec má vypracovaný "Úkrytový plán obce Kamenný Most". Dokumentácia, týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce, je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 o ochrane obyvateľstva.

b) Zberné komunikácie šírko dimenzovať s rezervou aj z hľadiska možnosti evakuácie obyvateľstva z predmetného územia;

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov - úplné znenie zákona NRSR č.444/2006 Z. z..

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby

a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,

b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s ním nesúvisia,

c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,

d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukryvaných osôb,

e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukryvané osoby,

f/ sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukryvaných osôb podľa prílohy č. 1 štvrtej časti písmena A (Kapacita ochrannej stavby je súčet miest na sedenie a ležanie ukryvaných osôb, pričom miest na ležanie musí byť 20% až 30% z navrhovaného počtu miest),

g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky,

h/ spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

a/ v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,

b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

4. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

V zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z. z. /ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z. z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z. z. / čl. I. , Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV. Následne sa budovanie ochranných stavieb vykonáva:

a/ na území kategórie IV. V plynottesných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,

b/ na území kategórií I. – IV. V bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynottesných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynottesných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

Požiarna ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7.

Z hľadiska požiarnej ochrany má obec Kamenný Most vybudovanú požiarnu zbrojnicu a pôsobí tu miestna organizácia dobrovoľných hasičov. V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách, slúži zásahová jednotka Štúrovo. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarnymi hydrantmi. Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámerov požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - vybudovaných uličných rozvodov. Ak nie sú zriadené odberné miesta (nadzemný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,
- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m,
- odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle § 9 ods. 7, 8 a prílohy č. 2 cit.

vyhlášky. Príjazd pre požiarne vozidlá je v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z. z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci riešeného územia obce Kamenný Most.*
2. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.*

3. *V rozvojových plochách určených pre obytnú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, v zmysle príslušných predpisov:*
  - zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 533/2006 o ochrane obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulovaní s nebezpečnými látkami v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 297/199 Z. z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 314/98 Z. z. o hospodárení s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,
  - v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v JÚBS v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle vyhlášky 532/2006.
4. *Z hľadiska potrieb požiarnej ochrany je nutné:*
  - pri realizácii rozvojových zámerov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
  - pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom a súvisiacimi predpismi,
  - zásobovanie požiarou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarneho hydrantu, potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších podzemných hydrantov.

14. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia, vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Formovanie funkčno-priestorovej kostry

Hlavnú kompozičnú os sídla tvorí dopravná línia cesty I. triedy I/76, ktorá vchádza do k.ú. Kamenný Most zo severu, prechádza zastavaným územím obce a na juhu opúšťa kataster Kamenný Most. Vedľajšiu sekundárnu kompozičnú os predstavuje sústava miestnych komunikácií, ktorá vytvára dopravnú líniu od železničnej stanice až k areálu SVP š.p. Priestor kríženia oboch osí môžeme definovať ako hlavný referenčný uzol - kultúrno- administratívno správne a komerčné centrum obce.

V návrhovom období je potrebné plánovito formovať hlavné a vedľajšie kompozičné osi obce. Preto je logické, že budú nositeľkami najdôležitejších funkcií. Zároveň v centrálnej časti zastavaného územia je potrebné jednoznačne formovať centrum obce ako :

- administratívno-správne,
- historicko-kultúrne,
- vybavenostné.

Ostatná časť sídla je typická prevahou bývania a doplnkových funkcií. Na západ od zastavaného územia obce sa nachádzajú tri pôvodné stagnujúce poľnohospodárske –výrobné

areály . Pôvodný areál PD, lokalita /Malá Tata/ - zaniknutá kačacia farma a areál zaniknutej farmy.

Cieľom územného plánu obce je i vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania (individuálna a hromadná bytová výstavba), výrobnopodnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Na základe analýzy funkčno-priestorovej koncepcie obce sú evidentné tieto základné problémové okruhy:

- potvrdenie a formovanie základnej funkčno-priestorovej kostry obce,
- vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania, výrobnopodnikateľských aktivít, rekreácie /agroturistika/ a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Formovať sídlo ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku sídla.*
2. *Riešiť výstavbu nových domov tak, aby bolo možné uspokojiť nielen žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, ale i žiadateľov z okolia.*
3. *Vytvoriť územnú rezervu pre IBV a HBV z titulu nepredvídateľných rozvojových tendencií (migrácia za pracovnými príležitosťami a pod.).*
4. *V rámci ÚPN obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, ako aj návod k priestorovému riešeniu v ponávrhovom období - dlhodobý zámer územného rozvoja.*
5. *Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdné a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka. V rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb, riešiť peší pohyb a cyklistickú dopravu zvlášť medzi obcou a rekreačnými areálmi.*
6. *Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.*
7. *Pri novej výstavbe rešpektovať a nadväzovať na historicky vytvorenú sídelnú štruktúru s cieľom dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia.*
8. *Rešpektovať architektonické a prírodné hodnoty.*
9. *V návrhu určiť plochy pre rozšírenie obecného pohrebiska;*
10. *Navrhnuť spôsob rozčlenenia monoblokov ornej pôdy na menšie celky s cieľom obnoviť pôvodnú mozaikovitosť poľnohospodárskej krajiny a tým eliminovať rozkladné, deštruktívne a erózne procesy a zvýšiť tak ekologickú stabilitu a malebnosť krajiny v súlade s návrhom pozemkových úprav.*

15. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

Rozvoj bývania

Pre ďalšie vývojové obdobie obce navrhnuť v ÚPN príslušný rozvoj obytnej funkcie:

- kombinovanými formami rodinnej zástavby s tvorbou ucelených uličných celkov, ktoré sú charakteristické pre vidiecke sídlo / podľa námetu z prieskumov a rozborov územia/;
- vhodnou kompozičnou dostavbou súboru bytových domov (hromadnej bytovej výstavby) v určenej polohe zástavby obce (HBV).

Riešiť rozvoj individuálnej bytovej výstavby na nových plochách v rozšírenom zastavanom území obce, zástavbou nevyužitých prelúk a ponukou možnosti výstavby vo väčších záhradách v rámci zástavby sídla, resp. na plochách v priamom napojení na súčasnú zástavbu.

Pritom bude nutné rešpektovať priestorové obmedzenia rozvoja, ktoré je viazané na dodržanie sledovanej kompozičnej tvorby zachovania a obnovy pôvodnej architektonickej štruktúry v centrálnej časti obce a v priľahlých uliciach.

§ Využiť súčasnú disponibilitu zástavby obce, skvalitniť stavebno-technický stav pôvodných domov, prevádzku dvorných traktov pre bývanie, pre drobnú hospodársku činnosť a vývojovo aj pre rekreačný pobyt.

V rámci tejto funkcie navrhnúť účinné regulatívne opatrenia na skvalitnenie verejných uličných priestorov, dvorných traktov a záhrad v záujme zlepšenia architektonicko-stavebného a krajinnno-estetického vzhľadu obce, regulačne usmerniť využitie spoločných dvorov.

Využiť dosiaľ nezastavané plochy prelúk uličnej zástavby na bývanie so zachovaním charakteristickej miestnej parcelácie pozemkov.

Formou regulatívu stanoviť podmienky pre možný rozvoj bývania aj v súčasných rozľahlých záhradách rodinnej zástavby.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s optimistickou variantov demografického vývoja a tomu prispôbiť aj návrh rozsahu bytovej výstavby.

V návrhovom období sa počíta s nárastom počtu nových bytov v rodinnej zástavbe a vhodných bytových domov.

- predpoklad 1 rodinný dom = 1 byt,

Zhodnotiť námet rozvojových plôch z urbanistického rozboru pre riešenie funkcie bývania:

– námety na rozvojové plochy pre funkciu bývania.

Riešiť súbor pre kombinovanú funkciu bývania a výrobných služieb, miestnej remeselnej malovýroby na vlastných pozemkoch, ktorý bude situovaný bez rušivých vzťahov k obytnej zástavbe obce, s veľkosťou pozemkov podľa individuálnej potreby. Zhodnotiť námet na lokalizáciu z urbanistického rozboru:

– námet na rozvojovú plochu pre kombinované funkcie výrobných služieb, komunálnej a remeselnej malovýroby a bývania.

V rozvojových plochách bývania riešiť aj plochy verejnej sídelnej zelene s drobnou architektúrou, detskými ihriskami podľa urbanistických ukazovateľov.

V zástavbe medzi rodinnými domami nepovoľovať prevádzky priemyselného a poľnohospodárskeho charakteru.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Rozvoj bývania a bytovej výstavby orientovať prioritne do území, ktoré tvoria vnútorné a logické vonkajšie rozvojové rezervy. K ďalším lokalitám pristupovať až po ich vyčerpaní.*
2. *Návrh obytných objektov orientovať výlučne do lokalít, ktoré spĺňajú súčasné hygienické požiadavky a ktoré nebudú ovplyvnené hlukom, prachom, pachom a vibráciami.*

Rozvoj občianskej vybavenosti

Obec Kamenný Most patrí do skupiny s primeranou mierou komplexnosti občianskej vybavenosti. Z hľadiska budúceho populačného vývoja je potrebné riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej a vyššej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému obdobiu.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel. V súčasnosti absentujúce služby v obci využívajú obyvatelia v priľahlom Štúrove. Poskytovanie služieb pre obyvateľov zostáva v polohe súkromného podnikania.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb umiestniť v centrálnom priestore obce - primárnom referenčnom uzle formou dokompletovania, resp. prevádzkového skvalitnenia súčasného vybavenia. Tu realizovať objekty na atraktívne zariadenia občianskej

vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie a ubytovacie zariadenia, občerstvenie a pod.

Ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť s využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej hlavnej kompozičnej osi, ktorou je uličný priestor a zástavba okolo cesty I. triedy I/76. Následne v priestore prípadného sekundárneho referenčného uzla.

Školstvo a výchova

Obec je zriaďovateľom Materskej školy Kamenný Most, s vyučovacím jazykom maďarským. Materskú školu navštevujú deti v jednej triede s počtom 20 -24 detí s celodennou výchovnou starostlivosťou. Materská škola je umiestnená v dvojpodlažnom objekte, na poschodí, v budove kultúrneho domu. V objekte sa nachádza kuchyňa s jedálňou, je využívaná na zabezpečenie stravovania detí materskej školy.

V obci sa základná škola nenachádza. Školopovinné deti navštevujú základnú školu v Kameníne. (Základná škola Sándora Petöfiho s vyučovacím jazykom maďarským) alebo v Štúrove (napr. Základná škola Endre Adyho s vyučovacím jazykom maďarským). /Zdroj: PHSR obce Kamenný Most, 2015-2022/

Kultúra a osвета

Zariadenia kultúry:

1. Kultúrny dom s kapacitou 80 miest, vo viacúčelovom dvojpodlažnom objekte (na prízemí sa nachádza kultúrny dom so sálou, na poschodí MŠ);
2. Obecná knižnica – nachádza sa na obecnom úrade.

V obci pôsobí niekoľko spoločenských organizácií a občianskych združení:

Telovýchovná jednota, poľovnícke združenie, dobrovoľný hasičský zbor, folklórne skupiny, klub dôchodcov, červený kríž, šachový klub a futbalový klub.

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov. V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci.

Pri vychádzaní z historických faktov je pre obec vhodné vybudovanie Múzea lokálnej kultúry, zachytávajúceho bohatstvo archeologických nálezísk, historického obrazu obce, či nedochovaných, zaniknutých osádach, kultúrnych a technických pamiatok a pod.

V neposlednom rade vytvorenie náučno-vzdelávacieho centra o unikátnych a jedinečných biotopoch, chránených územiach európskeho charakteru, ako sú slaniská, ktoré sú súčasťou bohatstva katastra Kamenný Most.

Šport a telesná výchova

V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa turisticko - rekreačnú funkciu obce. Športové zariadenia v centre obce sú v dobrom stave s kvalitným prevádzkovým vybavením. Miestne futbalové ihrisko sa nachádza v juhozápadnej časti od zastavaného územia obce Kamenný Most, za železničnou traťou. Na futbalovom ihrisku je zriadený objekt so šatňami a sociálnymi zariadeniami. V návrhu ÚPN vytvoriť predpoklady rozšírenia existujúceho športového areálu.

V obci sa nachádza novovybudované detské ihrisko s určeným prevádzkovým poriadkom.

Ďalšie detské ihrisko sa nachádza v areáli materskej školy.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie. Vodná plocha, resp. plocha so sezónnym zamokrením, sa nachádza v juhozápadnej časti v dotyku so zastavaným územím obce. V návrhu ÚPN sa uvažuje s týmto územím ako potenciálnou plochou pre rozvoj rekreačného areálu, resp. lesoparku, v dotyku s vodnou plochou, s prvkami

drobnej architektúry a s vybudovanými chodníkmi. V súčasnosti je územie bez adekvátneho využitia, avšak s veľkým potenciálom vybudovania novej a k centru obce dostupnej atraktívnej rekreačnej zóny s brehovými úpravami vrátane náučného chodníka.

V juhovýchodnej časti, v dotyku so zastavaným územím obce, sa nachádza mŕtve rameno rieky Hron - Berek č.3. Rameno má výmeru 6ha a slúži na rekreačné účely v oblasti rybolovu.

Zdravotníctvo

Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov. Taktiež vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vlastného centrálného zdravotníckeho zariadenia s lekárnou, ambulanciou všeobecného, detského a zubného lekára .

V obci sa nachádza komerčné zdravotné stredisko - Zdravcentrum Svätého Štefana, ktoré poskytuje služby v oblasti zdravého životného štýlu. V objekte je zriadená urologická ambulancia. Z hľadiska poskytovania zdravotných služieb navštevujú občania lekárske ambulancie v susednej obci Kamenín alebo v meste Štúrovo. Pre špecializovanú zdravotnú starostlivosť je občanom k dispozícii Fakultná nemocnica s poliklinikou v Nových Zámkoch. Najbližšia lekáreň sa nachádza v obci Kamenín.

Sociálna starostlivosť

§ Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.

§ Vytvoriť územno-technické predpoklady pre lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

Najbližšie zariadenie sociálnych služieb a špecializované zariadenia sa v okrese Nové Zámky nachádzajú v obciach Kamenica nad Hronom, Chľaba.

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov , vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

V obci sa nachádza supermarket s potravinami a obchod s miestnymi lokálnymi špecialitami.

V severnej časti sídla, sa nachádza obchodná spoločnosť s predajom produktov pre pitný režim.

Verejné stravovanie

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Vzhľadom na rekreačný potenciál obce a jej atraktívnu polohu je stav stravovacích zariadení v súčasnosti nepostačujúci. V obci je z dostupných stravovacích zariadení k dispozícii reštaurácia - Pohostinstvo Kotra.

Verejná správa, administratíva a zariadenia služieb nekomerčného charakteru

Budova obecného úradu sa nachádza v centre obce. Je tu umiestnená i obecná knižnica. Objekt si vyžaduje rekonštrukciu. Pred obecným úradom sa nachádza záchytné parkovisko. Budova pošty sa nachádza v centrálnej časti obce, neďaleko pošty je umiestnený objekt hasičskej zbrojnice. Pred zbrojnicou chýbajú primerané spevnené plochy-parkovisko.

V obci sa nachádza rímsko – katolícky farský úrad v blízkosti kostola.

V západnej časti sídla je lokalizovaný cintorín s domom smútku a kaplnkou. V návrhovom období je potrebné uvažovať s rozšírením pohrebiska . Ďalší cintorín sa nachádza južne od zastavaného územia, v oblasti "Malá Tata", smerom na mesto Štúrovo. Z hľadiska bezpečnosti

je potrebné k cintorínu vybudovať prístupový chodník. Pri oboch cintorínoch chýbajú záchytné parkoviská.

Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie

Jedným z programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia má za cieľ vytvárať podmienky a rezervovať územia nielen pre výrobnú sféru, ale podporovať a rozvíjať oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekrečný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu /vodné športy, športový rybolov, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčných kroky ÚPN obce je vybudovať rekreačnú zónu v juhozápadnej časti od zastavaného územia obce, podporovať miestne združenia zamerané na rybolov a chov včiel, podporovať rozvoj ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd, ktoré by okrem produktivity mali i edukatívny význam pre širšie okolie. Členstvo a partnerská spolupráca obce s mikroregiónom Cergát -Váh ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu a rekreácie hlavne v oblasti cykloturistiky, za účelom budovania prepojujúcich cyklotrás medzi členskými obcami v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým pešej turistiky a cykloturistiky.

V priestore zaniknutého letiska pre dočasné alebo príležitostné ultraľahké lietanie sa v návrhovom období uvažuje s revitalizáciou a obnovením tejto plochy, ako osobitného letiska, ktoré by opätovne slúžilo na vzlety a pristátia športových zariadení podľa príslušných predpisov. Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

1. zvýšiť atraktivnosť obce Kamenný Most;
2. podpora rekreačno-športových a voľnočasových aktivít;
3. vytvárať predpoklady pre rozvoj rybolovu a vodných športov na disponibilných tokoch a vodných plochách;
4. podpora a rozvoj ovocinárstva, vinohradníctva;
5. podporovať rozvoj včelárstva a opeľovacej činnosti ;
6. prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok a zvyklostí;
7. tvorba propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach;
8. zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov;
9. služby pre návštevníkov obce;
10. vytvorenie informačno-orientačných tabúľ;
11. vybudovanie značených turistických a cykloturistických trás;
12. podporovať rozvoj cyklo dopravy v nadväznosti na Pohronskú cyklomagistrálu;
13. v prípade záujmu obnoviť letisko pre ultra ľahké

Rozvoj výroby

Priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba a skladové hospodárstvo

V rámci spracovania ÚPN územne vymedziť ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k obytnej zástavbe obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby. V obci sa

V k.ú. Kamenný Most, za železničnou traťou, sa nachádzajú dva zaniknuté poľnohospodárske areály, bývalá kačacia farma a areál bývalého PD, v ktorom sa v súčasnosti nachádza ranč s koňmi. V západnej časti, v dotyku so sídlom, sa taktiež ranč s chovom koní, so stajňami a výbehmi. V blízkosti tohto areálu sa nachádza firma špedičnej kamiónovej dopravy.

V obci, oproti kostola, vedľa fary, sa nachádza, žiaľ nie vo veľmi vhodne zvolenej polohe, areál s poľnohospodárskou technikou. Za areálom sa nachádzajú objekty prislúchajúce kovovýrobe a spracovaniu železa. Takmer na konci obce, v smere na Štúrovo sa po ľavej

strane cesty I. triedy nachádza železiarstvo. V obci sídli spoločnosť s predajom čerpacej techniky, bazénovej techniky a závlah.

Úlohou návrhu ÚPN bude zhodnotiť rozvojové plochy podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie plôch výroby a podnikania a poľnohospodárstva. V navrhovaných areáloch poľnohospodárskej výroby, so zameraním na živočíšnu výrobu, bude v návrhu ÚPN stanovený limit chovu hospodárskych zvierat a určí sa pásmo hygienickej ochrany.

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajiny tvorby s tvorbou ucelených lesíkov.

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy
- lesy osobitného určenia
- hospodárske lesy

Charakteristika lesných porastov v k.ú. Kamenný Most

Celé katastrálne územie Kamenný Most spadá pod LHC (lesný hospodársky celok) Štúrovo, do lesnej oblasti 02 Podunajská nížina a podoblasti B Podunajská pahorkatina (bez nív).

Obhospodarovateľom lesov v záujmovom území sú LESY SR, š.p. OZ Podunajsko.

V celom území platí I. stupeň ochrany prírody.

Funkčný typ lesov v k. ú. Kamenný Most je: ochrana prírody - produkčný alebo čisto len produkčný.

Lesné pozemky zaberajú v území 320,64 ha, čo je zhruba 15,77% výmery z celkového k. ú..

Druhové zloženie lesov môžeme charakterizovať ako bohaté, úplne zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu takýchto typov lesných spoločenstiev.

V rámci ÚPN obce sa nepredpokladá zmena funkčného využitia daných lesných pozemkov, naopak je žiadúce chrániť ich ako významné prvky územného systému ekologickej stability, zachovať a nenarušovať ich ochranné pásma v rámci novej výstavby.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Podporovať rozvoj malého a stredného podnikania.*
2. *Podporovať rozvoj výroby a podnikania v bývalých areáloch PD.*
3. *Vytvoriť predpoklady pre vznik ovocných sádov s typickými krajovými odrodami, vytvoriť územno-priestorové predpoklady pre chov včiel v súlade so zachovaním ekostabilizačných prvkov v krajine;*
4. *Podporovať rozvoj agroturistiky, rekreačnej turistiky, cykloturistiky a rybolovu na Hrone, mŕtvych ramenách a kanáloch.*
5. *Vytvárať podmienky pre udržanie a rozvoj miestnych tradícií a kultúrneho dedičstva.*
6. *Vytvoriť územnotechnické a stavebné predpoklady pre realizáciu regionálneho seniorského centra v centrálnej časti obce.*
7. *Chrániť lesné pozemky a nemeniť ich funkčné využitie.*

16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti /lokalita s možnosťou výskytu seizmického ohrozenia v makroseizmickej intenzite o hodnote 7° MSK - Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2022/*

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožiarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Podľa vyjadrenia a mapového portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celá severná, západná a stredná oblasť k. ú. Kamenný Most do stredného radónového rizika (63,0%). Zvyšná časť katastrálneho územia spadá do oblasti s nízkym radónovým rizikom (36,7 %).

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Geodynamické javy

V riešenom území sa potencionálne vyskytujú nasledovné geodynamické javy:

- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou* – takmer celé k.ú. Kamenný Most - západ, stred a sever k.ú. nie je náchylné na veternú eróziu, stredná erózia je dominantná v západnej a juhozápadnej časti k.ú., v dotyku s riekou Hron, silná veterná erózia je značná v južnej časti k.ú. Kamenný Most, po oboch stranách cesty I. triedy, smerom na Štúrovo. Jedná sa o lokalitu "Malá Tata".

/Zdroj: podnikmapy.sk/

- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou:*

Takmer celé katastrálne územie nie je náchylné na vodnú eróziu. V území je vodná erózia podľa pôdneho portálu klasifikovaná ako žiadna až nízka. Avšak lokality v oblasti viníc, konkrétne vinice v lokalite "Vadas" sú náchylné na strednú až vysokú vodnú eróziu. Oblasť viníc v lokalite "Starý vrch" je náchylná na vysokú až extrémnu vodnú eróziu.

/Zdroj: podnemapy.sk/

- *náchylnosť celého k. ú. na zosúvanie* - je slabá (Atlas krajiny SR, 2002, str. 282)

Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v k. ú. zaregistrované zosuvy. V k. ú. nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988 a nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Protierózna ochrana

Vodná a veterná erózia predstavujú jeden z najvýznamnejších degradačných faktorov ohrozujúcich úrodnosť pôdy. Závažným degradačným faktorom je tiež zhutnenie pôdy ťažkými mechanizmami, úbytok a zhoršovanie kvality organickej hmoty v pôde.

Erózia ohrozenosť územia závisí hlavne od veľkosti pôdných častíc a ich vzájomného pomeru. Všeobecne sa erodovateľnosť pôdy zvyšuje so stúpajúcim obsahom jemného prachu a znižuje sa so stúpajúcim podielom piesku, ílu a organickej hmoty v pôde. Najmenej odolnými k vodnej erózii sú nehumózne spraše, sprašové pokrivy a svahoviny. Najmenej náchylné sú piesčité pôdy s veľkou priepustnosťou pre vodu. Ílové pôdy sú odolné vplyvom značného obsahu koloidných častíc i keď sú najmenej priepustné.

Veterná erózia sa prejavuje predovšetkým na ľahkých pôdach, ktoré trpia rýchlym vysychaním pôdneho povrchu. Nie je obmedzená reliéfom terénu, vyskytuje sa ako v rovinách, tak i na svahoch. Zväčšovanie plôch v smere vetra sa zväčšuje i eróznym účinkom vetra (Stredňanský, 2000).

Prejavy vodnej erózie v území sú na svahoch so sklonom vyšším ako 3° resp. 7°, a to v oblastiach miestnych viníc. Aj vzhľadom na sklon reliéfu, vo zvyšných častiach k.ú. (0°-3,9°) nie je predpoklad, že by vodná erózia predstavovala v území významný faktor (na svahoch so sklonom menším ako 3° sa neprejavujú účinky vodnej erózie). Potenciálny odnos pôdy v dôsledku vodnej erózie je v skúmanom území zanedbateľný, pohybuje sa maximálne po hodnotu 3,7 t.ha⁻¹.rok⁻¹. V prípade určitých extrémnych klimatických a hydrologických podmienok sa môžu dôsledky vodnej erózie prejavovať najmä v západnej a juhozápadnej časti k.ú. (oblasť viníc).

V k.ú. Kamenný Most je aktuálna veterná erózia. Ide o degradačný proces, v dôsledku ktorého vznikajú škody nielen na poľnohospodárskej pôde a výrobe (odnos ornice, hnojív, osív, ničenie poľnohospodárskych plodín). Vytváraním návejov, ktoré sú výrazné hlavne popri ceste I. triedy I/76, spôsobuje tiež zanášanie komunikácií, vodných tokov a znečisťuje ovzdušie. Veterná erózia pôsobí rozrušovaním pôdneho povrchu mechanickou silou vetra (abrázia), odnášaním rozrušovaných častíc vetrom (deflácia) a ukladaním týchto častíc na inom mieste (akumulácia).

Základnými faktormi, spôsobujúcimi veternú eróziu, sú meteorologické a pôdne faktory. Z meteorologických sú to predovšetkým veterné pomery, zrážky a výpar, čiže rýchlosť vetra a pôdna vlhkosť. Z pôdných faktorov je to obsah neerodovateľných častíc (>0,8 mm) a obsah ílovitých častíc (<0,01 mm) v pôde (Ilavská a kol., 2005).

V praxi sa miera veternej erózie pôdy posudzuje podľa ročného odnosu pôdy v mm.rok⁻¹ alebo t(m³).ha⁻¹.rok⁻¹. Potrebu protieróznych opatrení indikuje prekročenie hodnôt tzv. tolerovateľného odnosu pôdy 40 t.ha⁻¹.rok⁻¹ podľa zákona č. 220/2004 Z. z.

Bola aplikovaná metodika stanovenia veternej erózie podľa STN 75 4501 (2000).

Metodika podľa STN 75 4501

Ochrana pôdy proti veternej erózii na poľnohospodárskej pôde

protierózne opatrenie	spôsob realizácie
Organizačné	§ výber pestovaných plodín § protierózne rozmiestnenie plodín § veľkosť, tvar a rozmiestnenie honov
agrotechnické na ornej pôde	§ pôdoochranná agrotechnika a mulčovanie § úprava štruktúry pôdy § zvýšenie vlhkosti povrchu pôdy § úprava povrchu pôdy (stabilizácia a zdrsnenie)
biologické	§ pásové pestovanie plodín § ochranné lesné pásy (vetrolamy)
Technické	§ prenosné zábrany

Za jedno zo základných organizačných opatrení môžeme považovať usporiadanie pozemkov (honov), teda ich veľkosť, tvar a rozmiestnenie. Opatrenie sa zakladá na skracovaní erózne účinnej dĺžky svahov, úprave tvaru a orientácie pozemkov. Predstavuje jeden z najúčinnějších a najstarších spôsobov ochrany poľnohospodárskej pôdy. Zakladanie vetrolamov je jeden z ďalších účinných spôsobov ako ochrániť poľnohospodársku pôdu. Vhodným zvolením druhového zloženia, etážovitosti a určením priepustnosti vetrolamu sa vie výrazne prispieť k zabráneniu degradácie pôdy odos častíc pôdy. V návrhu ÚPN bude potrebné navrhnuť opatrenia na zníženie rizika spomínaných erózných procesov.

Geotermálna energia

Geotermálna energia je najstaršou energiou na našej planéte. Je to energia, ktorú získala Zem pri svojom vzniku z materskej hmloviny, následnými zrážkami kozmických telies. V poslednej dobe je energia čiastočne generovaná rádioaktívnym rozpadom niektorých prvkov v zemskom telese.

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celé územie katastra Kamenný Most do jedného geotermálneho útvaru podzemných vôd so zdrojmi geotermálnych vôd:

- je to SK300020FK tzv. Komárňanská okrajová kryha so strednoteplotnými geotermálnymi vodami ($T = 100 - 150^{\circ}\text{C}$)

Geotermálna voda v tomto útvare je viazaná na triasové vápence a dolomity. V geotermálnom útvare je dobrý kvantitatívny aj chemický stav geotermálnych vôd.

V riešenom katastrálnom území Kamenný Most neboli zatiaľ realizované žiadne výskumné a prieskumné geotermálne vrty. Najbližšie geotermálne vrty: FGO-1 Obid, FGKr-1 Kravany nad Dunajom, vrt FGS-1 Štúrovo.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V záujmovom území sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú.

Najbližšie najväčšie zdroje znečistenia ovzdušia sú:

Výroba obuvi, RIEKER OBUV s.r.o., Komárno
Centrálny tepelný zdroj, Bytkomfort s.r.o., Nové Zámky
Bioplynová stanica Dubník, AT GEMER s.r.o., Dubník
Kotolňa, SLOVINCOM s.r.o., Hurbanovo

Obec Kamenný Most je plynofikovaná. V obci sa nachádzajú malé zdroje znečistenia z výroby tepla v domácnostiach a v obslužných prevádzkach. Ďalšími zdrojmi znečistenia ovzdušia v riešenom území v súčasnosti je automobilová doprava na cestách I. a III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách.

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 296/2005 Z. z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Podpovrchové vody

Podpovrchové vody tvorí pôdna a podzemná voda.

V obci sa zachovalo množstvo studní, ktoré sa po vybudovaní využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Pôdna voda je disponibilným zdrojom pre biosféru. Je obsiahnutá v pôde a nevytvára súvislú hladinu. Pôdna voda je veľmi dôležitá najmä z hľadiska jej využitia v poľnohospodárstve.

Podzemná voda je definovaná ako časť podpovrchovej vody, ktorá vyplňuje dutiny zvodnených hornín a ktorá podľa charakteru vytvára obyčajne súvislú hladinu. Podzemné vody majú vyhradené osobitné miesto v zákone o vodách, prednostne sa majú využívať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemná voda je nenahraditeľná zložka životného prostredia.

V oblasti zastavaného územia obce a v jej okolí a zároveň i v oblasti vodnej nádrže Ľubá je preukázané antropogénne znečistenie podzemných vôd, kde je miera znečistenia vysoká (úroveň znečistenia -Cd- je od 3,1 - 5,0). (Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2022*)

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkového energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi *relatívne čisté pôdy*. (Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2022*)

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má najmä prítomnosť cesty I. triedy I/76, ktorá vedie zo severu na juh a zároveň prechádza zastavaným územím obce. Po ceste I. triedy premáva v pravidelných intervaloch medzimestská hromadná doprava. Doprava je zdrojom hluku a vibrácií.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov. V tejto časti sú uvedené najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov, ktoré vytlačili resp. vytlačujú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine.

Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi bariérovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahu elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedoch resp. pri rekonštrukcii existujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná a železničná doprava spôsobuje zranenia resp. úhyny ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Pôvodná biota je poškodzovaná aj využívaním niektorých foriem hospodárenia napr. v lesnom hospodárstve je to holorubný spôsob obnovy, celoplošná príprava pôdy a pestovanie nepôvodných druhov drevín akými sú napr. agát biely a topol šľachtený.

Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok v poľnohospodárskej i lesohospodárskej činnosti, znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami, nelegálnymi skládkami.

Stresové prvky a javy sídelné a technickéVýrobné a poľnohospodárske areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých firiem (do 25 zamestnancov). Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia sú areály umiestnené v zástavbe IBV - sklad a oprava poľnohospodárskej techniky, areál kovovýroby.

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody, únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch. Obytné územie je permanentne ohrozované zasypávaním rigolov komunálnym odpadom.

Dopravné línie a plochy

Cez k.ú. Kamenný Most prechádza cesta I. triedy I/76, ktorá je významnou dopravnou spojnicou okresného mesta Štúrovo smer Želiezovce - Kalná nad Hronom - Hronský Beňadik. Cesta je v správe SSC. Cesta III. triedy, III/1520v smere Kamenný Most - Gbelce, prechádza katastrálnym územím na sever a je v správe VÚC NSK. Z cesty III. triedy vychádzajú vjazdy na poľnohospodárske pozemky, ktoré súvisia s poľnohospodárskou výrobou.

Paralelne s cestou I. triedy I/76, západným okrajom zastavaného územia obce prechádza železničná trať č.119 Levice - Čata - Štúrovo.

Všetky tieto dopravné línie v území sú zdrojom hluku a vibrácií, predstavujú bariéry, ktoré ohrozujú hlavne migrujúce živočíchy.

Elektrovody

Cez k.ú. prechádzajú vzdušné linky 110 kV a 22 kV elektrického vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo krajinné-estetické negatíva.

Vodovody

Predmetným územím prechádza prívodné vodovodné potrubie DN 300.

Produktovody a ropovody

Cez riešené územie neprechádzajú žiadne produktovody a ropovody. Nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom a.s. a DIGI SLOVAKIA, s.r.o. majú v riešenom katastrálnom území siete elektronických komunikácií. Trasy týchto telekomunikačných vedení a zariadenia je potrebné zapracovať do textovej i grafickej časti ÚPN.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V katastrálnom území Kamenný Most sa nenachádzajú verejné ČSPHM. Najbližšie verejné ČSPHM a ich zariadenia sa nachádzajú v obci Gbelce a v meste Štúrovo.

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážený v pravidelných intervaloch na regionálnu skládku tuhého komunálneho odpadu.

V predmetnom území sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované tri skládky upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.). Podľa vyjadrenia Ministerstva životného prostredia SR je v území evidovaná 1 pravdepodobná environmentálna záťaž:

Názov EZ: NZ (1658) / Kamenný Most - skládka TKO

Názov lokality: skládka TKO

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C - Sanovaná / rekultivovaná lokalita, registračné číslo: 5138

Stav: upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)

Návrh na ďalšie využitie: rekultivácia

Dátum poslednej zmeny: 17.5.2017

Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- *intenzívnou poľnohospodárskou výrobou*
Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovania zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciiu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.
- *odpadovým hospodárstvom*
Nelegálne skládky sú potenciálnym zdrojom znečistenia podložja, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potenciálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.
- *prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry*
Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žúmp. Vzdušné elektrické vedenia, ktoré križujú poľnohospodársku krajinu, obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo. Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Kamenný Most:

Ochranné pásmo miestneho cintorína

Ochranné pásmo pohrebiska bude riešené v súlade so zákonom č.398/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.131/2010 o pohrebníctve a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Ochranné pásma líniových staviebOchranné pásma cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta I. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 50 m
a v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B1
- cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 20 m
a v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B3 15 m

Na vozovky miestnych komunikácií sa ochranné pásmo nevzťahuje.

Ochranné pásma elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblkové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a § 80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,

- G) 150 m pre sondy,
 H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
 B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
 C) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
 D) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
 E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
 F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
 G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
 H) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
 I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z. z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
 b) 3 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásma pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásma vodného toku

V zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z. z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je nutné rešpektovať a zachovať ochranné pásma:

- pri vodohospodársky významnom toku	10 m od brehovej čiary (resp. vzdušnej päty hrádze)
- pri drobných vodných tokoch	5 m od brehovej čiary
- manipulačný pás	4 m od brehovej čiary

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Zabezpečiť okamžité zastavenie likvidácie povrchových rigolov a ich ochranu a údržbu.
2. Zabezpečiť celoplošné napojenie obce na kanalizačnú sústavu.
3. Vypracovať plán a harmonogram rekultivácie divokých skládok odpadu na monitorovaných lokalitách.
4. V oblastiach so zvýšeným radónovým rizikom aplikovať pri výstavbe objektov individuálnej bytovej a hromadnej výstavby protiradónové opatrenia.
5. Rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov, pásma hygienickej ochrany poľnohospodárskych družstiev, ochranné pásma dopravných a technických zariadení.
6. Rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, Zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod.

7. *V zmysle metodiky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja navrhnúť územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie obce Kamenný Most a tiež na celé riešené územie obce v nasledovnom členení .*
- Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav;*
  - Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc;*
  - Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha;*
  - Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok.*

17. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Ochrana poľnohospodárskej pôdy

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/ definoval pôdu ako vrchnú vrstvu zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr V.V. Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca širší rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- produkcia biomasy
- filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- ochrana diverzity druhov živých organizmov
- fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio - ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívanej pôdy. Podľa tvz. "carrying capacity" územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využívaných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky siaha do 80-tych rokov minulého storočia /zákon o ochrane a využití nerastného bohatstva/.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z. z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. V roku 1996 bolo Nariadením vlády SR č. 19/1993 Z. z v znení Nariadenia vlády SR č. 278/1994 Z. z. zrušené a nahradené novým Nariadením vlády SR č. 152/1996 Z. z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narušať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu poľnohospodársku pôdu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy;
- chrániť poľnohospodársku pôdu 1. - 4. bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj obce Kamenný Most orientovať do územia menej produkčných pôd. Na poľnohospodársku pôdu orientovať rozvoj len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli v zastavanom území vyčerpané;
- v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy klásť dôraz na alternatívne riešenia. Vyhláška č. 508/2004 Z. z ustanovuje podrobnosti o spracovaní bilancie a skrývky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *V návrhu riešenia pri rozvoji obce a výrobo-podnikateľských zón uprednostniť polohy s horšou kvalitou pôdy - nižšou produkčnou schopnosťou.*
  2. *Prehľad a zloženie poľnohospodárskej pôdy podľa BPEJ v katastrálnom území je potrebné spracovať graficky vo výkresovej časti v M 1: 10 000.*
  3. *Pri poľnohospodárskej pôde chrániť prvé štyri skupiny BPEJ v území podľa zákona č.220/2004 Z. z. a podľa neho realizovať rozvojové zámery v území. Rešpektovať celistvosť honov, rozvoj riešiť arondáciou.*
  4. *Pri lesnej pôde - dbať na ochranu lesnej pôdy, dodržiavať LHP a rešpektovať ochranné pásma lesa.*
  5. *V prípade záberu poľnohospodárskej pôdy je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za nasledovných podmienok:*
    - *podľa § 12 Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití, ods. 1 zákona: Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podkladom na vyznačenie zmeny poľnohospodárskeho druhu pozemku v katastri je právoplatné rozhodnutie, záväzné stanovisko alebo stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy a geometrický plán, ak je predmetom zmeny časť pozemku evidovaná v katastri. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu a/najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v osobitnom predpise, b/ viníc.*
    - *podľa § 17 Odňatie poľnohospodárskej pôdy, ods. 1 zákona: Na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy. Rozhodnutie o odňatí vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy /§23/, v ktorého obvode sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza.*
- ods. 2 zákona: Rozhodnutie o odňatí nieje potrebné vydať, a/ ak ide o umiestnenie signálov, stabilizačných kameňov a iných značiek na geodetické účely, na vstupné šachty, prečerpávacie stanice, vrty a studne, stožiare alebo iné*

objekty nadzemného a podzemného vedenia a výmera jednotlivých uvedených objektov nepresiahne 25 m² a ak ide o jednorazovú zmenu druhu pozemku do 15m²,
b/ ak ide o zmenu poľnohospodárskeho druhu pozemku s výmerou do 5 000 m² v hraniciach zastavaného územia obce podľa § 2 písm. i),
c/ ak ide o nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha je do 25 m², v území určenom územným plánom obce na záhradkárske účely, a ak ide o nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha je do 25 m², vo vinici.

ods. 3 zákona: V prípadoch podľa odseku 2 vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy /§23/ stanovisko k pripravovanému zámeru na poľnohospodárskej pôdy a v prípadoch vykonaných zmien druhov pozemkov do 15 m² na základe kópie katastrálnej mapy.

ods. 4 zákona: Poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne, pričom
a/ odňatím natrvalo sa rozumie trvalá zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy s trvalou zmenou druhu pozemku v katastri,
b/ dočasným odňatím sa rozumie dočasná zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy na čas najviac desať rokov, ktorá sa rekultivačnými opatreniami uvedie do pôvodného stavu.

ods. 5 zákona: Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy, sú povinné k žiadosti priložiť, podľa písm. i) výpočet odvodu pre celý rozsah odňatia, v zmysle nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

ods. 6 zákona: Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy /§23/ žiadosť s náležitosťami podľa odseku 5 posúdi, a ak zistí, že sú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, vydá rozhodnutie o odňatí, v ktorom:
a/ uvedie, na aký účel je súhlas s trvalým odňatím alebo dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy vydaný, ktorých parciel alebo ich častí a ktorých katastrálnych území sa týka,
b/ uvedie dokumenty, na základe ktorých rozhodnutie vydal,
c/ schváli projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,
d/ schváli bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
e/ uloží podmienky na zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12.

- podľa § 18 Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel, ods. 1 zákona Ustanovenia podľa § 13 až 15 a § 17 sa neuplatnia v prípadoch použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako jeden rok vrátane uvedenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu.

ods. 2 zákona: V prípadoch podľa odseku 1 je žiadateľ povinný pred začatím vykonávania nepoľnohospodárskej činnosti na poľnohospodárskej pôde vyžiadať si stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy §23, v ktorom určí podmienky nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a lehotu na uvedenie pôdy do pôvodného stavu. Súčasťou žiadosti sú najmä:

a/ údaje podľa osobitného predpisu potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k poľnohospodárskej pôde alebo výpis z katastra, ak žiadateľ nie je vlastníkom poľnohospodárskej pôdy a kópia z katastrálnej mapy s vyznačením plochy navrhovanej na nepoľnohospodárske použitie, b/ bilancia skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
c/ návrh vrátenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, vrátane Nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Je potrebné postupovať v zmysle udeleného súhlasu Okresného úradu Nitra, odbor opravných prostriedkov, podľa § 13 § 14 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny

Podrobnosť riešenia na úrovni územného plánu zóny sa nevyžaduje pre žiadnu lokalitu v riešenom území obce Kamenný Most.

19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

V oblasti výroby a podnikateľských aktivít:

- navrhnúť a regulačne usmerniť lokalizáciu výrobných aktivít, uprednostniť lokality s potenciálom pre výrobu a podnikanie v spádových územiach na danú funkciu potenciálne určených predovšetkým do pôvodných výrobných areálov;

V oblasti bývania:

- navrhnúť a regulačne usmerniť spôsob využitia rozvojových lokalít IBV a súčasnej IBV;
- navrhnúť a regulačne usmerniť spôsob využitia rozvojových lokalít HBV a súčasnej HBV;

V oblasti rekreácie a športu:

- navrhnúť a regulačne usmerniť rozvoj agroturistiky a rekreačno-športových aktivít v lokalitách s potenciálom pre rozvoj športu, rekreácie a voľno časových aktivít, s cieľom zachovania prvkov ÚSES /miestne turistické a cyklistické trasy vo väzbe na regionálne trasy/;

V oblasti poľnohospodárstva:

- navrhnúť a regulačne usmerniť aktivity a plochy určené na poľnohospodársku produkciu v riešenom území;
- navrhnúť a regulačne usmerniť jednotlivé vinohradnícke lokality : Starý vrch, Rygó, Hegyfarok, Cseplész, Vadas a Bogaras (lokalita Chrobáčik)...v riešenom území;
-
- stanoviť množstvo VDJ, vytýčiť pásma hygienickej ochrany chovov;

V oblasti odpadového hospodárstva:

- navrhnúť a regulačne usmerniť lokalitu, určenú pre zberný dvor;

V oblasti technickej infraštruktúry:

- sanácia areálu bývalých muničných skladov, územie regulačne usmerniť.

V oblasti dopravy:

- navrhnúť a regulačne usmerniť polohu osobitného letiska, slúžiace pre ultraľahké športové lietanie;

Vo všetkých rozvojových lokalitách usmerňovať novú výstavbu prostredníctvom prípustných a neprípustných funkcií, doporučenej výšky zástavby, indexu podlažných plôch, koeficientu zastavanosti územia a stavebnej čiary /regulačných opatrení/. Stanoviť t. z. v. zelený index.

- rozčleniť územie obce na funkčné, priestorovo homogénne jednotky a k nim určiť prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky ich využitia.

20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

Medzi verejnoprospešné stavby obce budú v budúcnosti patriť nasledujúce dôležité stavby, ktoré sú pre chod obce a zabezpečenie životnej úrovne jej obyvateľstva mimoriadne dôležité. Pre všetky tieto stavby je nevyhnutné rezervovať aj potrebné plochy a zabezpečiť, aby neboli zablokované žiadnym iným rozhodnutím:

- koridor pre prekládku cesty I. triedy I/76;
- všetky nové a rekonštruované miestne automobilové komunikácie a autobusové výbočiská;
- všetky autobusové zastávky;
- všetky pešie chodníky a priestranstvá v obci;
- všetky plochy statickej automobilovej dopravy;
- všetky novovzniknuté účelové komunikácie;
- osobitné letisko;
- zberný dvor, kompostáreň;
- technická infraštruktúra potrebná pre rozvoj IBV, HBV, výrobu a podnikanie, poľnohospodársku výrobu, rekreáciu a šport;
- všetky elektroenergetické, telekomunikačné a plynárenské línie a zariadenia;
- stavby spojené s výstavbou nových verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd....);
- stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje....);
- všetky plánované cyklotrasy ako rozvojové zámery v území;
- všetky prvky zelene ako infiltračné pásy, izolačná bariérová zeleň - hygienická, vetrolamy;
- protipovodňové opatrenia v k. ú. obce Kamenný Most, ktoré sú súčasťou spracovaného plánu manažmentu povodňového rizika pre túto geografickú oblasť;
- objekty občianskej vybavenosti, pohrebisko;

21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Toto Zadanie bolo vypracované v zmysle zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Ďalšou etapou v procese spracovania ÚPN - obce bude Návrh riešenia ÚPN, ktorý bude v zmysle zákona 50/1976 Zb., zákona 237/2000 Zb., zákona č. 416/2001 Z. z. a neskorších noviel, spracovaný a prerokovaný so všetkými dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutým samosprávnym krajom, susediacimi obcami, dotknutými právnickými osobami a verejnosťou.

Obsah návrhu územného plánu obce Kamenný Most bude spracovaný v súlade s ustanovením § 12 vyhlášky č. 55/ 2001 Z. z.

Čistopis územného plánu obce Kamenný Most bude spracovaný vo farebnom tlačovom vyhotovení a tiež v digitálnej forme vo formáte PDF v súlade so zmluvou o dielo.

1. Textová časť
2. Grafická časť (smerná a záväzná časť)
3. Dokladová časť

1. TEXTOVÁ ČASŤ

A Základné údaje

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce, ak existuje

A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania návrhu

B Riešenie územného plánu obce

- B1 Vymedzenie riešeného územia obce na základe údajov z katastra nehnuteľností a jeho geografický opis
- B2 Vázby, vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
- B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
- B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
- B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
- B7 Bývanie – návrh riešenia
- B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
- B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
- B10 Rekreácia - návrh riešenia
- B11 Vymedzenie zastavaného územia obce
- B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany i ochrany pred povodňami
- B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení
- B15 Návrh verejného dopravného vybavenia
- B16 Návrh verejného technického vybavenia
  - B16.1 Zásobovanie vodou
  - B16.2 Kanalizácia
  - B16.3 Plynofikácia
  - B16.4 Elektrifikácia
  - B16.5 Spoje a zariadenia spojov
- B17 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
- B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotenú ťažbou
- B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
- B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

C Doplnujúce údaje územného plánu obce

D Záväzná časť územného plánu obce

- a) Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky;
- b) Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch vyjadrených vo všeobecne zrozumiteľnej legende / zákazy, prípustné spôsoby a koeficienty využitia;
- c) Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia;
- d) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia;

- e) Zásady a regulatívy zachovania kultúromohistorických hodnôt ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene;
- f) Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie;
- g) Vymedzenie zastavaného územia obce;
- h) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov;
- i) Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny;
- j) Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny;
- k) Zoznam verejnoprospešných stavieb;
- l) Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

E   Dokladová časť

2.   GRAFICKÁ ČASŤ

Podkladom grafickej časti budú katastrálne mapy doplnené výškopisom z dôvodu členitosti terénu so zakreslením celého katastra obce.

1.	Širšie vzťahy	M 1:50 000
2.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k. ú. Kamenný Most	M 1:10 000
3.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
4.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny – stresové javy a zdroje	M 1:10 000
5.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia	M 1:2 880
6.	Výkres organizácie a regulácie územia	M 1:2 880
7.	Výkres verejnoprospešných stavieb	M 1:2 880
8.	Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1:2 880
9.	Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce – elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie	M 1:2 880
10.	Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce – vodné hospodárstvo	M 1:2 880
11.	Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	M 1:2 880

22. Dokladová časť